

Người Việt ILLINOIS

Thông Tin - Văn Hóa - Sinh Hoạt Cộng Đồng

Tháng 4, 2024 - Số 481

Vietnamese Community Magazine
April, 2024 - Issue 481

TƯỞNG NIỆM
QUỐC HẬN
30.4.1975

Black April
Commemoration

THÔNG BÁO

DẠY TIẾNG ANH VÀ LUYỆN THI NHẬP TỊCH DÀNH CHO NGƯỜI LỚN

- Nhận ghi danh cho mọi trình độ
- Lịch trình dạy có thể được sắp xếp
- Dạy kèm từng cá nhân hoặc theo nhóm
- Nội dung giảng dạy xếp đặt theo trình độ học sinh

For details, please contact Adult Literacy Coordinator,
Matt – matt.small@hnvi.org
(708) 603-0396

Người Việt ILLINOIS

•
**Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương**

Chủ Nhiệm/ Chairman
Chủ tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

•
Chủ Bút/ Editor-in-Chief
Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions
Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
cố Bs.Nguyễn Ý Đức, Phan Nhật Nam,
Hoàng Đức Nhã, Huy Phương (đã mất),
Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
Tina Trần,Tưởng Năng Tiến, Huy Vũ
và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Điểm Tin Tức/ News Compilers
Phạm Tiến Liễu

Quảng cáo / Liên lạc / Tài Ngan
Shara Chau

..

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:

Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:

Vietnamese Association of Illinois
5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
Tel: (773) 728-3700 - Fax: (773) 728-0497
Email: infovai@hnvi.org
or shara.chau@hnvi.org
website: www.hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

TRONG SỐ NÀY

Số 481 - Tháng 4, Năm 2024

• Chương trình của HNV phục vụ cộng đồng	4
• Tin Thế Giới	12
• Tin Hoa Kỳ	21
• Tin Việt Nam	30
• Tin Cộng đồng Hải ngoại	35
• 30.4 trong mắt ông Hoàng Đức Nhã	40
• Trang Tạp ghi của Huy Phương	47
• Tuần Tiết (sổ tay của Tưởng Năng Tiên)	50
• DVM hèn và phản trắc (KKK)	53
• Ngu như Nợn (Cao Xuân Huy)	57
• Thấp Huyết Áp (Bs. Ng.Ý Đức)	62
• Trang dành cho quý Cao niên	65
• Việt Nam tự hào (Trần Văn Giang)	67
• Vatican-Việtnam (TS. Đoàn xuân Lộc)	68
• Chuyện chữ nghĩa (Đỗ Văn Phúc)	71
• Chữ nghĩa bá láp (Phan Lực)	73
• Truyện ngắn của Phạm Thành Châu	75
• Trang Phân ưu (Cụ Nguyễn Văn Nghiệp)	81
• Thông báo lệ phí mới của USCIS	82
• VAI Newsletters	85
• Thông báo báo chí về Cai thuốc lá	90
• Hỗ trợ quảng cáo	91

TÂM THƯ CỦA GIÁM ĐỐC ĐIỀU HÀNH

Kính gửi Quý thành viên trong cộng đồng,

Đầu thư, tôi xin kính chúc quý vị tâm thân an lạc, và để tưởng nhớ ngày 30 tháng 4, tôi muốn dành thời gian này để cùng trao đổi lời chia buồn và suy ngẫm.

Ngày 30 tháng 4 sẽ luôn được ghi nhớ là một ngày trọng đại. Nó ghi lại một ngày đau thương tan tác của hàng ngàn gia đình trên khắp đất nước Việt Nam. Bao người trong số họ đã thiệt mạng trong cuộc chiến hoặc đã mất tích trên biển khi cùng nhau thực hiện những chuyến hành trình gian khổ rời xa quê hương. Đó là một ngày không những chỉ ghi lại sự mất mát của bao sinh mạng mà còn ghi dấu ấn cho cả một thế hệ trẻ và thời gian bị chiến tranh đánh cắp. Là một người trẻ gốc Việt, tôi cũng coi đó như là sự khởi đầu của một công cuộc tái thiết để tìm lại những cơ hội tốt hơn cho thế hệ mai sau.

Tôi ý thức được những lợi ích mà tôi có được hôm nay xuất phát từ sự hy sinh lớn lao của bao người đi trước. Ngày 30 tháng 4 chính là thời điểm ghi lại nơi tôi bắt đầu khởi đi để được đổi mới cuộc sống tốt đẹp hơn. Tôi đã suy tư về những gì tôi và gia đình may mắn đạt được hôm nay, được sống an toàn, được sum họp bên nhau với nhiều lợi ích, cùng với niềm an ủi to lớn khi được làm việc với cộng đồng người Mỹ gốc Việt.

Cũng xin nói thêm, vận may này chỉ có nhờ vào những người dân Hoa Kỳ thông cảm được sự cần thiết để bảo vệ những người từng bị tổn thương khi chạy trốn chiến tranh và mưu tìm sự an toàn. Họ đã đấu tranh để được trợ giúp người tị nạn và người nhập cư. Tôi lớn lên với sự hiểu biết về Phong trào Dân quyền và lần đầu tiên tôi nghe có người quan tâm đến người dân Việt Nam là khi ông Martin Luther King, Jr. tuyên bố trong bài phát biểu “Beyond Vietnam” năm 1967, nêu rõ “Một phần trong lời cam kết hiện nay của chúng ta có thể thực hiện là cấp quyền tị nạn cho bất kỳ người Việt Nam nào bị đe dọa tính mạng dưới chế độ mới.”

Phong trào Dân quyền ở Hoa Kỳ đã thực hiện những thay đổi trong chính sách nhập cư, mở ra cánh cửa cho những người tị nạn và nhập cư Đông Nam Á, và chính bản thân tôi sau này cũng đến được Hoa Kỳ.

Giờ đây, tôi dấn thân vào việc thực hiện các lý tưởng của Hoa Kỳ, đấu tranh để giành chỗ đứng cho mọi người được sống an toàn và được phát triển trong việc theo đuổi mục tiêu của họ. Tôi thực sự tin tưởng rằng khả năng yêu thương và giúp đỡ nhau khi chúng ta cùng làm việc là vô hạn và chúng ta có thể biến những hy vọng và ước mơ đã đưa chúng ta đến đây trở thành hiện thực.

Năm tới đánh dấu kỷ niệm 50 năm cuộc di cư vĩ đại nhất của người Mỹ gốc Đông Nam Á cùng với việc xây dựng cộng đồng người Mỹ gốc Việt tại Hoa Kỳ. Hội Người Việt rất mong muốn sự góp sức đầy đủ của mọi thành viên cộng đồng để kỷ niệm dịp trọng đại này.

Chúng tôi hy vọng quý vị sẽ cùng góp tay trong việc lập kế hoạch hành động để gia tăng giá trị vai trò của cộng đồng chúng ta.

Trân trọng,
Giám Đốc Điều Hành Hội Người Việt
Vân Huỳnh

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

**Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm**

**Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp**

**Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em**

IMMIGRANT
FAMILY RESOURCE
PROGRAM

**XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ**

HỘ NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL60640
THAO TRUONG
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: t.truong@hnvi.org

HỘ NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
NGOC LE
Điện thoại: (630) 480-0224
Email: ngoc.le@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

**OPEN
TO ALL**

Every other Tuesday

9:00am - 5:00pm

VIETNAMESE ASSN. OF IL

5110 N. Broadway St.

Chicago, IL 60640

DO YOU NEED LEGAL AID?

We offer free or low-cost legal consultation, assistance, or representation for a wide range of issues including:

- Immigration
- Family law
- Housing
- Employment
- Criminal records

For more information or to schedule an appointment, contact:

773 . 728 . 3700

j.arellano@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Mỗi Thứ Ba cách nhau

9:00am - 5:00pm

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

QUÝ VỊ CẦN TRỢ GIÚP VỀ PHÁP LÝ?

Chúng tôi cung cấp các dịch vụ pháp lý
MIỄN PHÍ hoặc **CHI PHÍ THẤP**, bao gồm:

- **Định cư**
- **Luật Gia đình**
- **Nhà cửa**
- **Việc làm**
- **Hồ sơ tội phạm**

Cần biết thêm chi tiết hay đặt lịch hẹn, xin liên lạc:

773 . 728 . 3700

j.arellano@hnvi.org

VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ
Phục Vụ Tại Văn Phòng
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - CHICAGO

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH
HEN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(773) 728-3700

vaiappointments@hnvi.org

Scan to make an
appointment:
Quét mã để tạo cuộc hẹn:

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng CHICAGO
5110 N Broadway St.
Chicago, IL 60640

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DUPAGE

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỞNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH
HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(630) 480-0224

ngoc.le@hnvi.org

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng DUPAGE
 640 E. St. Charles Rd., Suite 200
 Carol Stream, IL 60188

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là
THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

**Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu
để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!**

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

MUTUAL AID FREE

Groceries
and
Hygiene Supplies

CUNG CẤP THỰC PHẨM và ĐỒ DÙNG VỆ SINH MIỄN PHÍ tại HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Đây là Chương trình Tương Trợ vì sự an toàn và sức khỏe
dành cho mọi người có nhu cầu, ưu tiên cho Quý Cao Niên
và người khuyết tật.

Thời gian từ 12:00g đến 1:30g chiều

Thứ Ba, 2 tháng 4, 2024

(Xin mang KHẨU TRANG)

Cô LÊ LINH (773)728-3700 - Email: linh.le@hnvi.org / or b.batts@hnvi.org

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The **NGUOI VIET ILLINOIS** is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the **NGUOI VIET ILLINOIS** also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300

Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

To receive **NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**

Please send for one year subscriptions:

First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:

• VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

MỘT PHÁI ĐOÀN ĐỨC ĐÃ TỐI THỦ ĐÔ BÌNH NHƯƠNG CỦA TRIỀU TIÊN

Một phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao Đức nói với hãng tin Reuters rằng, một nhóm của bộ này đang có mặt ở Bình Nhưỡng trong chuyến đi kiểm tra kỹ thuật.

“Họ kiểm tra địa điểm của đại sứ quán Đức trong vài ngày”, phát ngôn viên trên nói và lưu ý vẫn chưa có quyết định nào về việc mở lại đại sứ quán kể từ khi đóng cửa vào tháng 3/2020.

Nhiều đại sứ quán ở Bình Nhưỡng phải đóng cửa vì không thể luân chuyển nhân viên hay vận chuyển vật tư trong thời gian khủng hoảng Covid-19 diễn ra.

Sau khi đại dịch Covid-19 bùng phát, Triều Tiên đã áp đặt một số biện pháp ngăn chặn đại dịch nghiêm ngặt nhất thế giới, gồm cả gần như cấm hoàn toàn việc đi lại và xây tường biên giới quy mô lớn. Gần đây, nước này mới bắt đầu nới lỏng các hạn chế quốc tế.

Anh cũng đang tìm cách cử một phái đoàn tới Bình Nhưỡng sau khi đóng cửa đại sứ quán và rút toàn bộ nhân viên ngoại giao khỏi Triều Tiên vào tháng 5/2020, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Anh cho biết.

“Chúng tôi vui mừng khi một số nhà ngoại giao trở lại Bình Nhưỡng và hoan nghênh các sự việc nhằm tái mở cửa biên giới của Triều Tiên. Anh đang thảo luận với chính phủ Triều Tiên thông qua đại sứ quán của nước này ở London về việc sắp xếp một chuyến thăm cho nhóm ngoại giao - kỹ thuật của Anh”.

Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Anh nói thêm, London kêu gọi Bình Nhưỡng cho phép cộng đồng quốc tế, gồm tất cả các nhà ngoại giao, các cơ quan của Liên Hợp Quốc và tổ chức nhân đạo phi chính phủ vào nước này.

Peter Semneby, đặc phái viên của Thụy Điển về vấn đề Bán đảo Triều Tiên cho hay, đã có một số tiến bộ trong việc đưa các nhà ngoại giao Thụy Điển trở lại Bình Nhưỡng, nhưng ông từ chối nêu chi tiết vì tính linh động của các cuộc thảo luận. Ông nói: “Có một số sự kiện và chúng tôi hy vọng có thể sớm tái thiết lập đại sứ quán tại Triều Tiên”.

NK Pro, trang web chuyên theo dõi tình hình Triều Tiên có trụ sở tại Seoul cho biết, tính đến tháng 1/2023, 9 quốc gia có đại sứ quán hoạt động ở Bình Nhưỡng, nhưng chỉ có Trung Quốc, Nga, Mông Cổ và Cuba được phép luân chuyển nhân viên tại đại sứ quán của họ kể từ năm ngoái.

TỔ CHỨC Y TẾ THẾ GIỚI WHO CẢN BÁO DỊCH BỆNH DỄ BÙNG PHÁT TRỞ LẠI

Mặc dù đã đạt được một số tiến bộ, chẳng hạn như cải thiện giám sát dịch bệnh, quỹ phòng chống dịch bệnh, và năng lực sản xuất vaccine... nhưng thế giới vẫn chưa sẵn sàng cho đại dịch”

CEO của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), Tedros Ghebreyesus (ảnh trên) một lần nữa cảnh báo các nhà lãnh đạo toàn cầu về khả năng bùng phát dịch bệnh. Ông cho biết, sự xuất hiện của các mầm bệnh mới và bùng phát dịch bệnh “chỉ là vấn đề thời gian, chứ không phải là vấn đề có xảy ra hay không”.

Theo Fox News đưa tin, ông Tedros vài ngày trước đã nói với những người tham dự Hội nghị thượng đỉnh Chính phủ Thế giới được tổ chức tại Dubai rằng ông Tedros đã đưa ra lời cảnh báo tương tự vào năm 2018 về khả năng bùng phát dịch bệnh, và sự bùng phát của COVID-19 với tỷ lệ tử vong cao đã chứng minh cho lời nói của ông là đúng.

Ông Tedros cho rằng, thế giới vẫn chưa sẵn sàng cho đại dịch mới tiếp theo. Ông một lần nữa nhấn mạnh sự cần thiết, cấp bách của việc đạt được một hiệp ước toàn cầu trước tháng 5 và bác bỏ những nghi ngờ rằng đây là hành động mở rộng quyền lực của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO).

Ông Tedros gọi hiệp ước này là “Sứ mệnh sống còn của nhân loại”. Ông nói: “Hôm nay, tôi đứng trước các bạn ngay sau đại dịch COVID-19, đại dịch đã cướp đi sinh mạng của hàng triệu người và ảnh hưởng đến xã hội, kinh tế và chính trị cho đến ngày nay”.

Mặc dù đã đạt được một số tiến bộ, chẳng hạn như cải thiện giám sát dịch bệnh, quỹ phòng chống dịch bệnh, và năng lực sản xuất vaccine... nhưng thế giới vẫn chưa sẵn sàng cho đại dịch”. Ông Tedros nói: “Khi mọi người chuyển sự chú ý sang nhiều cuộc khủng hoảng khác mà thế giới đang phải đối mặt, những bài học đắt giá mà chúng ta đã học được có thể bị lãng quên”.

Tổng Giám đốc WHO cũng cho biết: “Nếu thế giới không rút ra bài học kinh nghiệm, chúng ta sẽ phải trả giá đắt vào lần tới, và sẽ có một lần nữa”.

Ông nói thêm: “Lịch sử cho chúng ta biết, đại dịch tiếp theo chỉ là vấn đề thời gian, chứ không phải là vấn đề có hay không. Nó có thể do virus cúm, một loại coronavirus mới hoặc một loại mầm bệnh mới mà chúng ta chưa biết - chúng tôi gọi là bệnh X”.

Bệnh X là tên gọi chung cho một căn bệnh giả định chưa xuất hiện, nhưng các nhà khoa học cho rằng nó có thể có tỷ lệ tử vong cao gấp 20 lần so với COVID-19. Theo một thông cáo báo chí của WHO vào năm 2022, khoảng tám năm trước, bệnh X đã được đưa vào danh sách ngắn các mầm bệnh mà WHO nghiên cứu có thể dẫn đến “đại dịch quốc tế nghiêm trọng”.

Ông Tedros nói: “Từ tình hình hiện tại, thế giới vẫn chưa sẵn sàng cho căn bệnh X tiếp theo và cho đại dịch tiếp theo”.

Trong đại dịch COVID-19, WHO đã bị các quốc gia trên thế giới chỉ trích nặng nề vì phản ứng chậm chạp đối với cuộc điều tra về dịch COVID bùng phát đầu tiên ở Vũ Hán, Trung Quốc.

Dưới áp lực từ bên ngoài, vào cuối tháng 3/2021,

ông Tedros lần đầu tiên thừa nhận rằng nhóm điều tra của WHO đã gặp khó khăn trong việc thu thập dữ liệu trong thời gian điều tra ở Trung Quốc và nguồn gốc của virus cần được điều tra thêm.

CẬN KỀ CHIẾN TRANH HẠT NHÂN LÀ TỪ THÁI ĐỘ CỦA MỸ VÀ LIÊN ÂU VỚI UKRAINE

Ukraine từng tuyên bố họ là quốc gia có khả năng và kỹ thuật để sản xuất vũ khí hạt nhân và họ sẽ làm nếu không còn lựa chọn nào khác

Ngoại trưởng Ba Lan Radoslaw Sikorski tuyên bố, nếu không có Mỹ các thành viên của Liên minh châu Âu vẫn có thể thực hiện lời hứa cung cấp cho Ukraine một triệu quả đạn pháo.

Nhưng ông cảnh báo rằng: Nếu Quốc hội Mỹ không phê chuẩn viện trợ cho Ukraine, thì nhiều quốc gia trên thế giới buộc sẽ phải bắt đầu phát triển chương trình vũ khí hạt nhân của riêng mình để tự bảo vệ mình.

Theo ông, nếu Mỹ không giúp đỡ Ukraine, các đồng minh sẽ thất vọng và nhận ra rằng Washington có thể không giúp được gì cho ai.

Sikorsky nói thêm: “Điều này sẽ gây ra hậu quả sâu sắc cho tất cả các liên minh của Mỹ trên toàn thế giới. Các nước sẽ bắt đầu tự bảo hiểm cho mình và sẽ xem xét phát triển các chương trình vũ khí hạt nhân”.

Theo dư luận chung thì, nếu Mỹ vì quên cam kết Budapest bảo vệ an ninh và toàn vẹn lãnh thổ cho Ukraine khi họ đồng ý với yêu cầu của Mỹ giải giáp kho vũ khí hạt nhân, thì đó là một thảm nạn về uy tín.

Mỹ không chỉ mất mặt với Ukraine mà với tất cả các đồng minh. Nếu thả ra, Ukraine sẽ là nước đầu tiên tại châu sản xuất vũ khí hạt nhân.

Ukraine đã từng nói rất nhẹ nhàng rằng: nguyên liệu có, kỹ thuật có, chỉ cần 1 tỷ USD thì Ukraine sẽ tái chế 1 tên lửa đạn đạo xuyên lục địa mang đầu đạn hạt nhân.

MỸ - HÀN TĂNG GẤP ĐÔI TẬP TRẬN TRƯỚC MỐI LO NGẠI VỀ TRIỀU TIỀN

Quân đội Mỹ và Hàn Quốc ngày 4/3 bắt đầu cuộc tập trận mùa xuân với số lượng binh sĩ tham gia gấp đôi so với năm ngoái.

Cuộc tập trận Lá chắn Tự do dự kiến diễn ra từ ngày 4 đến ngày 14/3, trong bối cảnh Triều Tiên tiếp tục phát triển khả năng hạt nhân bằng các vụ thử tên lửa và vũ khí khác.

Lee Sung-jun, người phát ngôn Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Hàn Quốc, cho biết sẽ có 48 vòng huấn luyện kết hợp, bao gồm cả hoạt động tấn công trên không, với số lượng binh sĩ của cả hai bên tham gia gấp đôi so với năm ngoái.

Cuộc tập trận được xây dựng để thực hành khả năng vô hiệu hóa các mối đe dọa hạt nhân của Triều Tiên. Đây là cuộc tập trận đầu tiên từ sau khi Bình Nhưỡng hủy bỏ hiệp định quân sự liên Triều năm 2018 vào tháng 11/2023.

Đại diện Lực lượng Mỹ tại Hàn Quốc cho biết các khí tài chiến lược của Mỹ có thể sẽ được triển khai tới bán đảo theo thông lệ, nhưng không nêu chi tiết vì vấn đề an ninh. Cụm từ “chiến lược” thường được dùng để mô tả lực lượng hạt nhân.

Bộ Quốc phòng Hàn Quốc cũng thông báo rằng lực lượng không quân của hai nước đồng minh đã bắt đầu cuộc tập trận Ssangmae cấp tiểu đoàn hằng năm kéo dài năm ngày.

Triều Tiên nhiều lần cáo buộc các đồng minh gây căng thẳng bằng các cuộc tập trận quân sự, gọi đây là hoạt động diễn tập cho chiến tranh.

Trong khi đó, Seoul và Washington cho biết các cuộc tập trận mang tính chất phòng thủ và phản ứng trước các mối đe dọa của Triều Tiên.

REUTERS:

ISRAEL ĐỘT KÍCH LỚN NHẤT Ở BỒ TÂY

Các lực lượng Israel bất ngờ tấn công thành phố Ramallah (thuộc Bờ Tây) - thủ đô tạm thời của

chính quyền Palestine do Tổng thống Mahmoud Abbas lãnh đạo.

Dẫn lời nhiều nhân chứng ở Ramallah, Reuters hôm 4/3 đưa tin, đêm ngày 3/3 - rạng sáng ngày 4/3 (giờ địa phương), hàng chục phuơng tiện quân sự Israel đã tràn vào thành phố. Đụng độ khiến một thiếu niên 16 tuổi sống trong trại tị nạn ở Ramallah thiệt mạng.

Bộ Y tế Palestine tuyên bố, lực lượng Israel đã bắn chết Mustafa Abu Shalbak, 16 tuổi, khi xông vào trại tị nạn Am'ari.

WAFA (hãng thông tấn Palestine) cho hay, đụng độ nổ ra khi lực lượng Israel xông vào trại tị nạn.

“Đạn thật đã bắn vào một thanh niên người Palestine”, WAFA đưa tin.

Vụ đột kích đêm ngày 3/3 là cuộc tấn công lớn nhất của lực lượng Israel ở thành phố Ramallah trong nhiều năm, theo Reuters.

Quân đội Israel chưa trả lời đề nghị bình luận của Reuters về vụ việc.

Bộ Ngoại giao Palestine hôm 4/3 tuyên bố, chính quyền Israel đang biến cuộc sống của người Palestine ở Bờ Tây thành “địa ngục”. Israel đơn phuơng thực hiện các cuộc đột kích, bắt giữ và cấm di chuyển.

Bộ Ngoại giao Palestine cũng cảnh báo nguy cơ Bờ Tây rơi vào “bạo lực và hỗn loạn” do hành động của Israel.

Theo Reuters, kể từ khi xung đột Israel - Hamas nổ ra (tháng 10/2023), đã có ít nhất 400 người Palestine ở Bờ Tây thiệt mạng do đụng độ với binh sĩ và người định cư Israel.

Sau cuộc chiến năm 1967, Israel chiếm giữ một phần lãnh thổ Bờ Tây và cho người Israel tới định cư. Người Palestine và Israel thường xuyên đụng

độ ở khu vực này.

Theo Reuters, trong vụ đột kích đêm ngày 3/3, lực lượng Israel cũng xông vào trại tị nạn Nur Shams thuộc Bờ Tây và phá bỏ nhiều con đường trong trại. Con đường chính dẫn đến trại Nur Shams cũng bị phá bỏ.

“Mỗi lần tới đây, họ lại phá hủy nhiều hơn trước”, Ibrahim Hamarsheh - một cư dân trong trại Nur Shams - nói.

Theo Hiệp hội Tù nhân Palestine, trong cuộc đột kích đêm 3/3, lực lượng Israel đã bắt giữ ít nhất 55 người Palestine trên khắp Bờ Tây.

Hiệp hội Tù nhân Palestine tuyên bố, kể từ ngày 7/10/2023, các lực lượng Israel đã bắt giữ khoảng 7.400 người Palestine.

Tình hình ở Bờ Tây và Dải Gaza ngày càng căng thẳng trong bối cảnh Israel và Hamas chưa đạt được lệnh ngừng bắn, theo Reuters.

Hôm 3/3, Phó Tổng thống Mỹ Kamala Harris kêu gọi Israel và Hamas “ngừng bắn ngay lập tức”.

Bà Harris cũng cho rằng Israel chưa làm đủ để giảm bớt “thảm họa nhân đạo” ở Dải Gaza.

“Người dân ở Dải Gaza đang chết đói. Thảm họa nhân đạo đang diễn ra và chúng ta phải hành động. Trái tim của chúng tôi tan vỡ khi nghĩ đến những người dân vô tội ở Dải Gaza”, bà Harris nói.

“Israel phải làm nhiều hơn nữa để tăng đáng kể nguồn viện trợ. Không có lời biện minh nào cả”, bà Harris nhấn mạnh.

Liên hợp quốc cho hay, 25% trong tổng số 2,3 triệu người ở Dải Gaza đang phải đối mặt với nạn đói. Xung đột kể từ tháng 10/2023 đã cướp đi mạng sống của hơn 30.000 người ở Dải Gaza, chủ yếu là phụ nữ và trẻ em.

ÔNG ZELENSKY CẢNH BÁO PHƯƠNG TÂY VỀ SỨC MẠNH KHÔNG QUÂN NGA

Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky nói không một quốc gia nào ở châu Âu có thể tự mình chống chịu sức mạnh của không quân Nga.

Trong thông điệp ngày 3/3, ông Zelensky kêu gọi các đồng minh và đối tác phuơng Tây hành động quyết liệt hơn nữa để “không thất bại trước máy bay không người lái (UAV) hay chiến đấu cơ Nga”, tờ Ukrainska Pravda đưa tin.

“Tất cả các quốc gia đồng minh và đối tác phương Tây cần phản ứng cứng rắn với Nga. Mục tiêu của Nga không chỉ là hủy hoại Ukraine mà còn cả phương Tây. Sự tôn vong không chỉ đối với Ukraine”, ông Zelensky nói.

Theo ông Zelensky, quân đội Ukraine đã bắn hạ 7 chiến đấu cơ Nga trong tuần này. Tổng cộng 15 máy bay Nga bị phá hủy kể từ tháng 2/2024.

Tuy nhiên, ông Zelensky (ảnh) vẫn quan ngại về sức mạnh không quân Nga. “Nga đã ném gần 400 quả bom dẫn đường, sử dụng hơn 50 UAV Shahed (Geran) và phóng hơn 40 tên lửa nhằm vào Ukraine chỉ trong tuần qua”, ông Zelensky nói.

“Không một quốc gia nào ở châu Âu có thể tự mình chống chọi với sức ép lớn như vậy. Đó là lý do tất cả chúng ta cần chung tay để ngăn chặn. Chúng ta có thể làm được điều này. Các đối tác biết cần phải làm gì. Chìa khóa là cung cấp mọi sự hỗ trợ cần thiết”, ông Zelensky nhấn mạnh.

Theo ông Zelensky, nếu không quyết tâm hỗ trợ, Mỹ và châu Âu sẽ bị UAV hoặc chiến đấu cơ Nga đánh bại. “Chúng tôi đang chờ đợi sự hỗ trợ quan trọng, đặc biệt là chờ đợi quyết định từ Mỹ”, ông Zelensky nói thêm.

TRIỀU TIÊN CẢNH BÁO NGUY CƠ CHIẾN TRANH HẠT NHÂN TỪ TẬP TRẬN MỸ - HÀN

Triều Tiên yêu cầu Mỹ - Hàn Quốc chấm dứt cuộc tập trận Lá chắn Tự do, cảnh báo hoạt động này có thể châm ngòi chiến tranh hạt nhân.

“Mỹ và Hàn Quốc tiếp tục tập trận quy mô lớn, làm gia tăng bất ổn khu vực. Hoạt động quân sự của cường quốc hạt nhân hàng đầu thế giới và 10 nước đồng minh nhằm chống lại một quốc gia tại

bán đảo Triều Tiên, nơi một đốm lửa nhỏ cũng có thể châm ngòi chiến tranh hạt nhân, không thể gọi là động thái phòng vệ”, Bộ Quốc phòng Triều Tiên cho biết trong thông cáo hôm nay.

Phát biểu được đưa ra sau khi Mỹ và Hàn Quốc khởi động cuộc tập trận chung thường niên Lá chắn Tự do 24 kéo dài 11 ngày. Quân nhân từ các nước thành viên Bộ tư lệnh Liên Hợp Quốc (UNC) cũng tham gia tập trận.

Các bên dự kiến thực hiện 48 hoạt động thực địa, gấp hơn hai lần so với năm ngoái và không có địa điểm nào gần biên giới Triều Tiên.

Bình Nhưỡng cũng kêu gọi Washington và Seoul chấm dứt cuộc tập trận, cảnh báo hai nước có thể chịu hậu quả nghiêm trọng từ hoạt động này. “Mỹ và Hàn Quốc sẽ phải trả giá bằng sự bất ổn an ninh đi kèm với những lựa chọn sai lầm của họ”, Bộ Quốc phòng Triều Tiên cho hay.

Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Hàn Quốc (JSC) cho biết cuộc tập trận nhằm củng cố năng lực phòng thủ trước các mối đe dọa ngày càng tăng từ Triều Tiên. Quân đội Mỹ và Hàn Quốc sẽ diễn tập nhiều kịch bản, trong đó có phát hiện và đánh chặn tên lửa hành trình Triều Tiên.

Hàn Quốc và Triều Tiên về mặt kỹ thuật vẫn trong tình trạng chiến tranh, vì hai bên chưa ký hiệp ước hòa bình chấm dứt cuộc chiến 1950-1953. Hai miền bán đảo Triều Tiên mới ký hiệp định đình chiến do lực lượng UNC của Liên Hợp Quốc giám sát.

Căng thẳng trên bán đảo Triều Tiên gần đây leo thang, khi Bình Nhưỡng liên tục phóng thử tên lửa, còn Seoul và Washington tăng cường hợp tác quân sự. Triều Tiên cho rằng các cuộc tập trận chung Mỹ - Hàn là diễn tập chuẩn bị xâm lược, trong khi Seoul và Washington khẳng định hoạt động chỉ mang tính chất phòng vệ.

UKRAINE LOAN BÁO ĐÃ ĐÁNH CHÌM MỘT CHIẾN HẠM CỦA NGA TẠI HẮC HẢI

KYIV, Ukraine (NV) - Hôm Thứ Ba, 5 Tháng Ba, Ukraine loan báo đã đánh chìm một chiến hạm nữa của Nga tại Hắc Hải bằng loại drone dưới nước có kỹ thuật cao giữa lúc các lực lượng của Kyiv đang nhắm đánh các mục tiêu xa đằng sau chiến tuyến. Phía Nga không xác nhận cuộc tấn công

này của Ukraine.

Cơ quan tình báo quân sự Ukraine cho biết một đơn vị hành quân đặc biệt đã phá hủy chiếc tàu tuần dương lớn Sergey Kotov trong đêm. Chiến hạm này tham gia chiến đấu từ năm 2021 đến nay và đã bị drone đánh trúng gần Eo Biển Kerch. Tàu này được trang bị hỏa tiễn đạn đạo với một thủy thủ đoàn gồm 60 người.

Vụ đánh đắm một tàu chiến tân tiến như vậy là một thiệt hại đáng kể và là một đòn nặng gây bối rối cho Moscow, mặc dù Nga vẫn còn hàng chục chiến hạm đang hoạt động tại Hắc Hải.

Theo một bài viết của Viện Nghiên Cứu Chính Sách Ngoại Giao được Hoa Kỳ công bố hồi tháng trước, loại tuần dương hạm như chiếc Sergey Kotov này được trang bị các phương tiện tân tiến của Hải Quân Nga để phòng chống các cuộc tấn công bằng drone của địch. Tàu được trang bị bằng radar và các trực thăng có khả năng khám phá và tiêu diệt những chiếc drone bay tới, rồi sử dụng thêm máy phóng lựu đạn và đại liên trên tàu để tiêu diệt mục tiêu.

Các lực lượng Ukraine đang vất vả chống đỡ đội quân Nga được trang bị tối tân hơn họ tại nhiều mặt trận. Thành công của Ukraine chống lại các chiến hạm địch đã đẩy hạm đội Nga ra xa hải phận của họ, khiến Ukraine có thể tạo một hành lang an toàn cho các tàu buôn chở ngũ cốc xuất cảng sang các nước Âu Châu.

Bộ Quốc Phòng Ukraine đã đưa tin họ đánh đắm thêm một chiến hạm Nga nữa lên trang mạng X qua một video ghi hình trận đánh đêm nhắm vào chiếc Sergey Kotov, sử dụng loại drone dưới nước Magura V5 do Ukraine chế tạo, chở theo một khối

lượng lớn chất nổ.

PHILIPPINES KÊU GỌI CÁC NƯỚC LĀNG GIỀNG ĐOÀN KẾT CHỐNG TRUNG QUỐC Ở BIỂN ĐÔNG

MELBOURNE, Úc (NV) - Tổng Thống Philippines Ferdinand Marcos Jr. hôm Thứ Hai, 4 Tháng Ba cho biết ông không còn lựa chọn nào khác ngoài việc bảo vệ lãnh hải của Philippines ở Biển Đông trước những gì ông gọi là sự xâm lược và hành động bất hợp pháp của Trung Quốc, nhằm phục tùng các yêu sách lãnh thổ của Bắc Kinh, theo hãng tin AP.

“Thật không may là bất chấp luật pháp quốc tế rõ rệt, các hành động khiêu khích, đơn phương và bất hợp pháp của Trung Quốc vẫn tiếp tục xâm phạm chủ quyền, quyền tuyên bố chủ quyền và quyền tài phán của Philippines,” Tổng Thống Marcos nói với tổ chức nghiên cứu chính sách quốc tế của Viện Lowy tại thành phố Melbourne của Úc.

Trung Quốc tuyên bố chủ quyền gần như toàn bộ Biển Đông, một trong những tuyến đường thủy quan trọng nhất thế giới về vận tải hàng hải. Hành động đó đặt quốc gia này vào thế đối chọi với Philippines, Việt Nam, Mã Lai, Đài Loan và Brunei, những quốc gia đều duy trì yêu sách với các đảo, rạn san hô và tài nguyên dưới đáy biển trong khu vực.

Marcos, nhà lãnh đạo đang tham dự hội nghị thượng đỉnh của Hiệp Hội Các Quốc Gia Đông Nam Á ASEAN tại Melbourne, cho biết việc chống lại Trung Quốc ở Biển Đông không phải là một lựa chọn về chính sách.

Trước đó vào Thứ Hai, Ngoại Trưởng Philippines Enrique Manalo kêu gọi các nước lân bang trong khu vực cùng nhau quyết liệt hơn trong việc duy trì thượng tôn pháp luật ở Biển Đông, nơi Trung Quốc mạnh nha xây cất lực lượng đồn trú trên một số đảo nhân tạo nhằm làm vững mạnh yêu sách của họ.

HÀNG CHỤC NGÀN BÁC SĨ TIẾP TỤC BIỂU TÌNH RẦM RỘ Ở NAM HÀN

SEOUL, Nam Hàn (NV) - Hàng ngàn bác sĩ Nam Hàn tiến hành một cuộc biểu tình rầm rộ vào Chúa

Nhật, 3 Tháng Ba, chống lại kế hoạch của chính phủ nhằm tăng tuyển sinh vào trường y khoa, bất chấp lời kêu gọi chính thức yêu cầu các bác sĩ thực tập sinh cũng đã nghỉ việc để phản đối quay trở lại làm việc.

Theo Hiệp Hội Y Khoa Nam Hàn (KMA), tổ chức đại diện cho các bác sĩ tư nhân và tổ chức cuộc biểu tình, có tới 40,000 bác sĩ đã tham gia cuộc biểu tình, yêu cầu chính phủ hủy bỏ kế hoạch này, theo Reuters.

Cảnh sát đưa ra con số người biểu tình vào khoảng 12,000.

Gần 9,000 bác sĩ nội trú và bác sĩ thực tập tại các bệnh viện lớn, tương đương khoảng 70% tổng số cả nước, đã đình công vào , dẫn đến việc phải hủy bỏ các ca phẫu thuật và điều trị cũng như gây tình trạng khó khăn cho các phòng cấp cứu.

Ông Joo Soo-ho, một giới chức của KMA, cho biết chính phủ nên cải cách hệ thống y tế hiện tại trước khi tăng chỉ tiêu của trường y khoa.

Chính phủ muốn tăng số lượng tuyển sinh vào trường y thêm 2,000 bắt đầu từ năm 2025, hiện tại là 3,000, và cuối cùng đạt 10,000 vào năm 2035.

Thủ Tướng Han Duck-soo hôm Chủ Nhật đã kêu gọi KMA ngừng biểu tình và khuyến khích các bác sĩ thực tập sinh quay trở lại khám bệnh cho bệnh nhân.

Ông Lee Sang-min, bộ trưởng nội vụ, cũng cho biết các bác sĩ trẻ sẽ không bị trừng phạt nếu họ quay trở lại làm việc, nhưng nếu không làm như vậy, họ có thể phải đối mặt với các hình phạt hành chính và pháp lý, bao gồm cả việc đình chỉ giấy phép y tế. (MPL) [kn]

NHỮNG MỤC TIÊU THEN CHỐT CỦA TRUNG QUỐC NĂM 2024

Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường (sinh năm 1959 tại Chiết Giang - ảnh trên) vừa đọc báo cáo trước quốc hội, vạch ra những mục tiêu then chốt mà Bắc Kinh hướng tới năm 2024, trong đó kinh tế là vấn đề trọng tâm.

Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường ngày 5/3 trình bày báo cáo công tác thường niên của chính phủ trong phiên khai mạc kỳ họp quốc hội (NPC) ở Bắc Kinh, điểm lại những việc đã làm được, đồng thời đề ra các mục tiêu quan trọng mà nước này hướng tới trong năm 2024 trên những lĩnh vực then chốt.

Kinh tế

Trung Quốc đặt mục tiêu tăng trưởng kinh tế năm 2024 “khoảng 5%”, tương đương mức năm ngoái, nhưng thấp hơn nhiều so với những thập kỷ vàng son, ghi nhận mức tăng trưởng hai chữ số.

Ông Lý nói chính phủ Trung Quốc “nhận thức rõ” loạt thách thức kinh tế đất nước đang đối diện, trong đó có rủi ro giảm phát, tình trạng nợ xấu ở cấp địa phương, thị trường bất động sản nguội lạnh và niềm tin suy giảm trong khu vực kinh doanh.

“Với mục tiêu tăng trưởng này, chính phủ đã cân nhắc nhu cầu tăng việc làm, cải thiện thu nhập, đồng thời ngăn chặn và tháo gỡ các rủi ro. Mục tiêu năm nay không hề dễ dàng”, ông Lý phát biểu. “Tăng trưởng kinh tế toàn cầu đang hụt hơi, trong khi các điểm nóng khu vực liên tục bùng nổ. Điều kiện ngoại cảnh đang ngày càng phức tạp, nghiêm trọng và khó lường”.

Bắc Kinh đã không thể duy trì đà hồi phục kinh tế sau khi kết thúc các biện pháp nghiêm ngặt chống Covid-19. Tiêu thụ hàng hóa trong nước lẫn quốc tế sụt giảm khiến cho tăng trưởng thêm khó lấy lại nhịp độ trước đại dịch.

Ông Lý nhấn mạnh chính phủ Trung Quốc sẽ chủ trương “tăng trưởng ổn định” về sức mua của người tiêu dùng, đồng thời “tháo ngòi nổ các rủi ro ở khu vực bất động sản và nợ công cấp địa phương”.

Tuy nhiên, ông cũng lưu ý những thách thức hiện tại khó có thể hóa giải nhanh chóng, vì vậy chính phủ Trung Quốc sẽ tập trung vào “chính sách tài khóa chủ động và điều hành tiền tệ cẩn trọng”, hàm ý chính sách kinh tế sẽ ít biến động trong năm nay.

Thủ tướng Lý Cường cũng cam kết tạo ra “bước nhảy vọt mới” cho đất nước bằng các biện pháp hỗ trợ “các lực lượng sản xuất chất lượng mới”, trong đó có lĩnh vực ôtô điện, ngành vật liệu thế hệ mới, thương mại hóa hàng không vũ trụ, công nghệ lượng tử và khoa học đời sống.

Trong nỗ lực tìm thêm đòn bẩy kinh tế, Bắc Kinh dự kiến tháo gỡ một số rào cản đối với đầu tư nước ngoài, “loại bỏ có chừng mực đối với thuế quan nhập khẩu công nghệ và thiết bị tân tiến”.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình cùng ngày nhận định đất nước cần “nắm bắt cơ hội” trong làn sóng cách mạng công nghệ và công nghiệp mới, lập kế hoạch đón đầu những ngành công nghiệp tương lai. Tuy nhiên, ông cũng lưu ý chính quyền các địa phương cần tránh tình trạng “đầu tư thiếu lý trí và mù quáng để rồi tạo ra bong bóng kinh tế”.

Quốc phòng

Dù đặt mục tiêu khiêm tốn cho tăng trưởng kinh tế, Trung Quốc vẫn duy trì tốc độ phát triển và hiện đại hóa quốc phòng. Báo cáo của Bộ Quốc phòng Trung Quốc ngày 5/3 đặt mục tiêu tăng 7,2% ngân sách trong năm nay.

Ngân sách quốc phòng năm 2024 của Trung Quốc sẽ ở mức 1,67 nghìn tỷ nhân dân tệ (230,6 tỷ USD), cao thứ hai thế giới sau Mỹ. Năm ngoái, Trung Quốc cũng tăng ngân sách quốc phòng 7,2%. Mức tăng không biến động quá lớn so với những

năm gần đây, với các năm 2022, 2021, 2020 và 2019 lần lượt là 7,1%, 6,8%, 6,6% và 7,5%.

Phát biểu trước quốc hội, Thủ tướng Lý Cường cho rằng quân đội Trung Quốc cần tăng cường mức độ sẵn sàng chiến đấu, trong đó có mở rộng quy mô lực lượng dự bị. Ông cũng nhấn mạnh tầm quan trọng về lý luận chính trị và lòng trung thành với đảng trong lực lượng vũ trang.

Giới phân tích quân sự Trung Quốc nhận định mức tăng chi tiêu quốc phòng trong năm nay vẫn phù hợp với tốc độ tăng trưởng GDP. Mức độ quan tâm mà Bắc Kinh dành cho quốc phòng cho thấy Trung Quốc vẫn kiên định với mục tiêu hoàn tất hiện đại hóa quân đội vào năm 2027 và trở thành cường quốc quân sự “đẳng cấp thế giới” vào năm 2049.

Một số chuyên gia Trung Quốc cũng lập luận đất nước tăng chi tiêu quốc phòng theo kế hoạch, không nhằm phản ứng trước những căng thẳng an ninh trong khu vực và vẫn thấp hơn nhiều so với Mỹ. Họ lưu ý chi phí mua sắm và phát triển trang thiết bị quân sự hiện đại ngày càng cao, do đó Trung Quốc cần tăng ngân sách quốc phòng để thích ứng với thị trường.

Vấn đề Đài Loan

Chính phủ Trung Quốc duy trì lập trường “kiên định phản đối hoạt động ly khai” trên đảo Đài Loan và phản đối mọi động thái “can thiệp của nước ngoài” vào hòn đảo.

Thủ tướng Lý Cường cho biết Bắc Kinh vẫn chủ trương “phát triển hòa bình” quan hệ với đảo Đài Loan, tái khẳng định mục tiêu “thống nhất” với Đài Loan, nhưng nhấn mạnh quá trình này phải được thực hiện “một cách vững chắc”. Báo cáo của ông cũng bỏ cụm “thống nhất hòa bình” với Đài Loan, vốn được sử dụng trong các báo cáo trước đây.

Dù đây không phải là lần đầu tiên Trung Quốc bỏ cụm từ “thống nhất hòa bình” khi đề cập đến vấn đề Đài Loan, cách thay đổi từ ngữ năm nay được giới quan sát chú ý, bởi đây có thể là dấu hiệu cho thấy Bắc Kinh sẽ thể hiện lập trường cứng rắn hơn với hòn đảo.

Trung Quốc luôn xem đảo Đài Loan là một phần

lãnh thổ và viễn cảnh thống nhất chỉ là vấn đề thời gian. Giới lãnh đạo Trung Quốc từng nhiều lần bình luận họ không loại bỏ hoàn toàn khả năng thống nhất bằng vũ lực.

Việc làm cho thanh niên

Bắc Kinh đặt mục tiêu “củng cố những biện pháp tăng việc làm cho người trẻ”, vốn được xem là một trong những vấn đề nhạy cảm nhất trong nền kinh tế Trung Quốc hiện nay.

Tổng cục Thống kê Trung Quốc từng ngừng công bố tỷ lệ thất nghiệp của người trẻ suốt nhiều tháng giữa năm 2023, sau khi chỉ số vượt mốc 20%. Cơ quan này phải điều chỉnh cách tính và bắt đầu công bố số liệu trở lại vào tháng 12/2023, hạ tỷ lệ người trẻ thất nghiệp xuống còn 15%.

Trung Quốc đặt mục tiêu tạo ra hơn 12 triệu việc làm mới ở khu vực đô thị trong năm 2024, đồng thời kìm tỷ lệ thất nghiệp ở mọi nhóm nhân khẩu thành thị ở mức 5,5%.

Trong năm ngoái, Trung Quốc tạo ra thêm 12,44 triệu việc làm mới, vượt mục tiêu 11 triệu việc làm.

Đối ngoại

Ông Lý tái khẳng định Trung Quốc sẽ duy trì chính sách đối ngoại hòa bình và phát triển hòa bình.

Ông bổ sung rằng Bắc Kinh “phản đối mọi hình thái bá quyền, lạm dụng quyền lực và bắt nạt nước khác” trong quan hệ quốc tế, nhưng không nói rõ ông đang ám chỉ quốc gia nào.

HAITI: GIAO TRANH ÁC LIỆT TẠI THỦ ĐÔ, ĐÒI LẬT ĐỔ THỦ TƯỚNG

Thủ đô Port-au-Prince của Haiti tê liệt khi giao tranh giữa các băng đảng tội phạm và cảnh sát ngày càng dữ dội.

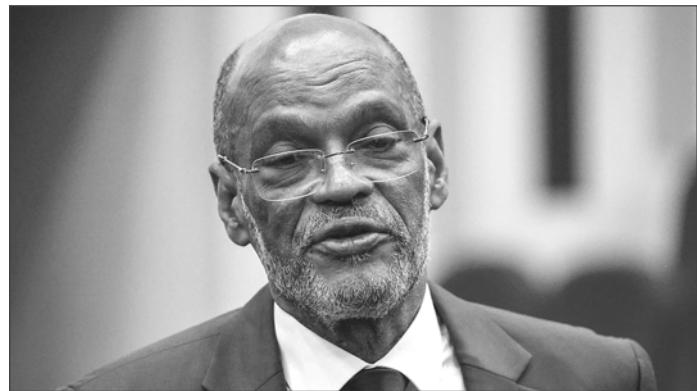
Bạo lực ở Haiti (đảo quốc vùng Caribe) kéo dài khi các băng đảng tội phạm liên kết và tìm cách lật đổ Thủ tướng Ariel Henry, DW đưa tin.

Từ hôm 29/2, các băng đảng đã nổ súng nhằm vào đồn cảnh sát, học viện an ninh và sân bay quốc tế Toussaint-Louverture ở Port-au-Prince.

“Hôm nay, chúng tôi thông báo tất cả các nhóm vũ trang sẽ hành động để buộc Thủ tướng Ariel

Henry từ chức”, Jimmy Cherizier- thủ lĩnh băng đảng Gia đình và Đồng minh G9 - tuyên bố trên mạng xã hội. “Chúng tôi chịu trách nhiệm về mọi thứ xảy ra trên đường phố vào lúc này”, Cherizier nói.

Hôm 1/3, Cherizier mở họp báo, tuyên bố phải lật đổ Thủ tướng Henry (ảnh) bằng mọi giá. “Cuộc chiến này sẽ kéo dài chừng nào còn cần thiết. Chúng tôi tiếp tục chiến đấu với ông Ariel Henry. Để tránh thiệt hại, hãy giữ con trẻ ở trong nhà.”

Năm 2022, băng đảng của Cherizier từng chiếm kho dầu lớn nhất Haiti, khiến cảnh sát phải vất vả đối phó.

DW đưa tin, ít nhất 4 sĩ quan cảnh sát thiệt mạng và hàng chục người bị thương do đấu súng với các băng nhóm tội phạm ở thủ đô Port-au-Prince.

Xe bus và nhiều ô tô bị đốt cháy ở thủ đô Haiti. Nhiều gia đình phải rời bỏ nhà cửa để lánh nạn.

Theo Liên Hợp Quốc, lực lượng Cảnh sát Quốc gia Haiti chỉ có khoảng 9.000 người, trong khi dân số đảo quốc là khoảng 11 triệu.

Giao tranh diễn ra khi Thủ tướng Henry đang có chuyến thăm Kenya, quốc gia chuẩn bị dẫn đầu sứ mệnh của Liên hợp quốc nhằm hỗ trợ an ninh cho Haiti.

Thủ tướng Henry được bổ nhiệm vài ngày trước khi Tổng thống Haiti Jovenel Moise bị ám sát (ngày 7/7/2021). Ông Henry đang giữ chức quyền tổng thống. Theo lịch trình, Haiti sẽ tổ chức bầu tổng thống trước ngày 7/2/2024. Tuy nhiên, ông Henry hoãn bầu cử vô thời hạn với lý do bất ổn an ninh do tội phạm gia tăng.

Từ đầu tháng 2, hàng nghìn người đã xuống đường biểu tình kêu gọi ông Henry từ chức.

TIN HOA KỲ

MỸ ÁP ĐẶT THÊM HƠN 500 LỆNH TRỪNG PHẠT NHẰM VÀO NGA, CÓ CÔNG TY Ở VN

Mỹ vừa công bố danh sách trừng phạt dài nhất từ trước đến nay nhằm vào hơn 500 cá nhân và tổ chức của Nga liên quan đến cuộc xâm lược Ukraine. Có công ty hoạt động tại Việt Nam nằm trong số bị trừng phạt.

Tổng thống Mỹ Joe Biden cho biết những lệnh này nhằm đảm bảo Tổng thống Nga Vladimir Putin “phải trả giá đắt hơn nữa cho hành động xâm lược nước ngoài và đòn áp trong nước.”

Ông Biden cho biết các lệnh trừng phạt sẽ giáng vào cỗ máy chiến tranh của Nga, khi nhắm vào hệ thống thanh toán Mir của Nga, các tổ chức tài chính và cơ sở công nghiệp quân sự.

Trong hình thức trừng phạt hôm 23/2, Bộ Tài chính Hoa Kỳ nhắm tới gần 300 cá nhân và tổ chức, Bộ Ngoại giao nhắm vào 250 cá nhân và tổ chức và Bộ Thương mại bổ sung thêm hơn 90 công ty vào Danh sách Cá nhân và Tổ chức.

Các lệnh này cũng được áp dụng với các lãnh đạo nhà tù mà Mỹ cho là liên quan đến cái chết của ông Alexei Navalny, các cá nhân và tổ chức từng né tránh biện pháp trừng phạt, các cơ sở sản xuất năng lượng trong tương lai cùng các lĩnh vực khác của Nga.

“Washington không nhận ra được rằng lệnh trừng phạt sẽ không thể hạ gục chúng tôi sao?” Đại sứ Nga tại Washington Anatoly Antonov thách thức trên kênh Telegram của đại sứ quán.

ELON MUSK XÁC NHẬN KHÔNG CÓ Ý ĐỊNH QUYÊN TIỀN CHO BẤT KỲ ỨNG VIÊN TỔNG THỐNG NÀO

Sau những tin đồn Musk có thể dồn lực tài chính

cho Donald Trump trong cuộc đua vào Tòa Bạch Ốc, Elon Musk đã lên tiếng trên trang mạng xã hội X, bác bỏ tin đồn và xác nhận không có ý định quyên tiền cho bất cứ ứng viên tổng thống Mỹ nào.

Ngày 5 tháng 3, truyền thông Mỹ cho biết cựu Tổng thống Donald Trump đã gặp tỷ phú Elon Musk (ảnh trái và phải) tại Palm Beach, tiểu bang Florida vào cuối tuần trước cùng với một số nhà tài trợ lớn của đảng Cộng hòa.

Được biết, cuộc gặp diễn ra trong lúc chiến dịch tranh cử của cựu Tổng thống Trump đang tìm kiếm các nhà tài trợ lớn để cung cấp quỹ tranh cử chuẩn bị đối đầu với đương kim Tổng thống Joe Biden trong cuộc bầu cử tháng 11.

Truyền thông Mỹ nói Trump hy vọng sẽ có cuộc thảo luận riêng với tỷ phú Musk đã làm dậy lên tin đồn rằng Musk sẽ góp tiền cho chiến dịch tranh cử của Trump. Tuy nhiên, ngày 6 tháng 3, tỷ phú Musk đã lên tiếng bác bỏ tin đồn rằng mình đang quyên tiền ủng hộ cho Donald Trump.

Đăng trên trang mạng xã hội X, Musk viết: “Để cho rõ ràng, tôi không có ý định quyên góp tiền cho cả hai ứng viên tranh cử tổng thống Mỹ”.

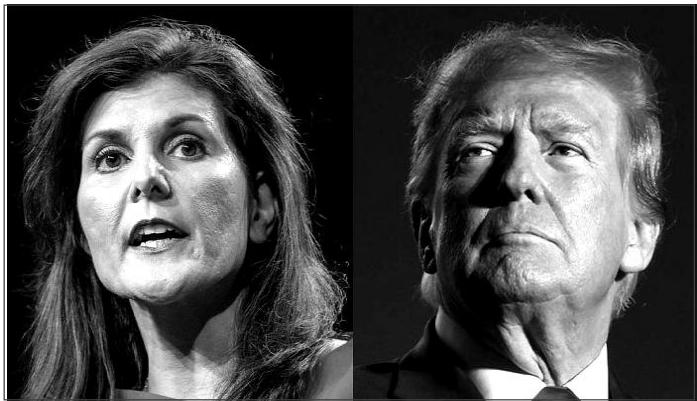
Forbes cho biết, tỷ phú Musk là một trong những người giàu nhất thế giới với ước tính tài sản ròng là khoảng \$200 tỷ. Ông đang là chủ sở hữu của mạng xã hội X, tên cũ là Twitter.

NIKKI HALEY RA QUYẾT ĐỊNH RÚT KỎI CUỘC ĐUA BẦU CỬ TỔNG THỐNG MỸ 2024

Cựu Thống đốc Nam Carolina Nikki Haley đang là đối thủ chính của Trump trong đảng Cộng hòa

đã quyết định rút lui khỏi cuộc đua bầu cử tổng thống Mỹ 2024.

Ngày 6 tháng 3, hãng tin Reuters cho biết, cựu Thống đốc Nam Carolina Nikki Haley sẽ sớm đưa ra tuyên bố rút lui khỏi cuộc đua vào Tòa Bạch Ốc vào tháng 11 tới.

Theo Reuters, Haley sẽ có bài phát biểu vào 10h sáng ngày 6 tháng 3 để nói về mục tiêu của bà trong cuộc bầu cử sắp tới. Haley cũng sẽ kêu gọi những cử tri ủng hộ mình ủng hộ cựu Tổng thống Donald Trump trong cuộc bầu cử 2024.

Tính đến thời điểm hiện tại, Nikki Haley là đối thủ lớn nhất còn lại của Trump trong việc giành tư cách ứng viên của đảng Cộng hòa. Quyết định rút lui đồng nghĩa với việc Trump sẽ giành được đề cử của Đảng Cộng hòa và một lần nữa sẽ có trận đối đầu với Tổng thống Đảng Dân chủ Joe Biden vào tháng 11 tới.

Trong ngày Siêu thứ Ba ngày 5 tháng 3, Trump giành chiến thắng ở 14/15 tiểu bang, trong đó có California và Texas. Ông chỉ thua Haley ở tiểu bang Vermont.

Reuters nói rằng, cuộc bầu cử vào tháng 11 tới có thể sẽ tiếp tục gây chia rẽ sâu sắc trong lòng nước Mỹ, bởi không nhiều người Mỹ hài lòng với kịch bản Trump và Biden tiếp tục đối đầu. Được biết, kết quả của cuộc thăm dò dư luận cho thấy cả hai chính trị gia này đều có tỉ lệ ủng hộ thấp trong lòng cử tri. (Vietpages News)

DONALD TRUMP TIẾP TỤC GIÀNH CHIẾN THẮNG ÁP ĐẢO TẠI OKLAHOMA, MAINE

Tối ngày 5 tháng 3, ứng cử viên Donald Trump đã giành thêm chiến thắng trong cuộc bầu cử sơ

bô của đảng Cộng hòa tại tiểu bang Oklahoma và Maine. Đây là chuỗi chiến thắng thứ 5 và thứ 6 của Trump trong ngày bầu cử "Siêu Thứ Ba". Trước đó, ông đã giành chiến thắng tại 4 tiểu bang gồm: Virginia, North Carolina, Alabama và Tennessee.

Được biết, kết quả kiểm phiếu sơ bộ ở tiểu bang Oklahoma cho thấy Trump đã giành chiến thắng với hơn 79.16% phiếu bầu, đánh bại đối thủ cựu Đại sứ Mỹ tại Liên hợp quốc Nikki Haley khi bà chỉ nhận được 15.1% số phiếu.

Ở tiểu bang Maine, Trump đã giành được 20 phiếu đại biếu với chiến thắng áp đảo 74.8% so với 20.7% của Nikki Haley.

Với 6 chiến thắng liên tiếp trong thời gian qua Trump đã có được 420 phiếu đại biếu, tiến gần hơn tới mục tiêu giành đủ số phiếu đại biểu để chính thức được bầu làm ứng cử viên của đảng Cộng hòa tham gia tranh cử tổng thống Mỹ vào tháng 11 tới.

Đảng Cộng hòa có 2,429 đại biếu toàn quốc, để trở thành ứng cử viên tổng thống thì một ứng cử viên cần giành được 1,215 phiếu đại biểu (đa số tối thiểu hơn 50%). Trong khi đó, đảng Dân chủ có 3,934 đại biếu toàn quốc và ứng cử viên của đảng cần phải nhận được 1.968 phiếu.

QUY ĐỊNH NỒNG ĐỘ CỒN TRONG MÁU ĐƯỚI 0,08% ĐƯỢC LÁI XE?

Trên khắp nước Mỹ, giới hạn nồng độ cồn trong máu (BAC:Blood Alcohol Content) hợp pháp để điều khiển xe được quy định là 0,08%.

Nhiều nghiên cứu chỉ ra rằng nồng độ cồn trong máu (BAC) từ 0,08% trở lên có thể khiến người tham gia giao thông mất khả năng phản ứng nhanh

Vì sao lại là 0,08%?

Theo trang *DrugAbuse.com*, sau khi hoàn tất nghiên cứu, các nhà khoa học xác định rằng khả năng phối hợp tay chân của con người sẽ bị suy giảm rõ rệt ở nồng độ cồn 0,08% trở lên.

Việc có BAC trên 0,08 sẽ làm suy giảm khả năng tay chân nhận tín hiệu chính xác từ não, ảnh hưởng lúc con người đang cầm vô lăng, nhấn ga hay đạp thắng. Mức nồng độ cồn trên 0,08% sẽ làm trì hoãn thời gian phản ứng của con người quá nhiều và khiến chúng ta không thể lái xe an toàn.

Theo trang *BACTrack.com*, quan niệm thông

thường tại Mỹ cho rằng nồng độ cồn trong máu sẽ duy trì trong giới hạn an toàn nếu một người chỉ uống một ly tiêu chuẩn mỗi giờ.

Theo định nghĩa của Viện Quốc gia về lạm dụng rượu và nghiện rượu (NIAAA) của Mỹ, một ly tiêu chuẩn là 0,5 ounce (khoảng 14,5ml) cồn. Mức cồn này tương đương một ly bia 354ml, một ly rượu vang 148ml và một ly rượu mạnh chưng cất 44ml.

Lịch sử nồng độ cồn 0,08%

Trước năm 1998, tiêu chuẩn pháp lý để xác định tình trạng say xỉn tại từng bang của Mỹ là khác nhau.

Theo Cục Quản lý an toàn giao thông đường cao tốc quốc gia (NHTSA), năm 1998, tổng thống Mỹ thời điểm đó là ông Bill Clinton đã chủ động thiết lập các tiêu chuẩn toàn quốc để xác định khái niệm say rượu hợp pháp.

Tổng thống Clinton kêu gọi thiết lập giới hạn quốc gia về nồng độ cồn trong máu (BAC) ở mức 0,08% hoặc chặt hơn như một tiêu chuẩn liên bang để xác định nồng độ cồn hợp pháp.

Bất kỳ người nào điều khiển phương tiện có BAC từ 0,08% trở lên sẽ là điều khiển phương tiện trái phép, cho dù họ có biểu hiện các dấu hiệu say rượu hay không.

HỌC SINH PHẢI SỬ DỤNG CHỮ VIẾT TAY THAY VÌ GỖ PHÍM Ở CALIFORNIA

Bắt đầu từ năm nay, học sinh tiểu học ở California phải học viết tay thay vì “gỗ” phím chữ in

California đã trở thành tiểu bang thứ 22 yêu cầu dạy viết tay và là tiểu bang thứ 14 ban hành dự luật hướng dẫn viết chữ thảo kể từ năm 2014.

Dự luật Quốc Hội 446, do cựu giáo viên tiểu học Sharon Quirk-Silva bảo trợ và được ký thành luật vào tháng 10, yêu cầu hướng dẫn viết tay cho 2,6 triệu người California từ lớp một đến lớp sáu, khoảng từ 6 đến 12 tuổi. Các chuyên gia cho biết việc viết tay giúp tăng phát triển nhận thức, khả năng đọc hiểu và kỹ năng vận động tinh xảo, cùng nhiều lợi ích khác.

Một số nhà giáo dục cũng nhận thấy giá trị của việc dạy trẻ đọc các tài liệu lịch sử và thư từ gia đình viết tay từ các thế hệ trước.

Tại trường tiểu học Orangethorpe ở Fullerton,

cách Los Angeles khoảng 50 km về phía đông nam, giáo viên lớp 4 đến lớp 6 Pamela Keller cho biết cô đã dạy chữ thảo trước khi luật có hiệu lực vào tháng 1. Một số trẻ có thể than là khó khăn.

Cô Keller đã có sẵn câu trả lời: “Chúng tôi nói rằng nó sẽ giúp em thông minh hơn, nó sẽ tạo ra một số kết nối trong óc và sẽ giúp em tiến lên một tầm cao mới. Nghe vậy chúng rất phấn khích vì học sinh luôn muốn thông minh hơn. Chúng muốn học.” Khi dạy viết tay, Keller thường đưa ra những lời khuyên nhẹ nhàng như, ‘Nhẹ nhàng một chút - làm thật nhẹ nhàng... Cục tẩy là người bạn thân nhất của chúng ta... Vòng đó thật tuyệt vời. Cô thích vòng đó lắm.’

Trong chuyến thăm thư viện trường học gần đây, Keller cho biết một học sinh đã thích thú khi nhìn thấy hình ảnh Hiến Pháp Hoa Kỳ viết vào năm 1787, nói: “Đó là chữ viết tay!”

Một số học sinh của cô Keller thừa nhận môn học này khó, đặc biệt là chữ Z, nhưng vẫn thích nó. Sophie Guardia, 9 tuổi học lớp 4, cho biết: “Em thích môn này vì em cảm thấy cách viết thú vị hơn và học viết các chữ cái mới cũng rất vui”. Trong lớp của cô giáo Nancy Karcher, phản ứng của học sinh lớp ba là nói “Thật vui”, “Đẹp quá”, “Bây giờ con có thể đọc được chữ viết của mẹ”, và “Cho những bí mật của con”.

Năm 2010, tiêu chuẩn giáo dục Common Core của quốc gia đã được công bố nhằm giúp học sinh chuẩn bị vào đại học. Chữ viết tay đã bị bỏ đi. Kathleen Wright, người sáng lập Handwriting Collective, một tổ chức phi lợi nhuận thúc đẩy việc hướng dẫn viết tay, cho biết: “Họ đã ngừng dạy trẻ cách viết bất kỳ chữ nào. Các trường sư phạm không chuẩn bị cho giáo viên dạy chữ viết tay”.

Leslie Zoroya, giám đốc dự án đọc nghệ thuật ngôn ngữ tại Phòng Giáo Dục Hạt Los Angeles, cho biết nghiên cứu đã cho thấy việc học viết chữ liên kết một số kỹ năng và giúp phát triển tuổi thơ. Quirk-Silva cho biết bà muốn bảo trợ cho dự luật sau cuộc gặp năm 2016 với cựu Thống Đốc Jerry Brown, người khi biết bà là một giáo viên, đã ngay lập tức nói: “Bà cần mang chữ viết tay trở lại.” Quirk-Silva nói: “Hy vọng của luật này là khi học sinh rời lớp sáu, các em sẽ có thể đọc và viết nó”.

THỦ TƯỚNG HUNGARY ORBAN TUYÊN BỐ ỦNG HỘ ÔNG TRUMP TRỞ LẠI

Thủ tướng Hungary Viktor Orban, người có chủ trương dân tộc cánh hữu, tuyên bố ủng hộ ông Donald Trump trong nỗ lực quay trở lại Tòa Bạch Ốc sau cuộc gặp với vị cựu tổng thống Mỹ ở bang Florida vào cuối tuần qua.

Hai người thảo luận về “một loạt vấn đề ảnh hưởng đến Hungary và Mỹ, bao gồm tầm quan trọng hàng đầu của đường biên giới vững mạnh và an toàn để bảo vệ chủ quyền của mỗi quốc gia,” theo một phát biểu từ ban vận động tranh cử của ông Trump.

Ông Orban từ lâu đã bất đồng với các thành viên Liên minh Châu Âu về một loạt vấn đề, bao gồm từ chối gửi vũ khí tới Ukraine và duy trì quan hệ kinh tế với Moscow kể từ khi quân Nga xâm chiếm Ukraine vào năm 2022.

Ông Orban nói chỉ sự trở lại của ứng cử viên Đảng Cộng hòa Trump vào Tòa Bạch Ốc mới có thể mang lại hòa bình ở Ukraine.

“Chúng ta cần những nhà lãnh đạo trên thế giới được nể trọng và có thể mang lại hòa bình. Ông ấy là một trong số họ! Hãy quay lại và mang hòa bình đến cho chúng tôi, thưa Tổng thống!” ông Orban nói trong một đăng tải trên mạng xã hội X sau cuộc gặp.

Ông Orban, được nhiều người bảo thủ ở Mỹ ngưỡng mộ vì các chính sách cứng rắn về di trú, các chương trình hỗ trợ gia đình và lập trường mạnh mẽ về chủ quyền quốc gia, nói trong một video trên trang Facebook của mình rằng dưới nhiệm kỳ tổng thống 2017-2021 của ông Trump, đã có hòa bình ở Trung Đông và cả Ukraine.

Ông nói rằng sẽ không có chiến tranh ở Ukraine vào lúc này nếu ông Trump tái đắc cử vào năm

2020.

Ông Orban thường xuyên đối đầu với EU về các chiến dịch chống nhập cư và các bước nhằm đặt nhánh tư pháp, các tổ chức phi chính phủ và truyền thông dưới sự kiểm soát của nhà nước nhiều hơn, điều mà những người chỉ trích cho rằng đã làm xói mòn nền dân chủ ở Hungary.

Ông Orban cũng chỉ trích các chế tài của EU nhắm vào Nga, dù cuối cùng chưa bao giờ phủ quyết chúng, và trì hoãn một quyết định của EU cấp viện trợ mới cho Ukraine vào tháng 12 năm ngoái cho đến khi cuối cùng đồng ý vào đầu năm nay.

HOA KỲ LẦN ĐẦU KỶ NIỆM VINH DANH CÁC CON TIN NGƯỜI MỸ

Hoa Kỳ hôm 9/3 năm nay lần đầu tiên kỷ niệm Ngày dành cho Các con tin và Những người bị bắt giam sai trái, để tưởng nhớ những người Mỹ bị giam cầm ở nước ngoài.

Được chỉ định lần đầu tiên vào năm ngoái bởi văn kiện luật mang tính lưỡng đảng, ngày này đánh dấu vụ bắt cóc cựu đặc vụ FBI Robert Levinson, người được xem là con tin người Mỹ bị giam giữ lâu nhất trong lịch sử.

Luật này cũng cho ra đời một lá cờ chính thức như một biểu tượng để công nhận các nạn nhân.

Theo Sáng hội Foley, hiện có 56 người Mỹ đang bị bắt làm con tin hoặc bị giam giữ phi pháp. Tổ chức phi lợi nhuận này được thành lập để tưởng nhớ nhà báo người Mỹ James Foley, người đã bị những kẻ cực đoan bắt cóc và sau đó giết chết ở Syria.

Chiến dịch “Mang Thân nhân Chúng tôi về nhà”, Quỹ Di sản James W. Foley, Trung tâm Gắn kết Toàn cầu Richardson và các thành viên của gia đình Levinson đã vận động Quốc hội thông qua đạo luật vừa kể để mở rộng sự chú ý đến vấn đề này.

“Việc thiết lập ngày kỷ niệm hàng năm là một cột mốc mang tính biểu tượng quan trọng, không chỉ thừa nhận tầm quan trọng của vấn đề mà còn khuyến khích nhận thức và hiểu biết sâu sắc hơn của công chúng về cuộc khủng hoảng quốc gia kéo dài này,” ông Benjamin Gray thuộc Quỹ Foley nói với VOA.

Thượng nghị sĩ Christopher Coons, đảng viên

Dân chủ, và Thượng nghị sĩ Marco Rubio, đảng viên Cộng hòa, đã đưa ra dự luật này vài ngày sau khi cầu thủ bóng rổ người Mỹ Britany Griner được thả khỏi nơi giam giữ của Nga vào tháng 3 năm 2023.

Trong số những người Mỹ bị cầm giữ ở nước ngoài có hai nhà báo Mỹ là phóng viên Evan Gershkovich của tờ Wall Street Journal đã bị giam ở Nga gần một năm. Moscow cáo buộc ông làm gián điệp, điều mà ông và tòa soạn của ông đều phủ nhận.

Nhà báo người Mỹ gốc Nga Alsu Kurmasheva đã bị giam giữ từ tháng 10. Kurmasheva, biên tập viên của đài Tự do Châu Âu, phủ nhận các cáo buộc chống lại bà, bao gồm cả việc không hề ký làm đặc vụ nước ngoài.

Quỹ Foley nói với VOA: “Chúng tôi tiếp tục ủng hộ việc trả tự do cho cả hai nhà báo bị giam cầm ở Nga. Chúng tôi tin rằng cả hai đều đã bị chính phủ Nga nhắm tới một cách bất công nhằm tạo đòn bẩy chống lại Hoa Kỳ. Trong trường hợp của Alsu, chúng tôi kêu gọi chính phủ Hoa Kỳ tuyên bố bà ấy bị giam giữ trái pháp luật.”

Tổng thống Joe Biden đã đề cập đến trường hợp của nhà báo Gershkovich trong bài phát biểu Thông điệp Liên bang hôm 7/3, nói rằng Hoa Kỳ “sẽ làm việc không ngừng nghỉ” để đưa ông về nước.

Chiến dịch “Mang Thân nhân Chúng tôi về nhà” đã bày tỏ sự thất vọng với chính quyền Biden và tổ chức một cuộc tọa kháng hôm 8/3 tại Tòa Bạch Ốc nhằm nêu bật điều mà họ gọi là “sự thiếu hổ trợ và hành động thực chất” từ Tổng thống Biden.

NGHỊ SĨ CỘNG HÒA KATIE BRITT GỌI ÔNG BIDEN LÀ “LÃNH ĐẠO SA SÚT”

Thượng nghị sĩ Mỹ Katie Britt ở bang Alabama gọi Tổng thống Joe Biden là một “nhà lãnh đạo run rẩy và sa sút” (out of touch), đồng thời cảnh báo về một tương lai ảm đạm của nước Mỹ dưới nhiệm kỳ tổng thống của ông trong một phản bác của Đảng Cộng hòa đối với bài phát biểu Thông điệp Liên bang của ông vào tối ngày 7/3.

Là Đảng viên Cộng hòa của Alabama trong nhiệm kỳ đầu tiên, người phụ nữ trẻ nhất tại Thượng viện đã đưa ra lời chỉ trích gay gắt đối với

tổng thống Biden trong năm bầu cử. Bà Britt lập luận rằng “đất nước mà chúng ta biết và yêu mến dường như đang tuột dốc” và kêu gọi trực tiếp những người mẹ đồng hương của mình, những người mà bà nói có lẽ “phẫn nộ” với Washington.

Bà Britt, cựu nhân viên quốc hội 42 tuổi và là một người mẹ có hai con, được bầu vào Thượng viện Mỹ năm 2022 với sự tán thành của cựu Tổng thống Donald Trump. Bà hứa sẽ đến Washington với tư cách là một “người mẹ đang thực hiện nhiệm vụ” và đã thể hiện một vai trò độc đáo trong hội nghị của Đảng Cộng hòa với tư cách là cố vấn cho lãnh đạo đảng này tại Thượng viện, ông Mitch McConnell, và một cựu trợ lý giàu kinh nghiệm trong Ủy ban Thẩm định Thượng viện.

Đây là năm thứ ba liên tiếp Đảng Cộng hòa chọn một phụ nữ phát biểu trước quốc dân sau khi ông Biden rời bục phát biểu, và nhận định của bà Britt lặp lại tầm nhìn đen tối tương tự về tương lai dưới thời ông Biden và Đảng Dân chủ mà Thống đốc bang Arkansas Sarah Huckabee Sanders vào năm 2023 và Thống đốc bang Iowa Kim Reynolds vào năm 2022 đã nêu lên.

“Trong nhiều năm, phe cánh tả đã bao che tội phạm và cắt giảm ngân sách cho cảnh sát, trong khi để những kẻ tái phạm được tự do”, bà Britt nói trong bài phản bác. “Kết quả thật bi thảm nhưng có thể thấy trước được, từ những thị trấn nhỏ của chúng ta đến những con phố mang tính biểu tượng nhất nước Mỹ, cuộc sống ngày càng trở nên nguy hiểm hơn”.

Bà chỉ trích chính sách đối ngoại của ông Biden, bao gồm cả việc ông rút khỏi Afghanistan đầy hỗn loạn vào năm 2021 và đàm phán về một thỏa thuận hạt nhân mới với Iran. Bà không đề cập trực tiếp đến cuộc chiến giữa Ukraine với Nga, vì ông

Biden đã mạnh tay thúc đẩy Hạ viện do Đảng Cộng hòa lãnh đạo theo đuổi gói viện trợ đã được Thượng viện thông qua.

Phản bác của bà Britt được đưa ra khi bang của bà thu hút sự chú ý của cả nước về phán quyết của Tòa án tối cao của bang vào tháng 2 rằng phôi thai đông lạnh có thể được coi là trẻ em theo luật tiểu bang. Phán quyết đó đã ngăn cản khả năng tiếp cận thụ tinh trong ống nghiệm (IVF) tại các phòng khám trên toàn tiểu bang, nhưng một số người nói họ sẽ tiếp tục các dịch vụ sau khi cơ quan lập pháp của bang thông qua đạo luật hôm 6/3 nhằm bảo vệ các bác sĩ khỏi trách nhiệm pháp lý.

Bà Britt từng lập luận ủng hộ cho các dịch vụ IVF và gọi điện cho ông Trump sau phán quyết. Ông Trump, ứng cử viên hàng đầu cho đề cử tranh chức tổng thống Mỹ của Đảng Cộng hòa, đã đưa ra một tuyên bố vài giờ sau đó nói rằng ông ủng hộ IVF.

Trong bài phát biểu của mình, ông Biden kêu gọi sự bảo vệ trên toàn quốc đối với việc cung cấp IVF. Trong phản bác của mình, bà Britt không kêu gọi chính sách mới mà nhắc lại sự ủng hộ của bà đối với vấn đề này, nói rằng “chúng tôi muốn giúp những ông bố bà mẹ yêu quý mang đến cuộc sống quý giá cho thế giới này”.

Bà Britt, người luôn coi nhau là bạn bè hàng đầu, cũng chỉ trích tổng thống Biden về vấn đề biên giới, gọi các chính sách của ông là “sự ô nhục” dẫn đến số lượng người vượt biên và tội phạm nhiều hơn trong nhiệm kỳ tổng thống của ông.

Bà lưu ý rằng ông Biden trong bài phát biểu của mình đã đề cập đến sinh viên y tá Laken Riley bị sát hại ở Georgia, nhưng nói rằng ông “từ chối chịu trách nhiệm về hành động của chính mình”. Cảnh sát cho biết sinh viên này đã bị một người nhập cư bất hợp pháp giết chết.

“Đủ rồi, thưa Ngài Tổng thống. Những người Mỹ vô tội đang chết dần và ông chỉ có thể tự trách mình. Hãy hoàn thành lời tuyên thệ nhậm chức của ông”, bà Britt nói. “Hãy đảo ngược các chính sách của ông cùng cuộc khủng hoảng này và chấm dứt nỗi thống khổ.”

Bà Britt nói “thế giới tự do xứng đáng có được

những điều tốt hơn là có một nhà lãnh đạo run rẩy và sa sút. Nước Mỹ xứng đáng có những nhà lãnh đạo nhận ra rằng biên giới an toàn, giá cả ổn định, đường phố an toàn và hệ thống phòng thủ vững chắc là nền tảng của một quốc gia vĩ đại”.

Bà không đề cập đến ông Trump, ứng cử viên hàng đầu cho đề cử tổng thống của Đảng Cộng hòa, người mà bà Britt đã tán thành vào tháng 12. Nhưng bà nói rằng đất nước đang ở ngã ba đường, và “Tôi biết con cái chúng ta xứng đáng có được sự lựa chọn nào” đó là sự lựa chọn mà Đảng Cộng hòa đang đấu tranh”.

MỸ SƠ TÁN NHÂN VIÊN Ở HAITI TĂNG CƯỜNG AN NINH ĐẠI SỨ QUÁN

Quân đội Mỹ đã sơ tán các nhân viên không thiết yếu, đồng thời tăng cường an ninh cho đại sứ quán ở Haiti khi quốc gia này rơi vào tình trạng khẩn cấp.

Cảnh tượng hỗn loạn giữa bối cảnh bạo lực leo thang từ các băng đảng đang tìm cách lật đổ Thủ tướng Haiti Ariel Henry ở Port-au-Prince, Haiti, ngày 7-3.

Hành động của Mỹ là dấu hiệu mới nhất cho thấy những rắc rối của Haiti chưa thể hạ nhiệt.

Bạo lực băng đảng tại quốc gia Caribe này đang đe dọa lật đổ chính phủ và khiến hàng nghìn người phải rời bỏ nhà cửa.

“Việc không vận nhân sự vào và ra khỏi đại sứ quán phù hợp với thông lệ tiêu chuẩn của chúng tôi về tăng cường an ninh cho đại sứ quán trên toàn thế giới. Không có người Haiti nào trên máy bay quân sự”, Bộ tư lệnh miền Nam của quân đội Mỹ tuyên bố.

Theo Hãng tin Reuters, Haiti đã rơi vào tình trạng khẩn cấp trong ngày 3-3, sau khi giao tranh leo thang lúc Thủ tướng Ariel Henry đang ở Nairobi.

Ông Henry đang cố gắng thúc đẩy một sứ mệnh hỗ trợ an ninh đa quốc gia cho Haiti do Liên Hiệp Quốc chống lưng.

Hồi năm ngoái, Kenya tuyên bố rằng họ sẽ lãnh đạo sứ mệnh này, nhưng nhiều tháng tranh chấp pháp lý trong nước đã khiến công tác phải tạm dừng.

Hôm 9-3, Bộ Ngoại giao Mỹ cho biết Ngoại

trưởng Antony Blinken đã nói chuyện với Tổng thống Kenya William Ruto về cuộc khủng hoảng Haiti.

Cả hai đã nhấn mạnh cam kết của họ đối với sứ mệnh an ninh đa quốc gia nhằm lập lại trật tự.

Trong tuyên bố mới nhất, Bộ tư lệnh miền Nam của quân đội Mỹ cho biết Washington vẫn cam kết thực hiện những mục tiêu đó.

“Đại sứ quán của chúng tôi vẫn tập trung vào việc thúc đẩy các nỗ lực của Chính phủ Mỹ nhằm hỗ trợ người dân Haiti, bao gồm huy động sự hỗ trợ cho Cảnh sát quốc gia Haiti, đẩy nhanh việc triển khai sứ mệnh hỗ trợ an ninh đa quốc gia (MSS) do Liên Hiệp Quốc ủy quyền, cũng như đẩy nhanh quá trình chuyển giao quyền lực một cách hòa bình thông qua các cuộc bầu cử tự do và công bằng”, Bộ tư lệnh miền Nam của quân đội Mỹ nói.

TOÀ ÁN TỐI CAO HÒA KỲ PHÁN QUYẾT TRUMP ĐỦ TƯ CÁCH ỨNG CỬ

Hôm nay, 05/03/2024, Hoa Kỳ bước vào ngày “Super Tuesday”, với 15 bang đồng loạt bỏ phiếu chọn ứng cử viên tổng thống cho bầu cử tháng 11 tới. Ngay trước ngày quan trọng này, hôm qua Tòa án Tối cao Hoa Kỳ đã nhất trí hủy bỏ một phán quyết của tòa án Colorado, một trong những bang tổ chức bầu cử hôm nay, tuyên bố Donald Trump không đủ tư cách ứng cử ở bang này vì đã xúi giục người biểu tình tấn công Điện Capitol vào tháng 1 năm 2021.

Cựu tổng thống Trump đã gọi phán quyết nói trên là “một chiến thắng cho nước Mỹ”, đồng thời ca ngợi vị 9 thẩm phán, trong đó có 3 người được bổ nhiệm trong nhiệm kỳ của ông, đã “làm việc rất nhanh chóng, hiệu quả và xuất sắc”. Trong khi

đó, những người khởi kiện nhằm loại bỏ tên ông ra khỏi danh sách tranh cử rất thất vọng.

Từ Denver, thông tin viên RFI David Thomson tường thuật :

Dù rất tôn trọng 9 vị thẩm phán của Tòa án Tối cao, bà Krista Kafer, nhà báo viết xã luận theo xu hướng bảo thủ của tờ Denver Post, vẫn không giấu được sự thất vọng.

“Tôi đã khá thất vọng”, bà nói sau khi đọc được quyết định của các thẩm phán cho phép Donald Trump tranh cử.

Krista Kafer đã bỏ phiếu cho Trump vào năm 2020, nhưng cuộc tấn công vào Điện Capitol đã thay đổi hoàn toàn quan điểm của bà. Do vậy, bà đã cùng với sáu cử tri khác đến từ Colorado đệ đơn kiện nhằm loại bỏ tên của Trump khỏi các lá phiếu, dựa theo điều 14 của Hiến pháp Hoa Kỳ, kể từ thời Nội chiến, cấm bất kỳ người nào liên quan đến một cuộc nổi dậy tham gia tranh cử. Đối với Krista Kafer, đây đúng là trường hợp của Donald Trump.

“Vào ngày 6 tháng 1, lẽ ra sẽ chẳng có ai tấn công Điện Capitol nếu Trump không nói dối rằng ông đã thắng cử trong khi thực tế là ông đã thua.”

Krista Kafer thậm chí còn lo ngại là phán quyết của Tòa án Tối cao sẽ kéo theo các vụ bạo loạn chính trị mới ở Hoa Kỳ:

“Tôi không biết điều gì sẽ xảy ra vào tháng 11 nếu Trump không đắc cử. Việc ông được phép tranh cử bất chấp những gì ông đã làm có thể khuyến khích ông làm điều tương tự một lần nữa. Và đó là điều mà tôi lo lắng.”

Vào tháng 12, tư pháp bang Colorado đã tuyên bố Trump không đủ tư cách ứng cử, nhưng theo Tòa án Tối cao, việc cho phép các bang rút một ứng cử viên khỏi cuộc bầu cử tổng thống có nguy cơ gây bất ổn trong nước. Vì vậy chỉ Quốc hội mới có thể đưa ra quyết định. Trong lúc chờ đợi, tên của Donald Trump vẫn sẽ được giữ trên lá phiếu.

xin mời đọc, cổ động
và ủng hộ nguyệt san
người việt illinois

NHỮNG CAM KẾT TRANH CỬ CỦA ÔNG DONALD TRUMP

Ông Trump nhiều lần tuyên bố muốn đưa Mỹ vĩ đại trở lại với nhiều cam kết chính sách, từ kiểm soát nhập cư tới kéo Mỹ khỏi các cuộc chiến không hồi kết.

Cựu tổng thống Donald Trump gần như chắc chắn đã trở thành ứng viên đảng Cộng hòa cho cuộc bầu cử năm nay, sau khi giành chiến thắng vang dội ở loạt bang trong vòng bầu cử sơ bộ. Không ít người thậm chí đã nghĩ tới kịch bản ông Trump trở lại Tòa Bạch Ốc trong 4 năm tới.

Trong suốt chiến dịch tranh cử, ông Trump không ngần ngại chia sẻ về các mục tiêu của mình nếu tái đắc cử. Những người ủng hộ nói rằng ông đang tìm cách đưa nước Mỹ trở lại như trước cuộc bầu cử năm 2020, đồng thời giải quyết những công việc còn dang dở trong nhiệm kỳ đầu tiên.

Nhập cư là một trong những mối quan tâm hàng đầu của Trump. Ông đã biến nhập cư và kiểm soát biên giới trở thành trọng tâm chiến dịch tranh cử, gây áp lực với đảng Cộng hòa ở Hạ viện để từ chối thông qua dự luật quản lý biên giới lưỡng đảng vào tháng trước. Hôm 29/2, ông Trump có chuyến thăm bang biên giới Texas, nơi ông đưa ra các chính sách siết nhập cư cứng rắn.

Trong bài bình luận đăng trên Des Moines Register một tuần trước khi thắng vòng sơ bộ ở bang Iowa hồi tháng 1, ông Trump tuyên bố sẽ áp dụng Đạo luật Ngoại kiều Thủ địch (ATAC – Anti-Terrorism Act) để loại bỏ các thành viên băng đảng, tội phạm buôn bán ma túy khỏi nước Mỹ. Đạo luật ATAC cho phép Mỹ trực xuất bất kỳ người nước ngoài nào đến từ các quốc gia có hành động thù

địch với Mỹ.

"Chúng tôi sẽ điều chuyển phần lớn lực lượng hành pháp liên bang sang xử lý vấn đề nhập cư, gồm Lực lượng Cảnh sát ma túy (DEA - Drug Enforcement Administration), Cục phòng chống Rượu, Thuốc lá, Súng đạn và Thuốc nổ (ATF- Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives), Cục Điều tra Liên bang (FBI) và Bộ An ninh Nội địa Mỹ (DHS)", ông viết.

Trong video đăng trên mạng Truth Social cuối tháng 2, trước chuyến thăm Texas, ông Trump cam kết sẽ "thực hiện chiến dịch trực xuất lớn nhất trong lịch sử Mỹ".

Sau khi xung đột Israel - Hamas bùng phát hồi tháng 10/2023, ông từng tuyên bố sẽ đình chỉ thị thực cho những người "có cảm tình" với Hamas. "Chúng tôi sẽ đưa họ ra khỏi khuôn viên các trường đại học, các thành phố và ra khỏi đất nước nếu các bạn cảm thấy điều đó cần thiết", ông cho hay.

Cựu tổng thống cũng coi việc tiến hành cuộc chiến chống các băng đảng ma túy là ưu tiên của nhiệm kỳ hai. Trong thông báo tranh cử hồi tháng 11/2022, Trump cho biết sẽ đề xuất tử hình những kẻ buôn lậu ma túy và buôn người, nếu ông tái đắc cử nhiệm kỳ hai.

Ông tuyên bố sẽ "phá hủy" các tổ chức tội phạm ma túy bằng cách áp lệnh phong tỏa hàng hải đối với băng đảng, ngăn các nhóm này tiếp cận hệ thống tài chính toàn cầu, đồng thời triển khai lực lượng đặc nhiệm của Bộ Quốc phòng để đối phó với các nhóm tội phạm.

Về vấn đề giáo dục, Donald Trump trong video vận động tranh cử hồi tháng 9/2023 thông báo kế hoạch đóng cửa Bộ Giáo dục và để các bang tự phụ trách các công việc liên quan tới lĩnh vực này.

"Chúng tôi muốn họ tự quản lý việc giáo dục những đứa trẻ, bởi họ sẽ làm công việc đó tốt hơn nhiều", ông nói.

Cựu tổng thống cam kết sẽ để phụ huynh "chịu trách nhiệm và là người đưa ra quyết định cuối cùng" về vấn đề giáo dục. Hồi tháng 1/2023, ông từng nói sẽ ưu tiên tài trợ cho các trường cho phép phụ huynh bầu hiệu trưởng hoặc bãi nhiệm giáo viên, sử dụng lương thưởng để khuyến khích chất lượng giảng dạy và nhiều chính sách khác.

Ông Trump cũng cho biết sẽ buộc Bộ Tư pháp và Bộ Giáo dục điều tra các vi phạm liên quan tới phân biệt chủng tộc trong trường học.

Về vấn đề y tế, ông Trump trong các bài đăng trên mạng xã hội Truth Social hồi tháng 11/2023 hứa hẹn thay thế Đạo luật Chăm sóc Y tế Giá cả phải chăng (Obamacare). Nỗ lực trước đó của ông vào năm 2017 đã thất bại sau khi ba thượng nghị sĩ Cộng hòa bắt tay cùng đảng Dân chủ bỏ phiếu phản đối.

“Đây không phải vấn đề chi phí, mà là vấn đề sức khỏe. Mỹ sẽ có một trong những hệ thống chăm sóc sức khỏe tốt nhất thế giới”, ông nói.

Ông Trump hồi tháng 6/2023 tuyên bố sẽ khôi phục sắc lệnh hành pháp để chính phủ Mỹ được mua thuốc với giá tương tự các nước phát triển khác. Một số chính sách về dược phẩm của cựu tổng thống đã bị ông Biden đảo ngược sau khi lên nắm quyền.

Cựu tổng thống từng tuyên bố sẽ thanh lọc hệ thống tư pháp bằng cách “sa thải các công tố viên cực đoan đang phá hủy nước Mỹ”. Lời đe dọa này làm dấy lên lo ngại ông sẽ sử dụng Bộ Tư pháp như một công cụ để công kích những người chỉ trích và đồng minh cũ.

“Tôi sẽ chỉ định một công tố viên đặc biệt để điều tra tổng thống tham nhũng nhất lịch sử Mỹ Joe Biden và toàn bộ gia đình ông ấy”, ông Trump nói hồi tháng 6/2023.

Trong video vận động tranh cử năm ngoái, ông cho biết sẽ khôi phục sắc lệnh hành pháp năm 2020 để loại bỏ các quan chức “bất hảo” và đề xuất sửa đổi hiến pháp về giới hạn nhiệm kỳ đối với thành viên quốc hội. Bổ nhiệm các thẩm phán bảo thủ cũng là một trong những chính sách mà ông Trump hướng tới cho nhiệm kỳ hai.

Trong phát biểu ở thủ đô Washington hồi tháng 9/2023, ông Trump thông báo sẽ thành lập lực lượng chuyên trách để xem xét các trường hợp mà ông cho “bị chính quyền Biden bức hại”. Cựu tổng thống lưu ý ông muốn “nghiên cứu vấn đề thật nhanh và ký lệnh ân xá, giảm án cho họ ngay vào ngày đầu nhiệm kỳ”.

Đây được xem là hành động có thể dẫn tới khả năng ân xá cho những người từng tham gia cuộc bạo loạn ở Đồi Capitol hồi tháng 1/2021.

Liên quan tới vấn nạn tội phạm ở Mỹ, ông Trump cho biết sẽ không ngần ngại triển khai lực lượng hành pháp liên bang để “khôi phục hòa bình và an toàn công cộng”. Đề cập tới điều mà Trump gọi là “cuộc chiến của đảng Dân chủ để chống lại cảnh sát”, cựu Tổng thống tuyên bố sẽ thông qua khoản đầu tư kỷ lục để tuyển mộ và huấn luyện lại cảnh sát, cũng như tăng cường các biện pháp bảo vệ họ. Chúng có thể bao gồm quyền miễn trừ trách nhiệm, tăng hình phạt với những hành vi chống người thi hành công vụ và triển khai vệ binh quốc gia nếu cơ quan hành pháp địa phương từ chối hành động.

Về kinh tế - thương mại, ông hứa hẹn áp đặt các biện pháp mạnh tay với Trung Quốc và “những bên lạm dụng thương mại khác”. Cựu tổng thống cho biết nếu các quốc gia khác áp đặt thuế quan với Mỹ, Washington sẽ có biện pháp đáp trả tươngứng ngay lập tức.

Ông Trump hứa hẹn giảm giá năng lượng bằng cách tăng sản xuất trong nước và loại bỏ các giới hạn đối với xuất khẩu khí đốt tự nhiên của Mỹ.

Về chính sách đối ngoại, ông Trump tiếp tục tăng cường chỉ trích các thành viên NATO. Tại sự kiện ở Nam Carolina tháng trước, ông dọa sẽ không bảo vệ các thành viên liên minh không đạt mức ngân sách quốc phòng chiếm ít nhất 2% GDP như đã thống nhất.

Ông thậm chí cho biết sẽ khuyến khích Nga “làm bất kỳ điều gì họ muốn” với những thành viên này. “NATO đã bị tàn phá cho tới khi tôi xuất hiện. Tôi đã yêu cầu mọi người phải đóng góp ngân sách. Họ hỏi nếu họ không đóng góp, liệu có được chúng tôi bảo vệ. Tôi trả lời rằng ‘chắc chắn là không’”, ông Trump nói.

Cựu tổng thống trước đó cam kết chấm dứt xung đột Ukraine trong vòng 24 giờ sau khi nhậm chức, dù không nói rõ sẽ làm như thế nào. Ông cũng đề cập chiến lược ngăn chặn “những cuộc chiến không hồi kết” bằng cách loại bỏ “những kẻ hiếu chiến, gian lận và thất bại trong hàng ngũ cấp cao của chính phủ”.

Trump nói sẽ ngăn các nhà vận động hành lang và nhà thầu chính phủ đẩy quan chức quân sự cấp cao Mỹ vào các cuộc chiến.

(Thanh Tâm (Theo CNN, AFP, Reuters))

TIN VIỆT NAM

RẦM RỘ THÔNG TIN ÔNG NGUYỄN PHÚ TRỌNG ĐỘT QUỴ LẦN THỨ 3

Vào ngày 12 tháng 11 năm 2024, trên diễn đàn Facebook Việt Nam xuất hiện nhiều thông tin về việc ông Nguyễn Phú Trọng, Tổng bí thư đảng CSVN đang nằm điều trị tại bệnh viện Trung ương Quân đội 108, ở thành phố Hà Nội.

Theo Facebooker Thanh Hieu Bui, ông Trọng đã nằm ở bệnh viện 108 mấy ngày nay, các thang máy của bệnh viện này đã bị khoá không cho sử dụng, khu vực ông Trọng điều trị cũng được phong tỏa kín. Trong phòng ông Trọng chỉ có bác sĩ người Trung Cộng và phiên dịch. Tình hình sức khoẻ của người đứng đầu đảng CSVN như thế nào thì không ai biết rõ. Tuy nhiên, theo ông Hiếu suy đoán, ông Trọng vẫn còn sống.

Còn một số luồng tin khác thì cho rằng ông Trọng đã chết. Đối chiếu với các thông tin này, thì trong thời gian gần đây, ông Trọng đã vắng bóng trong một số sự kiện quan trọng của nhà cầm quyền. Ngay cả việc ông Trọng sẽ tiếp ông Joko Widodo, Tổng thống Indonesia như dự trù thì cũng đã bị bỏ lỡ, không ai thấy bóng dáng ông Trọng. Việc ông Trọng nằm viện từ khi nào thì chưa có thông tin chính xác, nhưng kể từ ngày 26 tháng

12 năm 2023, thì người lãnh đạo tối cao của đảng Cộng sản Việt Nam đã không xuất hiện, ngay cả ở sự kiện ông Kazuo Shii, người đứng đầu đảng Cộng sản Nhật Bản đến thăm Hà Nội. Ông Trọng đã 79 tuổi, và trở thành người lãnh đạo tối cao của đảng Cộng sản từ năm 2011 cho đến nay.

Ông Trọng cũng là người đầu tiên trong lịch sử đảng Cộng sản nắm vai trò lãnh đạo liên tục 3 nhiệm kỳ, với số tuổi vượt quá quy định. Được biết, nếu thông tin trên là đúng, thì đây là lần thứ 3 ông Trọng bị đột quỵ, sau lần đầu tiên ở tỉnh Kiên Giang. Vì vậy, rất có thể lần này chiếc ghế Tổng bí thư đảng Cộng sản sẽ được chuyển giao cho người khác.

CỰU GIÁM ĐỐC CÔNG AN ĐỖ HỮU CA “KHÔNG CHỊU NHẬN 35 TỶ ĐỒNG NHƯNG HỌ CỨ ĐỂ LẠI”

Báo Pháp luật ngày 23 tháng 2 năm 2024 loan tin, giải thích về số tiền 35 tỷ đồng mà ông Đỗ Hữu Ca, cựu Giám đốc Công an thành phố Hải Phòng nhận của vợ chồng Trần Xuân Đước để chạy án, ông Ca đổ lỗi do vợ Đước cố tình để lại nhà ông, mặc dù ông không chịu nhận. Theo kết luận của cơ quan điều tra Công an tỉnh Quảng Ninh, vào cuối năm 2022, sau khi người cháu bị bắt vì tội mua bán hoá đơn, thì Trần Xuân Đước là giám đốc công ty đã bỎ trốn, và dặn vợ đến gặp ông Ca, là người có mối quan hệ thân thiết với Đước để nhờ chạy tội. Khi vợ Đước đến gặp ông Ca, và tiết lộ rằng, số tiền kinh doanh mua bán hoá đơn của công ty mình có được là 200 tỷ đồng, thì ông Ca đòi 10% của số tiền này tương đương 20 tỷ đồng,

ngoài ra, ông Ca còn yêu cầu phải có thêm 15 tỷ đồng để lo “chi phí tiêu cực” khác.

Vợ Đước đã 4 lần mang tiền đến nhà ông Ca với tổng cộng là 35 tỷ đồng, và ông Ca nói dối là đã lo xong nhưng thực tế không lo gì, nên Đước yên tâm về nhà ăn Tết thì bị bắt. Sau khi Đước bị bắt, vợ Đước đến nhà ông Ca hỏi sự việc và xin lại tiền thì bị cựu giám đốc Công an chửi mắng, đuổi khỏi nhà. Ông Ca khai với cơ quan điều tra rằng, số tiền này là do vợ Đước là bà Ngọc Anh chủ động mang đến cố tình để lại B phòng khách, và phòng ngủ tầng 1 nhà ông. Ông đã nghỉ hưu nhiều năm, các mối quan hệ không còn nhiều, không còn khả năng chạy tội cho Đước, và cũng không tác động, sử dụng tiền để chạy tội cho Đước. Sau khi bị bắt, ông cơ quan điều tra đã khám xét nhà ông Ca và phát hiện, và tạm giữ khối tài sản khổng lồ được cất giấu trong nhà. Ông Ca bị truy tố tội danh “lừa đảo chiếm đoạt tài sản” với khung hình phạt cao nhất là chung thân.

BÀ TRƯƠNG MỸ LAN ĐÃ HỒI LỘ HƠN 5,2 TRIỆU MỸ KIM VÀ NHIỀU VẬT CHẤT CHO 17 VIÊN CHỨC

Báo Thanh Niên ngày 23 tháng 2 năm 2024 loan tin, theo kết quả điều tra của công an, bà Trương Mỹ Lan (ảnh) chủ tịch hội đồng quản trị Tập đoàn Vạn Thịnh Phát đã chỉ đạo cựu lãnh đạo SCB hồi lộ 5,2 triệu Mỹ kim cho bà Đỗ Thị Thanh Nhàn, cựu trưởng cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng 2 thuộc Ngân hàng Nhà nước.

16 viên chức còn lại là lãnh đạo thanh tra, giám sát ngân hàng đã nhận hàng trăm ngàn Mỹ kim, hàng tỷ đồng tiền Việt Nam đồng, và các món quà vật chất khác như áo, túi xách, đồng hồ, khăn.

Trong 10 năm là người đứng sau SCB, bà Lan đã chỉ đạo chi khoản tiền lớn để “điều khiển” 17 người trong đoàn thanh tra của Ngân hàng nhà nước trực tiếp thanh tra SCB, cũng như các viên chức Ngân hàng Nhà nước có chức năng, nhiệm vụ giám sát SCB, để họ làm ngơ các hoạt động phi pháp, lừa tiền khách hàng của bà Lan. Số tiền mà bà Lan chỉ đạo thuộc cấp lập khống hồ sơ vay, giải ngân từ tháng 1 năm 2012 đến tháng 10 năm 2022 là hơn 1 triệu tỷ đồng. Đến năm 2022, thời điểm khởi tố vụ án, bà Lan đã gây thiệt hại cho SCB khoảng 498,000 tỷ đồng, bao gồm lãi suất từ nợ gốc, sau khi trừ giá trị tài sản bảo đảm cho các khoản vay. Theo dự trù, từ ngày 5 tháng 3 đến ngày 29 tháng 4 tới đây, sẽ diễn ra phiên tòa sơ thẩm xét xử bà Lan cùng các bị cáo liên quan, phiên tòa sẽ diễn ra tại Tòa án Cộng sản ở Sài Gòn.

BẮT KẺ CỎI ĐỒ, CHÍCH ĐIỆN NỮ TIẾP VIÊN ĐỂ ÉP BÁN DÂM

Ngày 10-3, Công an tỉnh Quảng Ngãi cho biết trinh sát đã theo dõi và bắt giữ Phạm Ngọc Tiên (30 tuổi, ở xã Hành Đức, huyện Nghĩa Hành, Quảng Ngãi) tại TP.Saigon.

Bị can Tiên bị truy nã về tội giết người; làm nhục người khác. Tiên được xác định đã đánh đập, cởi quần áo, bắt nữ nhân viên ngồi vào vũng nước rồi chích điện, ép nữ nhân viên karaoke bán dâm.

Theo điều tra, năm 2021 Phạm Ngọc Tiên mở cơ sở karaoke Hoàng Gia (ở xã Nghĩa Thương, huyện Tư Nghĩa, Quảng Ngãi). Sau đó Tiên và đồng bọn dụ dỗ, lừa nhiều cô gái trẻ trong và ngoài tỉnh về quán và ép làm tiếp viên.

Không dừng lại đó, Tiên còn giao cho Phạm Công Đạt trông coi, quản lý nhân viên nữ phục vụ tại phòng và theo dõi, chở nhân viên đi bán dâm cho khách ở khách sạn.

Khi các nữ nhân viên không đồng ý bán dâm, Tiên và Đạt đánh đập, cởi quần áo nhốt vào phòng kín đe dọa. Nếu vẫn không nghe, Tiên man rợ bắt những cô gái này ngồi vào vũng nước rồi chích điện.

Từ câu cứu của gia đình các tiếp viên, Phòng cảnh sát hình sự Công an tỉnh Quảng Ngãi đã kiểm tra quán karaoke Hoàng Gia, phát hiện 8 nhân viên nữ bị nhốt trong phòng, trên da thịt còn vết thương

do bị đánh.

Khai với công an, các tiếp viên cho biết Tiên và Đạt thường dùng dao, gậy đánh đập và chích điện để xử lý các tiếp viên không nghe lời. Toàn bộ số tiền khách trả cho các cô gái bán dâm, Tiên đều thu lại.

Một số tiếp viên đã bị Tiên, Đạt đánh đập, cởi quần áo và ép buộc ngồi vào vũng nước rồi chích điện vào người nhiều lần. Không chịu nổi, các cô gái đành phải bán dâm theo yêu cầu của Tiên.

Biết công an “sờ gáy”, Tiên và Đạt đã bỏ trốn khỏi địa phương. Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Quảng Ngãi ra quyết định truy nã đặc biệt đối với Phạm Ngọc Tiên về tội giết người và làm nhục người khác. Quyết tâm bắt cho bằng được Tiên, các trinh sát đã xác minh, theo dõi nhiều tháng để tìm ra nơi Tiên lẩn trốn.

Đến trưa 6-3, tổ công tác Phòng cảnh sát hình sự Công an tỉnh Quảng Ngãi đã phối hợp Công an xã Đông Thạnh và Công an huyện Hóc Môn ở Saigon, áp sát, bắt giữ bị can Tiên khi đang lẩn trốn tại một nhà xưởng ở xã Đông Thạnh.

Trong quá trình trốn truy nã, Tiên luôn mang theo hung khí bên người, sẵn sàng chống trả khi bị truy bắt. Lúc bắt Tiên, công an thu giữ nhiều hung khí nguy hiểm mà Tiên luôn mang theo.

Hiện Phòng cảnh sát hình sự Công an tỉnh Quảng Ngãi đã di lý bị can Phạm Ngọc Tiên về Quảng Ngãi.

BẮT 3 NGHI PHẠM VỤ CƯỚP TIỀM VÀNG Ở BÌNH DƯƠNG

Ngày 10-3, Công an tỉnh Bình Dương cho biết Phòng cảnh sát hình sự phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ và Cục cảnh sát hình sự Bộ Công an đã bắt giữ ba người liên quan vụ cướp tiệm vàng Bích Quý tại huyện Bàu Bàng.

Trong đó có hai người trực tiếp tham gia vụ cướp tiệm vàng và một người giúp sức tiêu thụ số vàng bị cướp. Bước đầu, các nghi phạm bị bắt giữ khai tham gia các hội nhóm “võ nợ làm liều” trên mạng xã hội và cùng nhau bàn bạc đi cướp tiệm vàng.

Nguyễn Linh Đoan, 30 tuổi, quê Quảng Nam, bị bắt khi đang lẩn trốn tại một nhà nghỉ thuộc tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Trần Quang Triệu, 31 tuổi, quê tỉnh Bình Định,

là đồng phạm cướp tiệm vàng sau khi lẩn trốn đã tới cơ quan công an đầu thú.

Nguyễn Văn Thịnh, 29 tuổi, quê Bà Rịa - Vũng Tàu, là người giúp sức cho Đoan tiêu thụ số vàng cướp được cũng bị bắt giữ.

Theo cơ quan công an, ba người bị bắt giữ đã giao nộp số lượng lớn tang vật chiếm đoạt được từ vụ cướp tiệm vàng.

Công an đã xác định danh tính hai người còn lại trong số bốn người trực tiếp tham gia cướp tiệm vàng và tiếp tục truy bắt. Cơ quan công an yêu cầu hai người này sớm ra đầu thú để hưởng được khoan hồng của pháp luật.

Trước đó, vào ngày 3-3 xảy ra vụ cướp tiệm vàng Bích Quý tại thị trấn Lai Uyên, huyện Bàu Bàng. Nhóm bốn người mặc áo khoác và đeo khẩu trang kín mít chở nhau bằng hai xe máy lao vào tiệm. Các nghi phạm dùng vật giống súng đe dọa chủ tiệm và đập tủ kính cướp vàng.

BIỂN ĐÔNG: TRUNG QUỐC VẼ ĐƯỜNG CƠ SỞ MỚI

Trung Quốc mới đây chính thức tiết lộ đường cơ sở mới, nêu rõ yêu sách lãnh thổ của mình ở phía bắc Vịnh Bắc Bộ, khu vực chung với Việt Nam.

Tuyên bố này được đưa ra trên trang web của Bộ Ngoại giao Trung Quốc hồi đầu tháng này. Qua đó, Trung Quốc giới thiệu bảy điểm cơ bản mới mà khi được kết nối sẽ tạo thành đường cơ sở cho các yêu sách chủ quyền của mình ở Vịnh Bắc Bộ.

Vịnh Bắc Bộ nằm ngoài khơi bờ biển Bắc Bộ của Việt Nam và Nam Trung Quốc.

Năm 2004, Trung Quốc và Việt Nam đã đạt được thỏa thuận vạch ra ranh giới lãnh hải, vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa ở Vịnh Bắc Bộ.

Cả hai bên đều coi thỏa thuận này là công bằng. Tuy thế, các xung đột trên Biển Đông vẫn xảy ra giữa hai nước do vẫn còn mơ hồ về ranh giới ở khu vực bên ngoài cửa vịnh.

Những mâu thuẫn này, theo Bắc Kinh, giờ sẽ được giải quyết thông qua một quy trình phân định mới, chính là đường cơ sở mới với bảy điểm nói trên.

Trung Quốc nói rằng đường cơ sở mới này không ảnh hưởng đến quyền lợi Việt Nam hay bất cứ nước nào, mà thậm chí còn góp phần thúc đẩy

hợp tác hàng hải giữa nước này và các nước liên quan.

Cùng lúc, Trung Quốc lâu nay vẫn duy trì yêu sách gần như toàn bộ Biển Đông với “bản đồ đường chữ U”.

BỘ CÔNG AN CSVN SẼ PHỤ TRÁCH CẤP PHÉP CHO XE VÀ TÀI XẾ NƯỚC NGOÀI

Chính phủ CSVN vừa ban hành Nghị định 30/2024/NĐ-CP quy định về quản lý phương tiện xe cộ có ghi danh (registered) tại nước ngoài, do người nước ngoài đưa vào Việt Nam du lịch, có hiệu lực từ 1.5.

Theo đó, đối tượng áp dụng là các tổ chức, cá nhân phải thông qua doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ lữ hành quốc tế của Việt Nam; có văn bản chấp thuận được tổ chức cho khách du lịch nước ngoài mang phương tiện xe cộ nước ngoài vào để sử dụng tại Việt Nam của Bộ Công an cấp.

Đối với phương tiện xe cộ nước ngoài là ô tô có tay lái ở bên phải thì phải có công hàm của cơ quan đại diện ngoại giao, cơ quan lãnh sự hoặc cơ quan đại diện của tổ chức quốc tế liên chính phủ tại Việt Nam gửi Bộ Công an đề nghị và nêu rõ lý do xin sử dụng tại Việt Nam.

Các xe vào Việt Nam cũng phải làm thủ tục hải quan, tạm nhập, tái xuất theo quy định của pháp luật hải quan ngay tại cửa khẩu nhập xuất cảnh.

Thời gian xe được phép sử dụng tại Việt Nam tối đa không quá 45 ngày. Trong trường hợp bất khả kháng được lưu lại Việt Nam thêm không quá 10 ngày. Khi xe nước ngoài lưu thông trên lãnh thổ Việt Nam phải có xe đi trước để hướng dẫn giao thông trong khi sử dụng trên đường phố.

Đáng chú ý, Chính phủ thay đổi cơ quan thực hiện chấp thuận cho tổ chức khách du lịch mang phương tiện cơ giới nước ngoài vào sử dụng tại Việt Nam từ Bộ GTVT sang Bộ Công an.

Bộ GTVT, cơ quan chủ trì soạn thảo nghị định, cho biết việc chuyển đổi trên không làm tăng biên chế xử lý công việc và thực hiện đơn giản hóa thủ tục hành chính, không phải đầu tư thêm trang thiết bị.

Việc chuyển đổi này tạo thuận lợi cho đơn vị kinh doanh dịch vụ lữ hành quốc tế khi tổ chức

Nhắn Ai

*Nhắn ai còn xót nỗi quê hương
Bài cộng, kiên gan giữ lập trường
Quyết chí đưa dân qua thống khổ
Đồng tâm cứu nước khỏi thê lương
Phá tan nghị quyết phường gian hiểm
Đập vỡ âm mưu bọn lật lường
Tổ quốc chung tay quang phục lại
Cho nòi Hồng Lạc rõ ràng gương*

Ngô Minh Hằng

cho người nước ngoài mang xe vào sử dụng tại Việt Nam với mục đích du lịch. Đồng thời, phù hợp với luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ được Bộ Công an xây dựng, dự kiến thông qua vào năm 2024, có hiệu lực từ năm 2025.

109 NGƯỜI VIỆT NAM BỊ BẮT Ở CAMPUCHIA DO THAM GIA CỜ BẠC TRÁI PHÉP

Hơn 100 người Việt Nam vừa bị cảnh sát Campuchia bắt giữ trong đợt truy quét hoạt động cờ bạc trái phép.

Tổng cộng có 195 người nước ngoài, trong đó có 109 người mang quốc tịch Việt Nam, đã bị đưa tới Tổng cục Xuất nhập cảnh Campuchia để tiến hành trực xuất.

Tờ Khmer Times ngày 11/3 đưa tin cảnh sát nước này đã đột kích hai địa điểm tại tỉnh Sihanoukville và bắt giữ hàng trăm người mang nhiều quốc tịch khác nhau do tham gia vào các trang đánh bạc trực tuyến trái phép.

Theo đó, ngày 9/3, lực lượng cảnh sát đã đột kích một địa điểm trước đây thuộc về sòng bạc Paradis Island và bắt giữ 109 người Việt Nam, 54 người Thái Lan, 8 người Đài Loan và 1 người Trung Quốc. Trong đó, 5 quản lý bao gồm 4 người Đài Loan và 1 người Trung Quốc đã được đưa đến Tòa án tỉnh Sihanoukville để chờ xét xử.

Ngày 10/3, cảnh sát Campuchia tiếp tục đột kích vào khu Sangkat 3 ở Sihanoukville và phát hiện

279 người Campuchia, 27 người Trung Quốc và 1 người Myanmar có hoạt động đánh bạc trái phép.

Ngoài các quản lý đã bị đưa đến tòa án tỉnh, những người nước ngoài còn lại bị đưa đến Tổng cục Xuất nhập cảnh Campuchia để trực xuất khỏi quốc gia này.

Được biết, hai cuộc trấn áp trên diễn ra với mục đích triệt phá các địa điểm tổ chức lừa đảo trực tuyến tại Sihanoukville.

TIỆM BÁNH MÌ GÂY NGỘ ĐỘC HƠN 150 NGƯỜI BỊ PHẠT

Sóc Trăng, VN - Chủ tiệm bánh mì làm hơn 150 người ngộ độc bị phạt 90 triệu đồng, phải ngừng hoạt động kinh doanh 4 tháng.

Chủ tịch UBND tỉnh Sóc Trăng vừa có quyết định xử phạt hộ kinh doanh bánh mì Thu Hà ở đường Hai Bà Trưng, TP Sóc Trăng. Chủ cơ sở còn phải chịu chi phí điều trị cho những người bị ngộ độc thực phẩm với số tiền hơn 380 triệu đồng.

Trước đó, cuối tháng 1, 159 người ở TP Sóc Trăng sau khi ăn bánh mì kèm patê gan, thịt nguội, chả lụa, chà bông, dưa leo, bơ... mua tại tiệm bánh mì Thu Hà, có biểu hiện ngộ độc thực phẩm với triệu chứng đau bụng, tiêu chảy, nôn, sốt...

Trong đó, có 153 người phải nhập viện điều trị tại các bệnh viện trong tỉnh và 6 người khám cho toa thuốc về nhà.

Kết quả kiểm nghiệm của cơ quan chức năng cho thấy những người bị ngộ độc thực phẩm do vi sinh vật Salmonellaspp trong thịt nguội.

DOANH NGHIỆP MỸ MUỐN CUNG CẤP THIẾT BỊ AN NINH CHO CÔNG AN VIỆT NAM

Hàng chục doanh nghiệp Mỹ sẽ có cuộc họp với Bộ Quốc phòng và Bộ Công an Việt Nam, với mong muốn ký kết thỏa thuận cung cấp trang thiết bị cho công an nước này, người tổ chức cuộc họp cho biết với Reuters.

Các cuộc họp, dự kiến diễn ra vào ngày 18/3, là một phần kết quả của việc nâng Sự kiện này diễn ra trong bối cảnh Mỹ cạnh tranh với Trung Quốc trong việc gia tăng ảnh hưởng lên Việt Nam.

Thỏa thuận không mang tính ràng buộc này có thể được ký kết bên lề các cuộc họp và có thể mở đường cho các thỏa thuận trong tương lai được

thực hiện dễ dàng hơn, ông Vũ Tú Thành, đại diện của Hội đồng Kinh doanh Hoa Kỳ - ASEAN (US ABC), cho biết.

Ông Thành lưu ý rằng nhóm doanh nghiệp Mỹ nói trên đã ký một vài thỏa thuận tương tự với các bộ ngành khác của Việt Nam trong những năm qua.

US ABC đã dành nhiều tháng để đàm phán một bản ghi nhớ với Bộ Công an Việt Nam, ông cho biết, nhấn mạnh rằng thỏa thuận sẽ được ký kết giữa bộ này và US ABC mà không có sự tham gia trực tiếp của các doanh nghiệp.

Theo ông Thành, gã khổng lồ ngành hàng không vũ trụ và quốc phòng Boeing sẽ tham gia các cuộc họp, nhưng ông không tiết lộ danh sách đầy đủ các doanh nghiệp tham gia. Ông cũng từ chối cho biết liệu những doanh nghiệp Mỹ từng tham gia đàm phán quốc phòng với Việt Nam có tham dự cuộc họp sắp tới hay không.

“Boeing sẽ nhấn mạnh tới mối quan hệ đối tác ngày càng mạnh mẽ với Việt Nam, cũng như các cơ hội để củng cố năng lực hàng không vũ trụ của nước này,” Boeing chia sẻ với Reuters qua email.

Công ty Hoa Kỳ ATMO, chuyên cung cấp dịch vụ khí tượng học ứng dụng AI cho nhiều chính phủ và quân đội, cũng sẽ tham gia, theo ông Thành và ATMO.

US ABC, gồm một vài thành viên là các tập đoàn lớn của Mỹ, đã gửi một dự thảo thỏa thuận cho Bộ Công an Việt Nam, đề cập tới các lĩnh vực mà “các doanh nghiệp của chúng tôi có thể giúp đỡ”, bao gồm việc cung cấp công nghệ phòng chống và phát hiện tội phạm, phân tích dữ liệu lớn, máy bay trực thăng, dịch vụ hàng không và an ninh mạng, ông Thành tiết lộ.

Chi tiết các cuộc hội đàm trước đây với lực lượng an ninh của quốc gia do Đảng Cộng sản lãnh đạo chưa từng được tiết lộ.

Ông Thành nói rằng không có thông tin cụ thể về việc Bộ Công an Việt Nam có quyết định ký kết thỏa thuận hay không.

Tháng 6/2022, Quốc hội Việt Nam đã phê duyệt việc thành lập một đơn vị cảnh sát cơ động để chống tội phạm, khủng bố và bạo loạn.

Đơn vị này cần thêm các trang thiết bị, bao gồm cả máy bay trực thăng, theo chính phủ và văn bản luật năm 2022.

TIN CỘNG ĐỒNG HẢI NGOẠI

THÊM MỘT BANG CỦA ÚC NGỪNG NHẬN DU HỌC SINH TỪ 4 TỈNH MIỀN TRUNG VIỆT NAM

NEW SOUTH WALES, Australia (NV) - Sở Giáo Dục New South Wales thông báo sẽ dừng nhận học sinh Việt Nam từ bốn tỉnh Quảng Bình, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Ninh vào các trường phổ thông công lập, tức là từ lớp Một đến lớp Mười Hai.

Đây là tiểu bang thứ hai sau South Australia của Úc loan báo tạm dừng nhận đơn ghi danh của du học sinh Việt Nam.

Báo Thanh Niên hôm 12 Tháng Ba dẫn tin từ các công ty tư vấn du học là đại diện tuyển sinh sang Úc tại Việt Nam xác nhận đã nhận được thông báo qua email của DE International, là đơn vị quốc tế của Sở Giáo Dục New South Wales. Cụ thể, do “những lo ngại liên quan đến việc không tuân thủ các quy định từ học sinh” của một số địa phương Việt Nam, nên Sở Giáo Dục New South Wales sẽ “ngừng tiếp nhận hồ sơ học sinh từ các tỉnh Quảng Bình, Nghệ An, Quảng Ninh và Hà Tĩnh.”

Theo đó, với những đơn xin nhập học năm 2024 đã nộp trước đó từ học sinh ở các tỉnh nêu trên, Sở Giáo Dục New South Wales sẽ hoàn lại lệ phí ghi danh cho ứng viên thông qua các công ty tư vấn du học. DE International cũng gửi lời xin lỗi các đối tác và bày tỏ mong muốn các đối tác thông cảm trước quyết định này. “Không chỉ là tiểu bang có đông du học sinh Việt Nam nhất, New South Wales cũng là nơi có nhiều học sinh Việt Nam đến từ “bốn tỉnh rủi ro” nhưng thực sự nghiêm túc học tập. Thế nên, quyết định này đã được đưa ra sau các khảo sát, tổng kết, đánh giá và xem xét kỹ càng,” bà Lù Thị Hồng Nhâm, giám đốc công

ty Tư Vấn Du Học và Dịch Thuật Đức Anh- một trong những đơn vị nhận được thông báo, nhận định. Riêng ở bậc cao đẳng, đại học, nói với báo Tuổi Trẻ, Tiến Sĩ Mai Viết Thủy, hiệu trưởng trường University Preparation College ở New South Wales, cho biết chính quyền tiểu bang không cấm, nhưng khuyến cáo các trường “cẩn thận trọng khi xem xét hồ sơ của sinh viên từ những địa phương này.”

Trước đây, du học sinh từ nhiều tỉnh miền Trung Việt Nam luôn nằm trong danh sách “nguy cơ cao” khi xem xét visa du học.

Không chỉ có tiểu bang New South Wales, hồi Tháng Ba vừa qua, Sở Giáo Dục Nam Úc cũng đã loan báo tạm dừng nhận đơn ghi danh của học sinh ở ba tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh và Quảng Bình vào các trường phổ thông công lập.

Trả lời báo VnExpress hôm 5 Tháng Hai, đại diện Sở Giáo Dục Nam Úc cho biết đưa ra quyết định trên sau khi “xem xét quê quán của một số học sinh rời nhà trọ mà không được phép.”

“Quyết định này phù hợp với đạo luật về Dịch Vụ Giáo Dục Dành Cho Du Học Sinh, nhằm duy trì tính toàn vẹn của hệ thống thi thực của Úc,” phát ngôn viên Sở Giáo Dục Nam Úc nói.

Tuy không giải thích lý do cụ thể, song sự việc được ngầm hiểu là do nguyên nhân từ vụ bốn du học sinh Việt Nam “mất tích bí ẩn” mà theo Cảnh Sát Tiểu Bang Nam Úc (SAPOL) phản hồi với báo Daily Mail, khẳng định là các du học sinh này đang chạy trốn và “chủ động trốn tránh chính quyền.”

**MỘT ÔNG VIỆT THẦU XÂY DỰNG BỊ BẮT
VÌ LÀM ĂN GIAN ĐỒI VÀ LỪA GẠT**

AUSTRALIA - Một ông Việt làm thầu xây dựng sửa chữa nhà cửa có tên theo thông tin của Báo Chí là Dang Tran Hong Thanh, 44 tuổi vừa bị Cảnh sát Queensland, Úc bắt và truy tố ra Toà với hơn 35 tội danh liên quan đến lừa gạt, giả mạo tên tuổi...

Hong Thanh đã lừa gạt số tiền lên đến 450,000 AUD của nhiều người với chiêu thức nhận xây dựng, sửa chữa nhà cho nạn nhân nhưng sau khi nhận tiền ứng trước gọi là mua vật liệu xây dựng ... thì tắt máy điện thoại, không đến làm việc để hoàn tất công việc.

Nhiều nạn nhân liên lạc với Hong Thanh qua trang mạng Xã hội Facebook Marketplace và theo lời Cảnh sát thì có khả năng còn có nhiều nạn nhân khác nữa và kêu gọi các nạn nhân nên gặp Cảnh sát để tố cáo .

Ngoài tội danh trên Hong Thanh còn bị truy tố 2 tội danh ăn cắp, mướn đồ nghê, máy móc của Burning, Inc nhưng không trả lại, không thanh toán.

Đặc biệt đây không phải là lần đầu tiên mà Hong Thanh vi phạm. Năm 2021, tên này đã vi phạm ở NSW với cùng các tội danh như trên nhưng mức độ thấp hơn chứng tỏ sau khi bị phát hiện hắn đã trốn chạy lên Queensland... tiếp tục lừa gạt và lần này không thoát được lưới trời !

Một bài học đáng nhớ cho những kẻ chuyên đi lừa gạt ! Và chắc chắn đời thường không phải chỉ có một Hong Thanh và vẫn đang có rất nhiều Hong Thanh ở khắp mọi nơi.

NHIỀU VỤ LỪA ĐẢO QUA ĐIỆN THOẠI NHẮM VÀO NGƯỜI GIÀ

(BCN) - Cảnh sát San Ramon hôm thứ Ba cho biết họ gần đây đã điều tra nhiều vụ lừa đảo qua điện thoại nhắm vào người già.

Vụ lừa đảo liên quan đến việc nghi phạm liên hệ với nạn nhân qua điện thoại và đóng giả là đại diện của Publishers Clearing House (trung tâm Thanh Toán Bù Trừ). Theo cảnh sát, người gọi điện nói với nạn nhân rằng họ đã giành được giải thưởng lớn nhưng cần phải trả trước các khoản thuế liên quan dưới hình thức séc thu ngân.

Cảnh sát San Ramon cho biết trên mạng xã hội: "Ngay cả Publishers Clearing House sẽ không yêu cầu bạn đưa tiền qua điện thoại". "Không có hoạt

động kinh doanh hợp pháp nào thu hút được số tiền lớn qua điện thoại.

Các thành viên cộng đồng được khuyến khích không bao giờ cung cấp tiền, thông tin tài khoản hoặc quyền truy cập từ xa vào máy tính cá nhân cho bất kỳ ai liên hệ với họ qua điện thoại. Những ai có mối quan ngại liên quan có thể gọi cho cảnh sát San Ramon theo số (925) 973-2700. (Theo KRON)

CHÙA BÁT NHÃ Ở SANTA ANA QUẬN CAM GẶP NẠN

Trong những ngày vừa qua, một số cơ quan truyền thông loan tin chùa Bát Nhã do Hòa Thượng Thích Nguyên Trí làm Viện Chủ đã gặp đại nạn là chùa đã bị sư cô Huệ Chiếu (trụ trì và là thành viên Hội Đồng Quản Trị) đem giấy tờ cầm cố lấy một số tiền gần hai triệu Mỹ Kim, sau đó tiền lời và tiền vay lên đến hơn 2 triệu Mỹ kim, sư cô không trả được nên cơ sở cầm cố đã phát mãi, bán cơ sở chùa Bát Nhã, và người chị dâu của bác sĩ Michael Đào đã mua được và người này ra hạn 90 ngày sẽ chính thức tiếp nhận cơ sở chùa Bát Nhã..

Được biết, nội vụ Sư Cô Huệ Chiếu bán chùa Bát Nhã đã đưa ra Cảnh Sát và Biên Lý Quận Cam điều tra.

Tin trên đã gây chấn động cộng đồng Phật Giáo nên vào lúc 5 giờ chiều ngày Thứ Bảy 17 tháng 2, 2024 một số Tăng, Ni và Phật tử đã đến trước tượng Phật Bà Quan Âm trong khuôn viên chùa để cầu nguyện cho chùa được giữ lại.

Đúng giờ nói trên chúng tôi đến chùa mục đích để tìm hiểu hầu thông tin cho độc giả, nhưng Hòa Thượng Thích Nguyên Trí đang bệnh, Sư Cô Huệ

Chiếu và người mua chùa cũng không xuất hiện, hỏi một số Tăng, Ni đều không có câu trả lời chỉ cho biết, chắc chắn việc hệ trọng này Ban Quản Trị chùa sẽ có thông báo.

Trong khi đó, một Phật tử trao cho chúng tôi tờ giấy ghi là của Đại Đức Thích Đức Trí. Mọi việc chưa rõ ràng, mọi người đang chờ thông báo của Hòa Thượng Viện Chủ cũng như Hội Đồng Quản Trị Chùa.

TẤN CÔNG TÌNH DỤC BÉ GÁI 16 TUỔI, MỘT ÔNG GỐC VIỆT BỊ BẮT

HAMILTON, New Jersey (NV) - Nghi can Shawn C. Nguyễn, 44 tuổi ở thị trấn Egg Harbor Township, bị giới chức Sở Cảnh Sát Township of Hamilton bắt giữ với cáo buộc liên quan đến tấn công tình dục trẻ vị thành niên, theo trang tin Daily Voice Atlantic.

Vụ bắt giữ nghi can Shawn vào ngày 11 Tháng Ba đã kết thúc cuộc điều tra bắt đầu từ Tháng Sáu, 2022, về một “người phụ nữ gặp nạn” tại trạm xăng Wawa trên Black Horse Pike ở Mays Landing.

Cảnh sát cho biết nghi can Shawn đã lợi dụng chức vụ tuyển dụng quân đội (vệ binh) để tấn công tình dục bé gái 16 tuổi.

Nghi can phải đối mặt với cáo buộc bao gồm tấn công tình dục, quan hệ tình dục trẻ em, gây nguy hiểm cho sự an toàn trẻ em và vi phạm hạnh kiểm đạo đức của giới chức công quyền.

Nghi can Shawn Nguyễn hiện đang bị giam giữ tại nhà tù Atlantic County Justice Facility để chờ xét xử.

Đơn vị truy bắt tội phạm của Cảnh Sát Tiểu Bang New Jersey và Biện Lý Cuộc Atlantic County đã phối hợp điều tra và bắt giữ. (MPL) [qd]

HỌC SINH VIỆT ĐẦU TIÊN CỦA HK WESTMINSTER, THI SPELLING BEE TOÀN QUỐC

HUNTINGTON BEACH, California (NV) - Học sinh Katelyn Nguyễn, lớp Bảy trường Helen Stacey Intermediate School, Huntington Beach, vừa đoạt giải nhất cuộc thi đánh vần ở Orange County, trở thành học sinh đầu tiên của Học Khu Westminster đạt thành tích này, và đang chuẩn bị tham gia cuộc thi đánh vần toàn quốc Scripps

National Spelling Bee ở Washington, DC vào Tháng Năm.

Để lọt vào vòng thi toàn quốc Scripps National Spelling Bee, Katelyn phải đoạt giải nhất các cuộc thi ở trường, học khu, và Orange County.

Ông Rick Nichols, hiệu trưởng, cười hãnh diện: “Katelyn Nguyễn là học sinh đầu tiên và duy nhất của trường Helen Stacey cũng như của Học Khu Westminster đoạt giải nhất môn đánh vần ở cấp quận hạt rồi sắp tham dự cuộc thi “Scripps” cấp quốc gia.” Ông nhấn mạnh: “Đây là vinh dự lớn lao cho trường, cho học khu, và cá nhân tôi cũng cảm thấy vô cùng hãnh diện vì em.”

Ở giải Orange County, Katelyn lọt qua 20 vòng gay go và đoạt giải nhất trong số 130 thí sinh tham dự. Đối với một em học sinh lớp Bảy, tính tình thầm lặng, mà phải đứng trong một căn phòng đầy người và tập trung đầu óc đánh vần những từ ngữ hiểm hóc là một sự căng thẳng vô cùng lớn lao.

Em Katelyn Nguyễn không thích nói nhiều về mình mà chỉ lắng nghe và cười thôi.

Khi được hỏi em nghĩ gì khi đoạt giải nhất Spelling Bee của Orange County, em nhỏ nhẹ nói bằng tiếng Việt: “Con thấy vui quá.”

Và em cũng “rất vui” khi sắp tham dự cuộc thi Scripps National Spelling Bee.

Để chuẩn bị cho cuộc thi đánh vần cấp quận hạt, Katelyn, ngoài giờ luyện tập với một cô giáo “huấn luyện viên,” về nhà còn ôn thi thêm với gia đình.

Bác Sĩ Bình Nguyễn, thân phụ em Katelyn, cho biết cả gia đình ông cùng khuyến khích Katelyn trong việc chuẩn bị cho những cuộc thi từ năm ngoái đến giờ. (Theo Đặng-Giao/NV)

ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ DỰ TRÙ “THĂM VN VÀO NỬA CUỐI NĂM NAY”

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Một bản tin trên báo The Diplomat hôm 12 Tháng Ba tiết lộ Đức Thánh Cha Phanxicô “dự kiến sẽ đến thăm Hà Nội vào nửa cuối năm nay. (Xem thêm: Vatican-Vietnam)

Nếu điều này xảy ra, đây sẽ là chuyến công du Việt Nam đầu tiên của Đức Giáo Hoàng Phanxicô kể từ khi quan hệ giữa Tòa Thánh La Mã và Hà Nội bị cắt đứt sau năm 1975.

Bản tin của The Diplomat dẫn lời Đức Tổng

Giám Mục Paul Gallagher, ngoại trưởng Tòa Thánh Vatican, xác nhận Ngài sẽ qua Việt Nam vào tháng sau để chuẩn bị cho chuyến thăm của Đức Giáo Hoàng Phanxicô. ĐTGM Paul nói thêm rằng Vatican đang hy vọng khuyến khích nhà cầm quyền Việt Nam “theo hướng tự do tôn giáo lớn hơn và “rõ ràng là một việc đang có tiến triển.”

Cũng theo The Diplomat, chủ đích của chuyến công du của Đức Giáo Hoàng Phanxicô là nhằm “bình thường hóa quan hệ với Việt Nam” trên nguyên tắc hai bên “cam kết không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau.”

Sự kiện nêu trên được coi là kết quả vượt bậc sau một loạt cuộc gặp cấp cao giữa Vatican và giới chức CSVN, kể từ sau chuyến thăm Tòa Thánh của ông Võ Văn Thưởng, chủ tịch nước hồi cuối Tháng Bảy năm ngoái.

Vài tháng sau chuyến thăm này, Đức Tổng Giám Mục Marek Zalewski chính thức được bổ nhiệm làm đại diện Tòa Thánh Vatican thường trú tại Việt Nam và

Việt Nam được cho là sẵn sàng thiết lập quan hệ ngoại giao đầy đủ với Vatican vào nửa cuối năm nay.

Đó là dấu ấn của 25 năm ngoại giao thầm lặng và đôi khi đấu tranh quyết liệt dù có chậm chạp, nhằm giúp Giáo Hội Công Giáo tiếp tục cuộc sống bình thường ở Việt Nam.

Việc này giúp Giáo Hội Công Giáo mua tài sản và xây dựng nhà thờ trong bối cảnh dần dần dở bỏ các hạn chế đối với số lượng chủng sinh và linh mục được thụ phong.

Nhưng đó cũng là thỏa thuận mà các quan chức CSVN thủ cựu từng chế giễu hồi năm 1975. Cho đến nay, Việt Nam vẫn chính thức là quốc gia vô thần, và tôn giáo là “điều đáng ghét” đối với nhà nước độc đảng.

Việt Nam là quốc gia cộng sản duy nhất có đặc sứ giáo hoàng thường trú và củng cố sự khởi đầu mới trong quan hệ song phương là sự thừa nhận của Hà Nội về vai trò của Giáo Hội Công Giáo trong đời sống xã hội thông qua hoạt động từ thiện, chăm sóc sức khỏe và giáo dục.

Chính quyền Việt Nam vẫn có thể hạn chế số lượng và quy mô của các giáo xứ và nhấn mạnh vào việc tham vấn trước về việc bổ nhiệm các giám

mục và tổng giám mục.

Tuy nhiên, không giống như Trung Quốc, Vatican không yêu cầu sự chấp thuận của Hà Nội khi thực hiện những cuộc bổ nhiệm đó.

Điều quan trọng là cả hai bên đều cam kết không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau.

Đức Tổng Giám Mục Gallagher cho biết việc nâng cấp quan hệ với Vatican “thể hiện sự đổi mới trong thái độ của Việt Nam đối với cộng đồng quốc tế và Giáo Hội.” (N.H.K)

BỊ BUỘC TỘI ĐÁNH NGƯỜI KHÁC BẰNG VŨ KHÍ CHẾT NGƯỜI Ở SOUTH SIDE

CHICAGO (CBS) - Một người đàn ông 65 tuổi bị buộc tội đánh một người đàn ông khác, khiến ông này bị thương nặng ở phía Nam thành phố.

Gerald Davis bị bắt ngay trước 2h30 sáng thứ Ba 13.3 tại dãy nhà 800 trên phố West 84th. Anh ta bị buộc tội cố ý giết người cấp độ một, hành hung nghiêm trọng bằng cách sử dụng vũ khí chết người và hành hung nghiêm trọng gây tổn hại cơ thể nghiêm trọng.

Cảnh sát Chicago cho biết Davis được xác định là kẻ phạm tội đã đánh đập người đàn ông 61 tuổi trên cùng khu nhà chỉ 20 phút trước đó.

NỔ SÚNG Ở CÔNG VIÊN ROGERS , GIẾT CHẾT NGƯỜI ĐÀN ÔNG 21 TUỔI

CHICAGO (WLS) - Theo cảnh sát, vào khoảng 2 giờ chiều, một vụ nổ súng ở Chicago trên Đại lộ Morse ở Công viên Rogers đã giết chết một người đàn ông 21 tuổi vào chiều thứ Ba, ngày 12 tháng 3. Nạn nhân là một chàng trai 21 tuổi ở số 1400 Đại lộ West Morse Theo cảnh sát, hiện chưa rõ kẻ xả súng đang ở trên đường hay trong xe khi nổ súng.

Cảnh sát cho biết người đàn ông này bị nhiều vết đạn bắn vào đầu và được đưa đến Bệnh viện St. Francis ở Evanston, nơi ông được xác định đã chết.

Cảnh sát Chicago cho biết không có ai bị giam giữ sau vụ nổ súng. Cảnh sát chưa công bố bất kỳ thông tin nào về bất kỳ nghi phạm nào cũng như không công bố thêm bất kỳ thông tin chi tiết nào về nạn nhân. CPD cho biết một cuộc điều tra đang được tiến hành.

BỊ BẮT VÌ GIAN LẬN TIỀN BẢO HIỂM NHÂN MẠNG CỦA NHÂN VIÊN

Mới đây, toà án Santa Clara County, tiểu bang California đã buộc tội ông Charlie, 64 tuổi, gian lận bảo hiểm trị giá \$460,000 cho cái chết của một nhân viên làm việc tại công ty lợp mái CD All Roofing có trụ sở tại San Jose mà ông Dương sở hữu.

Sự việc bắt đầu vào tháng 6 năm 2020, khi đó một nhân viên làm việc tại CD All Roofing đã thiệt mạng khi điều khiển chiếc xe vận tải của công ty gặp tai nạn. Theo giám định, chiếc xe được sử dụng trong điều kiện lốp bị mòn, xẹp hơi và phát nổ dẫn đến mất lái.

Biện lý Jeff Rosen của Santa Clara County cho biết ông Charlie đã cố gắng che giấu việc người nhân viên xấu số này là lao động toàn thời gian gắn bó nhiều năm với công ty để không phải đền bù số tiền bảo hiểm khổng lồ. Thay vào đó, ông Charlie khai rằng người này chỉ là lao động bán thời gian, mới vào làm việc tại công ty chỉ ít ngày trước khi tai nạn xảy ra. Không chỉ vậy, ông Charlie còn cố chứng minh rằng nạn nhân gặp nạn khi đang làm việc riêng ngoài giờ làm việc cho công ty.

Điều tra cho thấy nạn nhân là một đội phó lâu năm ở CD All Roofing. Ông Charlie đã làm giả hồ sơ, thậm chí còn yêu cầu một người nhân viên khác còng sống sót sau tai nạn phải nói dối các điều tra viên. Tuy nhiên người này đã thành thật khai báo với cảnh sát rằng người nhân viên thiệt mạng đã có 8 năm làm việc tại CD All Roofing.

Ông Charlie Dương bị buộc tội giả mạo thông tin nhân viên để tránh phí bảo hiểm. Nếu bị kết án, ông Dương hoàn toàn có thể sẽ phải chấp hành bản án nhiều năm tù giam. (Hoang Mai - Vietpages)

NHÂN VIÊN GỐC VIỆT BỘ NÔNG NGHIỆP ĐỤNG XE CHẾT TẠI CHỖ Ở ILLINOIS

WOODFORD, Illinois - Cảnh Sát Tiểu Bang Illinois ISP đang điều tra vụ đụng xe vào sáng Thứ Tư, 13 Tháng Ba dọc Xa Lộ Liên Tiểu Bang I-74 ở miền Nam Quận Woodford, trong đó một nhân viên Mỹ gốc Việt làm việc tại Trung Tâm

Nghiên Cứu Nông Nghiệp Quốc Gia thuộc Bộ Nông Nghiệp Hoa Kỳ USDA ở Peoria thiệt mạng, theo tờ Journal Star.

ISP cho biết vào lúc 8 giờ 10 sáng, họ được gọi tới cột mốc 117.5 trên xa lộ I-74 đi về hướng Tây. Theo nhà giáo nghiệm tử thi Tim Ruestman của Quận Woodford, chiếc Toyota Camry đời 2012 do bà Victoria Nguyễn, 44 tuổi, đến từ Bloomington, đang đi về hướng Tây thì tông trúng chiếc Dodge Journey đời 2017 do Breanna Williams, 21 tuổi, đến từ Moberly, Missouri, đang chạy dọc theo hướng Đông của xa lộ I-74.

Victoria Nguyễn được xác định chết tại chỗ. Theo Bộ Nông Nghiệp Hoa Kỳ, bà làm kỹ thuật viên phòng thí nghiệm khoa học sinh học chuyên nghiên cứu năng lượng sinh học tại phòng thí nghiệm nông nghiệp Peoria.

DI DÂN NHỎ TUỔI BÁN KẸO TRÊN TÀU ĐIỆN NGẦM NEW YORK?

BRONX, New York - Thời gian gần đây, trên một trạm tàu điện ngầm ở Bronx, người ta nhìn thấy một cô bé mặc áo khoác đi ngang qua hành khách và xách theo giỏ kẹo M&M, Kit Kats và kẹo chewing gum Trident quàng trên vai. Cô bé trông khoảng 7 hoặc 8 tuổi, phóng sự do The New York Times ghi nhận.

Một hành khách quay được cảnh cô bé bán kẹo đăng lên X, từng là Twitter, rồi nói “Ủa, phụ huynh đâu, cha mẹ cô bé đâu rồi?” khi cô bé đi ngang qua. Trong tất cả những hình ảnh về sự khốn khổ của con người mà cuộc khủng hoảng nhập cư kéo dài hai năm ập lên New York City, chẳng có gì đau lòng hơn cảnh tượng trẻ em bán kẹo trên tàu điện ngầm - đôi lúc các em còn bán trong giờ học, nhiều khi có cha mẹ đi bán chung, lăm lóc lại không. Trên tàu điện ngầm và trên mạng xã hội, dân New York thắc mắc: Chẳng phải đây là lao động trẻ em sao? Nó có bất hợp pháp không? Có ai nên làm gì đó để giúp đỡ những đứa trẻ này không?

Trẻ em 6 tới 17 tuổi bắt buộc phải đi học. Trẻ em dưới 14 tuổi không được phép làm phần lớn các công việc. Người ta không thể bán hàng hóa trong hệ thống vận chuyển công cộng mà không có giấy phép. •

30 THÁNG TƯ TRONG MẮT ÔNG HOÀNG ĐỨC NHÃ

Biến cố 30/4/75 dưới con mắt của một trong các nhân chứng lịch sử, Bí thư kiêm Tham vụ Báo chí của Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu: Ông HOÀNG ĐỨC NHÃ, nguyên Tổng trưởng Dân vận và Chiêu hồi của Việt Nam Cộng Hòa.

Báo New York Times năm 1973 miêu tả ông là “người đàn ông quyền lực nhất, sau Tổng thống”. Ông là người duy nhất có mặt trong các cuộc đàm phán giữa Tiến sĩ Henry Kissinger và Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu khi ông Kissinger tới Sài Gòn bàn về bản thảo hiệp định chấm dứt chiến tranh và lập lại hòa bình ở Việt Nam. Trong một cuộc phỏng vấn dành cho VOA-Việt ngữ, ông Hoàng Đức Nhã chia sẻ những cảm nghĩ của ông về sự bội ước của đồng minh Mỹ, và về Tiến sĩ Henry Kissinger, Cố vấn an ninh của Tổng thống Nixon. Ông Nhã cho rằng vai trò của ông Henry Kissinger là “một vết đỡ trong quan hệ Hoa Kỳ-Việt Nam Cộng Hòa.”

Sau đây là nội dung cuộc trao đổi giữa HOÀI HƯƠNG (VOA) và ÔNG HOÀNG ĐỨC NHÃ.

Ông Hoàng Đức Nhã (phải) bắt tay với Đại sứ Hoa Kỳ tại miền Nam Việt Nam Elleworth Bunker, ngày 17/8/1972, trước buổi họp giữa Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu và Cố vấn Kissinger (giữa)

Nguyên Tổng trưởng Dân vận và Chiêu hồi Việt Nam Cộng Hòa Hoàng Đức Nhã nói rằng, đối với người Mỹ, mọi sự đã an bài từ năm 1973, bởi vì Washington đã quyết định tiến tới ký kết Hiệp định Paris để rút ra khỏi Việt Nam. Trước sức ép của Washington, ông nói chính phủ miền Nam vẫn vận động cho một giải pháp ít bất lợi nhất, và cố duy trì nguyên tắc căn bản là “toute vẹn lãnh thổ, chủ quyền, đồng thời đề nghị tổng tuyển cử, ngưng bắn tại chỗ”.

Sau cùng, vạn bất đắc dĩ Tổng thống Thiệu đặt bút ký Hiệp định Paris với hy vọng Mỹ sẽ giữ cam kết, giúp VNCH phát triển kinh tế và xây dựng đất nước, đi kèm với lời hứa của cá nhân Tổng thống Nixon sẽ phản ứng quyết liệt nếu Hà Nội thực hiện ý đồ thôn tính miền Nam.

Về áp lực hết sức nặng nề từ Washington để chính phủ Sài Gòn ký hiệp định Paris, bất chấp thỏa thuận này rõ rệt bất lợi cho miền Nam, ông Hoàng Đức Nhã nói người Mỹ đã quyết rút ra khỏi Việt Nam bằng bất cứ giá nào cho nên đã phạm một lỗi lầm lịch sử, để ông Kissinger “đi đêm” với ông Lê Đức Thọ, cố vấn đặc biệt cho đoàn Việt Nam Dân chủ Cộng hòa tại hội nghị Paris.

Bí thư của Tổng thống Thiệu nói hơn 40 năm sau, nỗi buồn bị đồng minh phản bội, vẫn làm ông cảm thấy uất ức:

“Cách đây bốn mươi mấy năm phải đối đầu với những áp lực của Mỹ rất là buồn cho ông đồng minh tối giờ chót muốn thoái lui, làm đủ cách nhượng bộ Bắc Việt và chính vì vậy mà Bắc Việt đạt được mục tiêu là đuổi người Mỹ đi và tiếp tục xâm lăng. Lúc đó lời hứa (của Tổng thống Nixon rằng Mỹ sẽ phản ứng quyết liệt), cũng không giữ được.”

Tiến sĩ Kissinger đóng vai trò hệ trọng trong vận mệnh của Việt Nam Cộng Hòa. Ông Hoàng Đức Nhã cho rằng vì có mâu thuẫn trong Đảng Cộng Hòa nên Bộ trưởng Ngoại giao lúc bấy giờ là William Rogers không được giao trách nhiệm thương thuyết hòa bình với Việt Nam, mà người nắm vai trò này là Cố vấn An ninh quốc gia Henry Kissinger. “Vai trò của ông tiến sĩ Kissinger trong vấn đề đem đến hòa bình thì dĩ nhiên là một cái vết dơ trong bang giao giữa hai quốc gia Hoa Kỳ và Việt Nam Cộng Hòa.”

Ông Hoàng Đức Nhã nhận xét thêm về ông Kissinger:

“Ông ta cho rằng chỉ có ý kiến của ông ta là trúng, không hỏi ý kiến, không bàn với phía Việt Nam Cộng Hòa nhiều. Mình mà tiếp tục đưa ra đề nghị gì đòi hỏi gì thì ông ta có lúc bức mình và trong các tài liệu được giải mật thì ông ta rất là bất bình và có những lời lẽ không có lẽ phép lầm đối với Tổng thống Thiệu và cá nhân tôi.”

Về trách nhiệm của các nhà lãnh đạo miền Nam trong cả thời Đệ nhất lẫn Đệ nhị Cộng hòa đã để cho tình hình dần dà xấu đi, tạo điều kiện đưa đến thảm họa cuối cùng là sự xóa sổ của chính phủ miền Nam trên bản đồ thế giới, ông Hoàng Đức Nhã nói:

“Trong Đệ nhất cũng như trong Đệ nhị Cộng hòa, cũng có những lỗi lầm về thi hành các mục tiêu. Chính phủ của ông Thiệu đã có những sơ suất, nội các đã không thi hành đúng mức chiến lược. Trong tất cả các lỗi lầm đó, lỗi lầm lớn nhất là không đạt được điều tối đa cho Việt Nam Cộng Hòa để tồn tại. Đó thực sự cũng là một điều nằm ngoài sự kiểm soát của mình là vì tin vào một ông Tổng thống xử mạnh nhất thế giới mà hứa thì dĩ nhiên là phải thực hiện được, nhưng mà không

ngờ lúc đó vì nhiều lý do, ông Nixon cũng như quốc hội Hoa Kỳ hoàn toàn coi như hiệp định đó không ràng buộc Hoa Kỳ.”

Ông nói các nhà lãnh đạo Việt Nam Cộng Hòa không thể nào tưởng tượng được một ông Tổng thống Hoa Kỳ, quốc gia hùng mạnh nhất thế giới, lại bội hứa. Còn về các vấn đề nội bộ, từ phát triển nông thôn tới phát triển kinh tế, tìm ra tài nguyên để không phải phụ thuộc vào viện trợ Mỹ thì miền Nam đã không thực hiện được đúng mức. Ông giải thích lý do một phần là vì lúc đó miền Nam phải chống chọi với quân đội Bắc Việt được Liên Xô và Trung Quốc chống lưng, đang tràn xuống miền Nam.

“Khi mà Bắc Việt tung ra bao nhiêu ngàn quân và được sự hỗ trợ rất mạnh của Liên bang Nga số lúc đó và Trung Cộng. Miền Nam khó có thể chống đỡ trong khi đồng minh cúp viện trợ của mình.”

Thế ai, có phải Tổng thống Thiệu đã đưa ra lệnh bỏ Vùng II chiến thuật, được nhiều người cho là yếu tố gây phản ứng dây chuyền, đưa đến sự tan rã của quân lực Việt Nam Cộng Hòa? Ông Hoàng Đức Nhã nói cần nhìn vấn đề trên phương diện quân sự.

Ông nói địa lý của miền Nam rất khó bảo vệ bởi vì nó dài và có nhiều núi rừng, và lúc đó Hoa Kỳ đã rút quân và ngưng mọi sự hỗ trợ, trong các điều kiện đó miền Nam phải đổi lại chiến thuật. Muốn giữ số quân còn lại phải triệt thoái để củng cố những vùng đông dân cư và có tài nguyên nhiều là vùng duyên hải.

“Ai lấy quyết định đó thì thực sự Tổng thống với tư cách là Tổng thống và Tổng Tư lệnh quân

đội lúc nào cũng làm việc chung với ông Đại tướng Tổng tham mưu trưởng, nghe những đề nghị của ông và các ông tướng Vùng mới lấy quyết định đó.”

Ông Hoàng Đức Nhã cho biết quyết định rút khỏi Vùng II chiến thuật được đưa ra tại một phiên họp ở Cam Ranh và Thiếu tướng Tư lệnh Vùng II là người thi hành.

“Khi mà người Mỹ rút ra hết thì mình phải sửa đổi cái chiến thuật của mình. Muốn giữ lại số quân còn lại thì mình phải có những sự triệt thoái để củng cố, bảo vệ những vùng đông dân cư và có tài nguyên nhiều là vùng duyên hải. Rất tiếc cho miền Nam là thi hành không đúng mức, quyết định rút quân là một quyết định về phương diện quân sự cần thiết.”

Dược hỏi về những sơ suất trên mặt trận tình báo, Việt Nam Cộng Hòa đã cho phép tình báo miền Bắc thâm nhập vào những cơ quan trọng yếu nhất, tận tới Phủ Tổng thống, ông Hoàng Đức Nhã nói đó là một vấn đề chung cho các xã hội dân chủ cởi mở, ngay cả ở bên Mỹ:

“Trong một xã hội dân chủ cởi mở thì không thể nào kiểm soát hết vấn đề xâm nhập. Cộng sản Bắc việt xâm nhập, chúng tôi biết và bắt được khá nhiều, còn ở cao cấp từ trong Phủ Tổng thống mình cũng khám phá ra mình bắt, tôi nhớ có ông Huỳnh Văn Trọng và ngay cả những người như vợ của ông Trần Bạch Đằng, mấy người thuộc Mặt trận Giải phóng miền Nam (MTGPVN) nhưng người Mỹ sau này muốn tỏ thiện chí với phía Mặt trận để thương thuyết thì họ áp lực miền Nam nương tay, đó là những điều mà người dân ở ngoài ít ai biết tới. Dĩ nhiên mình không thể bắt hết những

tổ gián điệp nhưng mà những người chớp bu trong cái gọi là Mặt trận Giải phóng miền Nam, thì mình biết chứ.”

Ông cho biết cùng bị bắt vào năm 1968 với ông Huỳnh Văn Trọng, Cố vấn của Tổng thống Thiệu và có lúc đã cầm đầu một phái đoàn Việt Nam Cộng Hòa sang Hoa Kỳ, có ông Vũ Ngọc Nhạ, tướng tình báo miền Bắc, Cụm phó của Cụm tình báo chiến lược A.22. (Ảnh chụp Huỳnh Văn Trọng (giữa) và Vũ Ngọc Nhạ (bên phải) sau khi bị tòa án kết 20 năm tù).

Báo chí nói ông Hoàng Đức Nhã là cháu của Tổng thống Thiệu, nhưng ông xác nhận với VOA rằng ông không phải là cháu ông Thiệu:

“Tôi với Tổng thống Thiệu là hai anh em bà con, rất nhiều người cứ nói tôi là cháu ông Thiệu, điều đó là buồn cười nhất, ngay cả chính những người trong chính phủ cũng nói tôi là cháu ông Thiệu. Chuyện đó hoàn toàn sai.”

Tại sao Tổng thống Thiệu từ chức? Ông Hoàng Đức Nhã cho biết:

“Bao nhiêu nhóm chính trị, kể cả người Mỹ, cũng nói ông phải ra đi để có cơ hội thành lập một chính phủ liên hiệp với MTGPMN hay là những lực lượng cộng sản ở miền Nam thì có thể đem lại hòa bình và chấm dứt chiến tranh. Sau này lịch sử sẽ ghi lại là lúc đó Hoa Kỳ biết rõ là Bắc Việt xâm nhập và hoàn toàn giữ ý định thanh toán luôn cả miền Nam. Tác giả nào mà sau này viết giải pháp liên hiệp có thể thành công? Tôi thì tôi cho đó chuyện hoàn toàn hoang đường.”

Ông Hoàng Đức Nhã nói - điều rõ ràng là từ ngày ký hiệp định Paris, miền Bắc chủ trương tiếp

tục xâm nhập vào miền Nam, tận dụng sự hỗ trợ của Nga và Trung Quốc để tiếp tục xâm lăng miền Nam:

“Việc cho phép một chính phủ giữa hai phía miền Nam thành tựu, Bắc Việt không hề có ý định đó. Thành ra đối với những người miền Nam Việt Nam đã làm việc cho chánh phủ và muốn đóng góp cho đất nước, đó là một nỗi buồn không bao giờ quên được.”

Ông Hoàng Đức Nhã rời Việt Nam vào đêm ngày 28/4, và từ trên máy bay quân sự, chứng kiến phi trưởng Tân Sơn Nhất bị pháo kích. Ông chia sẻ với VOA-Việt ngữ:

“Máy bay lúc cất cánh lên nhìn xuống, thấy nỗi buồn mà cho tới giờ này nhắc lại vẫn thấy nhói trong tim, nhất là mất quốc gia thì mình mất những cái gì? Mất một miền Nam, một chế độ dân chủ mà có rất nhiều triển vọng trở thành một chế độ dân chủ pháp trị với tam quyền phân biệt, hành pháp, lập pháp, tư pháp, lúc đó mình có một hiến pháp rất tốt. Miền Nam Việt Nam có khả năng trở thành một quốc gia giàu với tài nguyên, và với sự hứa hẹn của dầu lửa, có thể trở thành một quốc gia phát triển nhanh nhất, nhưng mà rất tiếc mình không được có thời gian để làm điều đó. Đối với cá nhân chúng tôi, đó là một nỗi buồn vẫn còn ở trong trí óc, và dĩ nhiên trong tư cách một người yêu chuộng tự do, thấy nhân dân của mình bây giờ không có tự do, không có dân chủ thì càng thấy buồn thêm.”

Ong Hoàng Đức Nhã, nguyên Bí thư và Tham vụ báo chí của Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu, từng nắm chức vụ Tổng trưởng Dân vận và Chiêu hồi của Việt Nam Cộng Hòa.

Báo New York Times năm 1973 nói dưới chính phủ Tổng thống Thiệu, ông Hoàng Đức Nhã cùng lúc đảm nhiệm những trọng trách tương đương với nhiệm vụ của ba quan chức Mỹ cùng thời: Cố vấn an ninh quốc gia Henry Kissinger, Phát ngôn viên Toà Bạch Ốc Ronald Ziegler, và người bạn tin cẩn của Tổng thống Nixon, Charles Rebozo. Thay mặt cho VOA-Việt ngữ và cho thính giả của đài, Hoài Hương xin chân thành cảm ơn ông Hoàng Đức Nhã đã bỏ thời giờ quý báu cho cuộc phỏng vấn này •

• Hoài Hương – VOA

TỔNG THỐNG VNCH NGUYỄN VĂN THIỆU: "SỐNG KHÔNG CÓ TỰ DO LÀ CHẾT"

Gs.Larry Berman - Trần Quốc Việt (Danlambao) lược dịch :

“Đối với các ông, chúng tôi không hơn gì một chấm nhỏ trên bản đồ thế giới. Nếu các ông muốn từ bỏ cuộc đấu tranh, thì chúng tôi sẽ chiến đấu một mình cho đến khi nào vô phuong, và rồi chúng tôi sẽ chết... Đối với chúng tôi, sự chọn lựa là giữa sống và chết. Đối với chúng tôi, ký vào hiệp định, mà chẳng khác gì đầu hàng tức là sẽ chấp nhận bản án tử hình, vì **sống không có tự do là chết**. Không, sống như thế còn tệ hơn cả chết!”

(*Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu*)

Vào ngày 18 tháng 10, Henry Kissinger bay trực tiếp từ Paris đến Sài Gòn để báo cáo Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu về hiệp định hòa bình. Buổi họp ngày 19 tháng 10 kéo dài gần hai giờ. Sau khi lắng nghe Kissinger thuyết trình, ông Thiệu muốn có bản thảo hiệp định. Ông được trao cho bản tiếng Anh.

Cuộc họp trở nên xấu đi. Đầu tiên, ông Hoàng Đức Nhã, cố vấn cho Tổng thống Thiệu, chỉ được trao cho bản tiếng Anh. Ông Nhã phẫn nộ đáp lại:

“-Chúng tôi không thể thương lượng số phận của nước mình bằng tiếng nước ngoài!”

Ông rất tức giận đòi có bản tiếng Việt và ông

Nhã muốn thấy bản tiếng Việt mà những người cộng sản đã trao cho Kissinger.

Kissinger nói, “À, chúng tôi quên.” Ông Nhã đáp: “Ông muốn nói gì thế, ông quên ư?” Rồi ông Nhã chế giễu toàn bộ quá trình hội nghị và nói với Kissinger, “Ông muốn bảo tôi người Mỹ có thể hiểu tiếng Việt hơn người Việt ư? Chúng tôi muốn thấy bản tiếng Việt!”

Về sau, khi nhận được bản tiếng Việt, ông Nhã mới nhận ra rằng nhân dân miền Nam được yêu cầu ký vào bản hiệp định mà tương đương như một bản tuyên bố đầu hàng.

Trong buổi họp ấy, ông Nhã nhớ lại lời Kissinger nói “Giải pháp mới này khiến vị thế của Bắc Việt suy yếu hoàn toàn, và ngay cả Lê Đức Thọ còn ôm tôi (Kissinger) khóc.” Nghe thế, ông Nhã nhìn ông ta chăm chú mà lòng rất hoài nghi. Ông nói, “Lê Đức Thọ? Một tay cộng sản già giặn? Mà khóc sao?”- Rồi ông nói đùa một câu mà Kissinger không thích: “Coi chừng nước mắt cá sấu đấy!”

Sau này, ông Thiệu bảo ông Nhã, “Tôi muốn đấm vào miệng Kissinger.”

Còn John Negroponte, trợ lý cho Kissinger, hồi tưởng lại cuộc họp ấy theo ngôn ngữ ngoại giao:

“Bầu không khí cuộc họp ấy rất căng thẳng và rất khó chịu. Chúng tôi đến Sài Gòn vào tháng 10

năm 1972 mang theo toàn bộ bản hiệp ước kết thúc chiến tranh mà có quan hệ trực tiếp, thật sự quan hệ gần như hoàn toàn đến sự tồn vong quốc gia của họ trong tương lai. Thế mà chúng ta yêu cầu họ ký ngay vào hàng cuối cùng. Vì thế bầu không khí rất căng thẳng, và Tổng thống Thiệu đã phản đối rất dữ dội bản thảo hiệp định."

Ông Nhã thức khuya để đọc bản dịch tiếng Anh và ông nhận ra rằng có những điểm mà "chúng tôi đã hoàn toàn bác bỏ trong các cuộc mật đàm trước, và chúng tôi đã nghĩ rằng phía Mỹ đã đồng ý với chúng tôi là không nêu ra những vấn đề ấy nữa, vậy mà bây giờ chúng tôi thấy rằng những người cộng sản lại nêu ra những vấn đề ấy dưới hình thức này hay hình thức khác."

Chẳng hạn, bản thảo hiệp định đề cập đến ba quốc gia Đông Dương là Lào, Cambodia và Việt Nam. Như vậy, ngay từ đầu Việt Nam được mô tả như là một nước, chứ không phải hai nước. Nếu thế làm sao quân đội của nước mình lại rút ra khỏi nước mình được? Từ đấy, ông Nhã hỏi Kissinger "Chuyện gì đã xảy ra với 'ba quốc gia?'". Kissinger đáp là do "đánh máy sai!"

Ông Nhã cười "Tôi biết tẩy các ông rồi." Số "3" không được viết ở đấy. Cái từ "ba" viết ra không phải là con số, nó là từ ba, B-A. Cho nên đây là điều chúng tôi không thích."

Kế tiếp, ông Nhã suy đoán rằng cái gọi là Hội đồng Hòa giải và Hòa hợp Dân tộc thực tế chỉ là một "liên hợp trá hình vì những người cộng sản hơi khôn hơn Hoa Kỳ." Bản tiếng Anh đề cập đến hội đồng như là "cấu trúc hành chánh" nhưng bản tiếng Việt lại ghi hội đồng là "cơ cấu

chánh quyền". Qua đó được dịch sang tiếng Anh là "cấu trúc chánh quyền"- ám chỉ một cấu trúc từ trung ương đến cơ sở và bao gồm toàn bộ chính quyền từ hành pháp, lập pháp đến tư pháp. Đây là vấn đề chính đối với miền Nam!

Cuối cùng sau khi trình bày xong, ông Nhã đưa ra 64 điểm cần phải thay đổi. Vâng, 64 điểm!

Cuộc họp diễn ra cực kỳ tranh cãi, nhưng Tổng thống Thiệu vẫn giữ nguyên lập trường. Ông Nhã báo cho Tổng thống Thiệu biết Kissinger đến Sài Gòn để phản bội miền Nam Việt Nam, và vì đây là vấn đề sinh tử cho nên Tổng thống cần nghĩ ra chiến lược nhằm đối phó với Kissinger.

Ông Nhã thuyết phục Tổng thống Thiệu hủy bỏ cuộc họp với Kissinger vào cuối ngày.

Kissinger nổi giận, nói với ông Nhã "Tôi là Đặc sứ của Tổng thống Hoa Kỳ. Ông biết không nên đối xử với tôi như kẻ sai vặt. Tôi phải gặp Tổng thống Thiệu tối nay."

Ông Nhã cứng rắn đáp trả: "Đừng cảm thấy bị xúc phạm, tôi không bao giờ coi ông là kẻ sai vặt. Tổng thống không thể tiếp ông vì quả thực có cuộc họp với các tướng lãnh. Cuộc họp sẽ kéo dài bốn giờ."

Kissinger bấy giờ ắt hẳn nhận thức rằng Tổng thống Thiệu sẽ từ chối ký hiệp định cho nên ông ta rời Sài Gòn sang Cambodia, nơi ông và Thủ tướng Lon Nol nâng ly chúc mừng "hòa bình ở Việt Nam". Khi ở Phnom Penh, Kissinger khiến Lon Nol có ấn tượng rằng Tổng thống Thiệu chấp thuận hiệp định. Khi biết chuyện, Tổng thống Thiệu lại càng tức giận trước sự trảng tráo của Kissinger.

Hòa bình vẫn còn mờ mịt. Vào ngày 21 tháng

Mười, Kissinger trở về từ Phnom Penh và đi thẳng đến gặp Tổng thống Thiệu. Trong tâm trạng “căng thẳng và rất khích động”, Tổng thống Thiệu nghĩ bản hiệp định được đưa ra này thậm chí còn tồi tệ hơn bản hiệp định 1954: “Tôi có quyền nghi ngờ Mỹ đã âm mưu với Liên Xô và Trung Cộng. Vì các ông thừa nhận sự hiện diện của Bắc Việt ở đây, cho nên nhân dân miền Nam cho rằng Hoa Kỳ đã bán đứng họ và Bắc Việt đã thắng cuộc chiến.”

Ông nói tiếp “Tiến sĩ Kissinger nói ngày hôm kia rằng Lê Đức Thọ bật khóc, nhưng tôi có thể đoán chắc với ông ta rằng nhân dân Miền Nam là những người đáng khóc, và người nên khóc là tôi... Nếu Mỹ muốn bỏ rơi nhân dân Miền Nam, đó là quyền của họ!”

Tổng thống Thiệu nói dù chuyện gì xảy ra ông cũng cảm ơn Tổng thống Nixon về tất cả những gì ông ta đã làm cho miền Nam Việt Nam. Ông biết Nixon phải hành động vì quyền lợi riêng của mình và vì quyền lợi của nhân dân ông ta. Ông cũng phải hành động vì quyền lợi của nhân dân miền Nam Việt Nam. Kissinger nói với Tổng thống Thiệu con đường Tổng thống Thiệu đang đi sẽ là con đường tự sát. Tổng thống Thiệu đáp rằng có từ 200.000 đến 300.000 quân Bắc Việt ở miền Nam và Hội đồng Hòa giải và Hòa hợp Dân tộc gồm có ba thành phần. “Nếu chúng tôi chấp nhận văn kiện như hiện nay, chúng tôi sẽ tự sát- và tôi sẽ tự sát.”

Kissinger cố gắng lần cuối cùng để thuyết phục Tổng thống Thiệu. Kissinger nói trong vòng sáu tháng, nếu Tổng thống Thiệu không ký, quốc hội Mỹ sẽ cắt viện trợ. Bất chấp những lời khẩn cầu của Kissinger, ông Thiệu vẫn từ chối ký hiệp định.

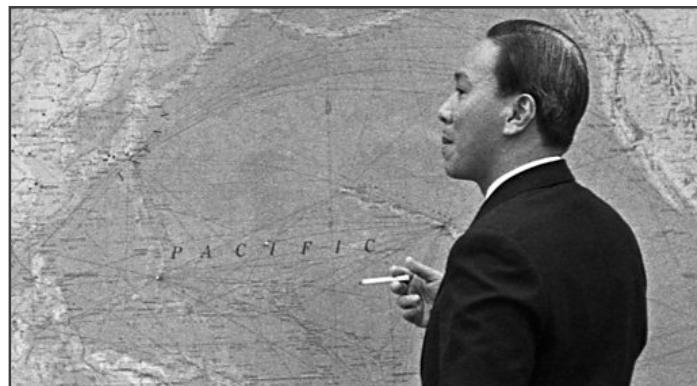
Kisinger nói với ông Nhã, “Tổng thống đã chọn con đường tử vì đạo. Nếu chúng tôi phải làm, Hoa Kỳ có thể ký hiệp ước hòa bình riêng với Hà Nội. Còn về phần mình, tôi nhất định không bao giờ đặt chân lại Sài Gòn. Sau vụ này. Đây là thất bại lớn nhất trong nghề nghiệp ngoại giao của tôi!”

“Chúng tôi rất lấy làm tiếc”, Ông Nhã đáp lời, “nhưng ông phải nhớ chúng tôi có cả một quốc gia để bảo vệ!”

Tổng thống Thiệu chỉ bản đồ nói, “Đối với các

ông chúng tôi không hơn gì là chấm nhỏ trên bản đồ thế giới. Nếu các ông muốn từ bỏ cuộc đấu tranh, thì chúng tôi sẽ chiến đấu một mình cho đến khi nào vô phương, và rồi chúng tôi sẽ chết... Đối với chúng tôi, sự chọn lựa là sống và chết. Đối với chúng tôi ký vào hiệp định, mà chẳng khác gì đầu hàng tức sẽ chấp nhận bản án tử hình, vì sống không có tự do là chết. Không, sống như thế còn tệ hơn cả chết!”

Kissinger trở về Washington vào ngày 23 tháng Mười mà lòng tràn ngập thất vọng.

Ngày 24 tháng Mười, Tổng thống Thiệu phát biểu với nhân dân Việt Nam trên hệ thống truyền thanh và truyền hình trong bài diễn văn hai giờ đồng hồ để bàn về hiệp định có thể có trong tương lai. Ông nói lý do chính người cộng sản muốn ngừng bắn là để đuổi tất cả người Mỹ đi nhằm để dễ dàng thôn tính miền Nam. Ông cảnh cáo về nền hòa bình giả. Ông muốn đồng bào ông biết rằng ông không bao giờ cản trở nền hòa bình nào thật sự lâu dài và ông sẵn sàng từ chức một khi nền hòa bình ấy được bảo đảm.

Ông ngừng nói hai lần để lấy khăn tay lau mồ hôi trên trán... •

LGT. Larry Breman là giáo sư chính trị ở University of California, Davis. Ông dùng nhiều tài liệu lưu trữ được coi là bí mật trước đây để viết tác phẩm này. Tác phẩm được coi là tác phẩm trung thực nhất bàn về Hiệp định Hòa bình Paris.

Nguồn: Lược dịch từ tác phẩm *Không Hòa bình, Không Danh dự - No Peace, No Honor* của giáo sư Larry Berman, chương 9, nhà xuất bản The Free Press, 2001.

Tạp Ghi của Nhà Văn Quá Cố HUY PHƯƠNG

(Trong tình thân hữu, để tưởng nhớ nhà văn quá cố Huy Phương với những tạp ghi giá trị của ông, chúng tôi vẫn duy trì trang báo này trích từ những tác phẩm để đời của ông đã dành tặng cho chúng ta lúc sinh tiền)

Lời giới thiệu: Nhân ngày 30 tháng 4 lại về, chúng ta ngậm ngùi nuối tiếc dĩ vãng của VNCH, uất nghẹn khi bị bức tử vì QLVNCH bị trói tay, bị bẻ súng từ đám phản chiến khiếp nhược tại Mỹ cũng như tại VN.

QLVNCH và những anh hùng của miền Nam VN vẫn hiên ngang trong sử sách, những Nguyễn Khoa Nam, Lê Văn Hưng, Trần Văn Hai, Lê Nguyên Vỹ, Phạm Văn Phú, Hồ Ngọc Cẩn, Nguyễn Văn Thà, Trần Văn Bá, ... và Trần Văn Hương, và biết bao, biết bao chiến sĩ “khí hùng nào tử”...

THÁNG 4 NGHẸN NGÀO

Chúng ta đã biết một nước Nhật anh hùng, người Nhật có trách nhiệm với quần chúng và tổ quốc. Trong chính quyền, các viên chức gây ra sự tổn thất hay tai nạn trong phần trách nhiệm của mình đều tự xử bằng cách nhận lỗi và từ chức. Những sĩ quan Nhật lúc sa cơ thất trận biết chọn cái chết cho mình để tròn khí tiết.

Trận Okinawa với quân đội Mỹ kéo dài 82 ngày, kết thúc vào tháng 6-1945, trong những giờ phút cuối cùng biết không giữ nổi đất đai của tổ quốc, ngày 15 tháng 6, trong một hang động lớn, Đại Tá Kanayama, Trung Đoàn Trưởng Trung Đoàn 27BB tập hợp 102 người còn lại của trung đoàn. Ông ta làm lễ đốt quân kỳ trung đoàn và nói:

“Trong ba tháng vừa qua, anh em đã cùng tôi chiến đấu. Lòng dũng cảm, chí hy sinh, sức chịu đựng của anh em, lịch sử sẽ khắc sâu. Nay tôi nói lời cảm ơn anh em đã phục vụ quên mình. Giờ đây, tôi tuyên bố giải thể trung đoàn. Từ nay trở đi, anh em không còn bị ràng buộc, tôi lãnh trách nhiệm về việc này. Riêng tôi, tôi sẽ vĩnh viễn ở lại đây. Nhưng tôi cảm ơn anh em theo tôi. Ra lệnh cho anh em phải sống để kể lại cho hậu thế biết quân đội Nhật Bản đã anh dũng chiến đấu như thế nào ở Okinawa”.

Đoạn Đại Tá Kanayama rút gươm mổ bụng. Đại úy Sato chặt đầu

người chỉ huy theo đúng nghi thức rồi hô to TennMheika banzai! (Thiên Hoàng vạn tuế), dứt tiếng hô, ông chia súng lục vào đầu bóp cò tự sát.

Cũng trong ngày 21 tháng 6, trong chỉ huy sở của mình tại Mabumi, tướng Ushijima và mọi người đều hớt tóc, cạo râu. Sau đó ông viết thư trình lên Thiên hoàng Hiro Hito báo cáo về tình hình chiến sự tại Okinawa và tạ tội không giữ được đảo. Thư được điện về Bộ tổng tham mưu quân đội Hoàng gia tại Tokyo. Cuối cùng, ông nói với đại tá Yahara:

“Đại Tá Yahara, ông cũng như tôi lẽ ra phải tự sát. Nhưng tôi ra lệnh cho ông ở lại. Nếu ông

chết, sau này còn ai có thẩm quyền để kể lại về trận chiến Okinawa này. Mặc dù sống sau khi thua trận là nhục nhã, nhưng tư lệnh của ông ra lệnh cho ông phải chịu cái nhục này."

Yahara do đó là sĩ quan cao cấp bên phía Nhật sống sót sau trận đánh và về sau ông đã cho xuất bản cuốn sách mang tựa đề "Trận Đánh Vì Okinawa."

Chiều ngày 22 tháng 6, tướng Ushijima và tướng Cho quỳ gối hướng về phía Bắc (hướng Hoàng cung) vái ba vái và tiến hành lễ tự sát. Tướng Cho đưa cổ cho đại úy Sakaguchi chém đầu. Tướng Ushijima lấy gươm tự mổ bụng, tiếp theo đó bảy sĩ quan tham mưu cùng tự sát. Ngày 2 tháng 7, trận Okinawa chính thức chấm dứt.

Hai tháng sau trận Okinawa, trong giai đoạn cuối cùng của Đệ II Thế Chiến, Mỹ đã thả hai quả bom nguyên tử xuống hai thành phố Hiroshima và Nagasaki của Nhật Bản. Sáu ngày sau, 15 tháng 8-1945, Nhật Hoàng mới dứt khoát chấp nhận Tuyên ngôn Potsdam, đồng ý đầu hàng. Biết tin này, một số sĩ quan trẻ trong quân đội Nhật định làm đảo chính, định tiêu diệt phái chủ hàng và buộc nhà vua chấp nhận quyết chiến đến cùng. Nhưng cuộc đảo chính đã không xảy ra, khi lệnh đầu hàng ban ra, nhiều tướng lĩnh và sĩ quan đã tự sát, trong đó có Bộ trưởng Lục quân Anami, Đại tướng cựu Tổng Tham mưu trưởng Sugiyama, Đại tướng Tư lệnh miền Đông Tanaka...

Vào tháng 4 năm 1975, khi quân đội Cộng sản đang trên đường tiến vào Nam Vang, người Mỹ đã mời Thủ tướng Sirik Matak và toàn bộ chính phủ Miên nên ra đi, vì ở lại thì sẽ bị Khờ Me Đỏ sát hại.

Ngày 16 tháng 4 năm 1975, Thủ tướng Sirik Matak đã viết một lá thư vô cùng cảm động gửi cho Đại sứ Mỹ tại Nam Vang là ông John Gunther Dean. Lá thư đầy nghĩa khí và tiết tháo của một người anh hùng "sinh vi tướng, tử vi thần", nhưng cũng đầy cay đắng như sau:

"Tôi chân thành cảm ơn lá thư của quý ông, và ngõ lời đưa tôi đến bến bờ tự do. Tôi thì không thể rời bỏ nơi này một cách hèn nhát đến thế. Đối với quý ông và nhất là đối với đất nước nhân hậu này, tôi chưa hề tin rằng quý ông có ý nghĩ từ bỏ một dân tộc muốn tìm chọn tự do. Quý ông đã từ chối bảo vệ chúng tôi và chúng tôi dành bó tay. Quý ông đã rời bỏ chúng tôi, chúng tôi thật lòng ao ước quý ông và quý quốc sẽ tìm thấy hạnh phúc dưới bầu trời này. Nhưng hãy nhớ rõ điều này, nếu tôi có chết ngay bây giờ, trên mảnh đất mà tôi yêu mến, thì cũng chỉ vì mọi người sinh ra rồi sẽ có ngày trở về cát bụi. Tôi chỉ có một lỗi lầm là đã tin vào người Mỹ các ông.

Xin ngài, người bạn quý, nhận nơi đây lòng biết ơn chân thành của tôi."

Hoàng tử Sirik Matak

(Nguyễn văn Anh ngữ):

Dear Excellency and friend,
I thank you very sincerely for your letter and for your offer to transport me towards freedom. I cannot, alas, leave in such a cowardly fashion.

As for you and in particular for your great country, I never believed for a moment that you would have this sentiment of abandoning a people which has chosen liberty. You have refused us your protection and we can do nothing about it. You leave us and it is my wish that you and your country will find happiness under the sky.

But mark it well that, if I shall die here on the spot and in my country that I love, it is too bad because we are all born and must die one day. I have only committed the mistake of believing in you, the Americans.

Please accept, Excellency, my dear friend, my faithful and friendly sentiments.

Sirik Matak.

Khi Khờ Me Đỏ vào toàn bộ chính phủ Miên đều bị giết, riêng gia đình ông Sirik Matak, từ con cháu đến các người giúp việc trong nhà ông đều bị Khmer Đỏ sát hại.

Trong những ngày cuối cùng của VNCH, trước khi người Mỹ quyết định bỏ mặc cho VNCH tự chiến đấu chống cộng sản, Đại Sứ Martin của Hoa Kỳ đã chính thức gặp Tổng Thống Trần Văn Hương và mời Tổng Thống rời khỏi nước, đi đến bất cứ xứ nào, ngày giờ nào với

phương tiện nào, cũng như hứa sẽ bảo đảm cho Tổng thống một đời sống xứng đáng với cương vị Tổng Thống cho đến ngày trăm tuổi.

Tổng Thống Trần Văn Hương (ảnh trên) đã trả lời:

"Thưa Ông Đại Sứ, tôi biết tình trạng hiện nay rất là nguy hiểm. Đã đến đỗi như vậy, Hoa Kỳ cũng có phần trách nhiệm trong đó. Nay ông Đại Sứ đến mời tôi bỏ nước ra đi, tôi rất cảm ơn ông. Nhưng tôi đã suy nghĩ và quyết định dứt khoát ở lại nước tôi. Tôi cũng đã biết Cộng Sản vào được Saigon, bao nhiêu đau khổ nhục nhã sẽ trút xuống đầu dân chúng miền Nam. Tôi là người lãnh đạo đứng hàng đầu của họ, tôi tình nguyện ở lại để chia sẻ với họ một phần nào niềm đau đớn tủi nhục, nỗi thống khổ của người dân mất nước. Cám ơn ông Đại sứ đã đến viếng tôi."

Ngày 30 tháng 4-1975, Saigon thất thủ sau khi Tổng Thống Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng quân Bắc Việt, Quân Đội Việt Nam chúng ta không thiếu anh hùng: bốn

tướng lãnh VNCH đã tự sát, đó là Thiếu tướng Phạm Văn Phú, Tư Lệnh Vùng 2 Chiến Thuật, Thiếu tướng Nguyễn Khoa Nam, Tư Lệnh Vùng 4 Chiến Thuật, Chuẩn Tướng Lê Văn Hưng, Tư Lệnh SĐ21BB, Chuẩn Tướng Lê Nguyên Vỹ, Tư Lệnh SĐ5BB. Thiếu Tướng Phạm Văn Phú đã dùng độc dược, và ba Tướng Lãnh sau dùng súng ngay tại Bộ Chỉ huy của mình.

Cũng như Đại Tá Kanayama, Trung Đoàn Trưởng Trung Đoàn 27BB của trận Okinawa, Tướng Vỹ của Bình Dương đã triệu tập một phiên họp bất thường, thật ngắn ngủi, để giải thích cho mọi người rõ lệnh đầu hàng.

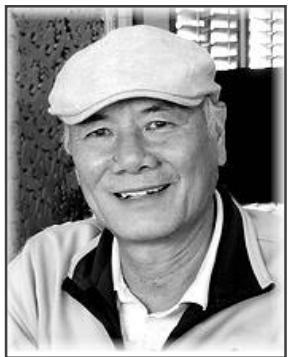
Ông nói: “*Lệnh bắt chúng ta buông súng bàn giao cho địch, nói thẳng ra là đầu hàng... Vì tôi là một Tướng Chỉ Huy Mặt Trận, tôi không thể thi hành được lệnh này. Tôi nghĩ thân làm Tướng là phần nào đã hưởng vinh dự và ân huệ của Quốc Gia hơn các anh em, nên tôi phải chọn lấy con đường đi riêng cho tôi.*”

Cảm thấy nỗi nhục thất trận, không phải chỉ hàng tướng lãnh, cấp tá như Trung Tá CSQG Nguyễn Văn Long, đã tự bắn vào đầu, chết dưới chân tượng TQLC trước Quốc Hội, Trung Tá Nguyễn Đình Chi, An Ninh Quận Đội đã tự sát tại văn phòng ông ở Biên Hoà. Một hạ sĩ quan Quân Cảnh đã kết liễu đời binh nghiệp của mình tại Biệt Khu Thủ Đô, và nhiều binh sĩ Nhảy Dù đã choàng vai vây vòng tròn với nhau trên đường lui ở Ngã Ba Ông Tạ, cũng như những toán TQLC trên bãi biển Tư Hiền, với những quả lựu đạn mở chốt để cùng chết với nhau.

Quyết định chọn cái chết là khó, nhưng cái chết diễn ra rất nhanh, chọn sự sống là dễ, nhưng sự sống kéo dài làm người ta tủi nhục. Trong khi đó ngày 7 tháng 5-1854, Điện Biên Phủ thất thủ, tướng chỉ huy De Castries đã ra đầu hàng, bị bắt làm tù binh và được trao trả sau Hiệp Định Genève. Ông rời quân ngũ năm 1959 và qua đời năm 1991 tại Paris, Pháp. Ông có trở lại thăm chiến trường xưa nhưng không hề ca tụng kẻ thù.

Trái lại Đại Tá Bigeard, bị bắt tại Điện Biên Phủ, sau 50 năm đã ca tụng kẻ thù và chê quân đội Pháp. Tương tự như vậy, bên cạnh những hào kiệt đã tuẫn tiết, quân đội chúng ta cũng có những mạt tướng không chịu chết cho đời thương tiếc, mà sống để lại ô danh và tủi nhục cho đồng đội đã hy sinh xương máu cho sự nghiệp, chạy về quy luy ôm chân kẻ thù xưa. Bên cạnh những anh hùng, cũng có những kẻ phản bội. Chúng ta liên tưởng đến hai câu thơ của Cụ Phan Bội Châu: “Dù lịch sử, cha ông thây kệ - Nhục hay vinh họ kể gì đâu!”

Người xưa đã nói: “Không lấy thành bại mà luận anh hùng”. Nếu hôm nay chúng ta mỗi năm đến ngày 30 tháng 4 còn ngẩng mặt nhìn đời được là nhờ hào quang của những người đã chết, rửa mặt cho miền Nam. Còn chúng ta sống, kéo dài cuộc sống làm sao để cho khỏi hổ thẹn?•

Tuần Tiết

Sổ Tay của Nhà Văn TUỔNG NĂNG TIẾN

Bên Thắng Cuộc đã phát hành cuối năm 2012, và được bỉnh bút Nguyễn Hùng (BBC) liệt kê là một trong “mười chuyện nổi bật” nhất trong năm.

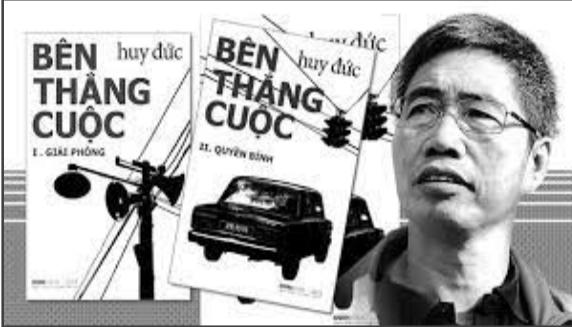
Cùng lúc, biên tập viên Mặc Lâm (RFA) cũng nhận xét rằng “cuốn sách đang gây sôi nổi cho cư dân mạng cả trong và ngoài nước” và đã khiến cho “người đọc ngỡ ngàng” vì “cái nhìn” của tác giả - một người sinh trưởng “từ bên kia” chiến tuyến:

“Trong chương 1, Ba mươi Tháng Tư, Huy Đức đặt một tiểu tựa khiến người đọc ngỡ ngàng. Họ ngỡ ngàng vì biết tác giả là người trưởng thành từ bên kia nhưng dùng hai chữ Tuần Tiết đặt cho câu chuyện của các tướng lãnh bên này tự kết liễu đời mình trong ngày chế độ sụp đổ. Các tướng lãnh như Lê Văn Hưng, Nguyễn Khoa Nam, Phạm Văn Phú, Lê Nguyên Vỹ hay Đại tá Đặng Sĩ Vinh lần lượt kết liễu đời mình trước sự chứng kiến của thuộc hạ hay vợ con dưới cái nhìn của Huy Đức là một sự tuẫn tiết...

Một điểm quan trọng nữa, Huy Đức viết: “Nhưng đấy vẫn chưa phải là những phát súng cuối cùng của cuộc chiến tranh. Nhiều quân nhân vô danh vẫn tìm đến cái chết trong những ngày sau đó.”

Mãi đến bốn mươi sáu năm sau, độc giả của nhật báo Người Việt - số phát hành ngày 6/12/2021 - mới có dịp biết đến tên tuổi của một số “quân nhân vô danh” này qua bài viết *Những Anh Hùng Tuần Tiết Trong Ngày Tàn Cuộc Chiến Tại Việt Nam* của ký giả Vann Phan:

“Ngoài “Ngũ Hổ Tướng” ra, còn có các sĩ quan khác cùng các hạ sĩ quan trong Quân Lực VNCH và Cảnh Sát Quốc Gia đã chọn cái chết để đền nợ nước trước, trong và sau ngày 30 Tháng Tư, thay vì đầu hàng quân Cộng Sản... Còn một số quân nhân thuộc nhiều binh chủng khác nhau trong Quân Lực VNCH thì đã tự sát tập thể để khởi rời vào tay quân địch, bằng cách cùng nhau mở lựu

đạn hoặc đồng loạt nổ súng vào đầu nhau trong biến cố 30 Tháng Tư, 1975. Thật vô cùng bi tráng.”

Nỗi “bi tráng vô cùng” này đã được nhà văn Cao Xuân Huy ghi nhận bằng đôi mắt ráo hoảnh, cùng những câu chữ trần trụi và khô khốc: “Lại có rất nhiều người tự tử. Böyle giờ họ không tự tử từng người, từng cá nhân mà họ tự tử tập thể. Không rủ, không hẹn và hầu như họ đều không quen biết nhau trước hoặc có quen biết đi nữa, bạn bè đi nữa họ cũng không thể nhận ra nhau trước khi cùng chết với nhau một lúc. Dòng người chúng tôi đang chạy, một người tách ra ngồi lại trên cát, một người khác cũng tách dòng người ra ngồi chung, người thứ ba, người thứ tư, người thứ năm nhập bọn, họ ngồi tụm với nhau thành một vòng tròn nhỏ, một quả lựu đạn nổ bung ở giữa.”

Cựu quân nhân Nguyễn Hữu Luyện bình luận: “Khi một binh nhì kêu súng vào đầu mình để bόp cό, người ấy chỉ có một nguyên nhân uất hận được bόc lό qua khí phách của quân nhân QLVNCH. Do đó, hành động tự sát của anh binh nhì nói lên cái khí phách tόt đinh và tấm lòng son sắt vô song ...”

Khí phách cùng tấm lòng sắt son của những người lính trận - buồn thay - vẫn thường bị lãng quên, nhất là khi họ thuộc bên thua cuộc: "... những người lính chết trận và mất tích ở phía VNCH, chính thể đã sụp đổ vào tháng 4/1975, ít được biết tới và nhiều lúc đã trở thành đề tài cấm kỵ tại Việt Nam thời hậu chiến. Bị chính quyền mới ghẻ lạnh, đồng minh Mỹ lãng quên, các quân nhân VNCH tử trận chỉ được người thân, đồng đội cũ tưởng nhớ và kiếm tìm." (Bùi Thư. "Hành Trình Tìm Hài Cốt Lính VNCH: 39 Năm, Anh Em Nambi Dưới Nền Đất Lạnh." BBC - 28.04.2020)

Ở vào hoàn cảnh của những kẻ thuộc phe bại trận thì việc thu nhặt hài cốt hay tìm kiếm những nấm mồ vô thừa nhận của bạn đồng đội - tất nhiên - chả dễ dàng chi, và cũng không mấy khi có được kết quả như mong đợi.

Tuy thế, thỉnh thoảng, vẫn có những sự kiện ấm lòng:

-Ngày 19 Tháng Tư năm 2022, FB Dominic Pham cho biết thêm một tin vui: "Người dân Vũng Liêm, Tam Bình, Vĩnh Long đã đào được hài cốt người lính VNCH, với tấm thẻ bài: Nguyễn Văn Hải SQ. 50/680.585LM A RH+. Hài cốt của anh đã được đưa vào Chùa. Xin vui lòng gọi 038 663 3049, 093 284 8449 để biết thêm chi tiết."

-Ngày 15 Tháng Ba năm 2022 , trên trang *FB Tim Hài Cốt Chiến Sĩ VNCH* cũng cho biết một tin mừng khác, đã được thực hiện từ 10 năm trước. Xin lược thuật:

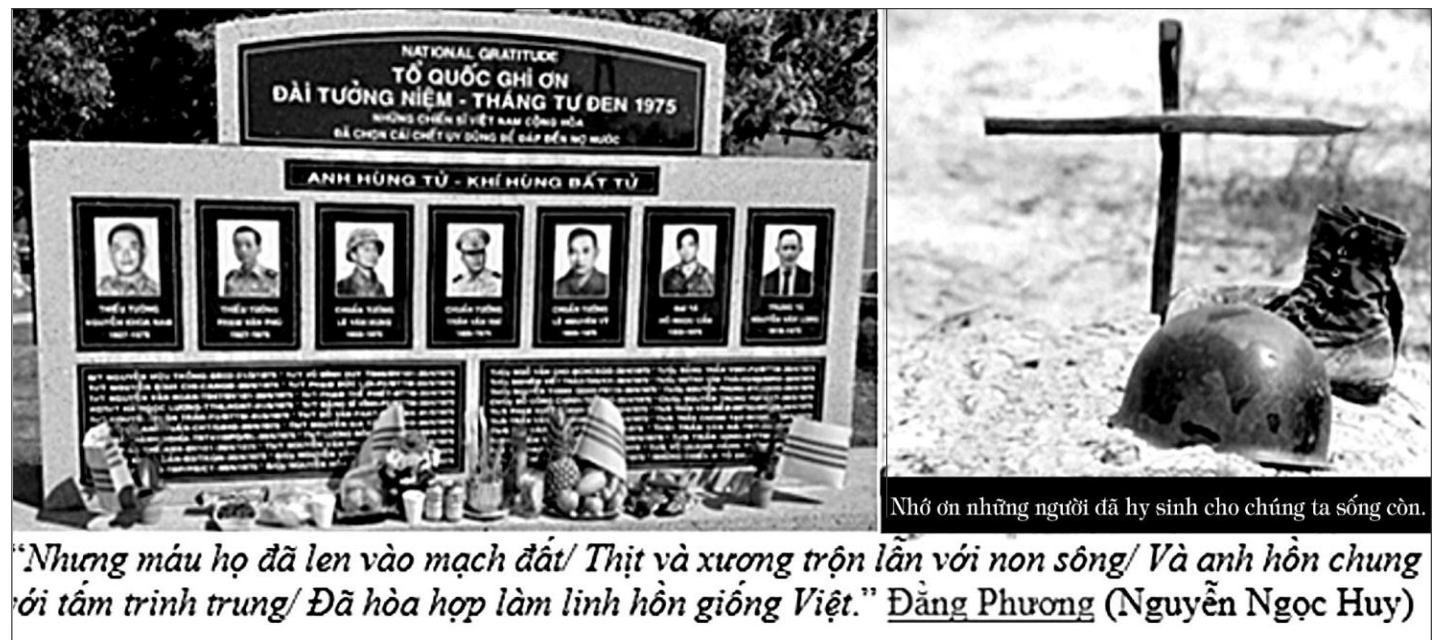
Ngày 19-08-2011, ba cựu quân nhân VNCH đã đến Thị Xã Bà Rịa-Vũng Tàu vì nghe nói đây có bốn ngôi mộ không bia của đồng đội, nằm trong vườn nhà ông Hai Lì – một cán bộ địa phương...

Ông Hai Lì kể:

"Tôi là dân Gia Định Cách Mạng, mấy Ông Rắn Ri này gan lì lắm, mấy Ông chống đế cùng dù có lệnh đầu hàng của Tổng Thống Dương Văn Minh 30-04-1975, mấy Ông chiến đấu cho đến trưa 01-05-1975 rồi cùng nhau tự sát và chính tôi là người chôn cất mấy Ông, giấy tờ từng Ông tôi bỏ vào một cái hộp chôn theo các Ông."

Công việc bốc mộ được tiến hành, tất cả mọi người cùng hồi hộp chờ đợi từ nhát cuốc đầu tiên chạm vào ngôi mộ, sau đó hé lộ dần những hình hài của Các Anh đã chôn vùi nơi đây hơn 36 năm dài đằng đẵng..., không Quan Tài, mà cũng chẳng có Poncho bọc xác, chẳng còn gì với cát bụi thời gian, ngoài những mảnh xương tàn, quần áo đã mục nát...

Chúng tôi cố tìm những mảnh giấy tờ đã được chôn theo Các Anh sau khi đã lượm lặt từng khúc xương còn sót lại, rồi cho vào từng hũ sành, ghi tên Các Anh, gởi vào Chùa và cầu xin cho Các Anh được siêu thoát khỏi chốn dương trần đầy khổ đau, tủi nhục này và điều mong muốn mãnh liệt nhất là thân nhân Các Anh sớm tìm gặp lại Các Anh sau bao năm dài vắng bặt tin tức...

Tất cả mọi người cùng ứa lê mừng vui khi tìm được những tấm thẻ bài, giấy tờ, tên tuổi Các Anh... và đây là những vị Anh Hùng của chúng ta:

-Ngôi mộ thứ nhất: có Thẻ Bài tên TRƯƠNG VI CỦ, SQ: 75/115.815.

-Ngôi Mộ thứ hai: có Thẻ Bài tên VÕ QUANG HẰNG, SQ: 68/123.320.

-Ngôi Mộ thứ ba: (gồm có 02 người) trong đó Một Vô Danh không Thẻ Bài. Người có Thẻ Bài tên: TRẦN VĂN HÀ, SQ: 67/824.827.

Sau khi Bốc mộ xong, chúng tôi đã đem 04 hũ cốt gởi Chùa Báo Ân. Địa chỉ: Khu Công Nhân, Thị Trấn Ngãi Giao, huyện Châu Đức, Bà Rịa-Vũng Tàu. Còn các Di Vật và giấy tờ liên quan kể trên, chúng tôi nhờ MĐ Đẹp giữ.

Nếu tình cờ Quý Vị nào hoặc ai đọc được tin tức này hoặc cần biết thêm chi tiết cụ thể, xin vui lòng liên lạc theo số Phone, dưới đây: Nguyễn Văn Thành, ĐT: 01645462458 hay Lê Văn Đẹp - ĐT: 01684118839.

Dù không phải là kẻ vô thần, tôi là một người vô đạo (hay khô đạo), tuy thế, những dòng thông tin muộn màng (ghi trên) về bạn đồng đội vẫn khiến cho tôi cảm thấy có đôi chút an tâm và vô cùng an ủi.

Xin cảm ơn Trời, Đất, Chúa, Phật, Thánh Thần... Xin cảm ơn tất cả mọi người đã không ngại công khó, đã lập đài tưởng niệm, đã cải táng, đã lập mộ (cùng khói nhang ấm áp) cho những kẻ thuộc bên thất trận - dù chúng tôi đã không chu toàn được trách nhiệm bảo quốc an dân! •

THÔNG BÁO

của HỘI CAO NIÊN CHICAGO

- Hội Người Việt Cao Niên Chicago và Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH Illinois sẽ phối hợp tổ chức Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương và Lễ Tưởng Niệm Tháng Tư Đen vào ngày thứ Bảy, 20 tháng 4 năm 2024, tại Hội trường Hội Người Việt Illinois, từ 11:30am đến 2:30pm. Thư mời tham dự được tải đăng trong số báo này.

- Từ đầu năm 2024 đến nay đã có hai hội viên qua đời là quý bà Nguyễn Thị Luyến (ngày 21/01/2024) và Nguyễn Thị Sáu (ngày 30/01/2024). Đại diện Hội đã đến Midtown Funeral Home trên đường Irving Park Rd để thăm viếng, phân ưu và gửi phúng tiền bảo trợ \$1,000.00 cho mỗi tang quyến.

- Tính đến ngày 05/03/2024, ngân quỹ của Hội trong International Bank of Chicago là \$18,670.09, và hiện có 196 hội viên (con số này thay đổi tùy thuộc vào số hội viên tiếp tục đóng tiền trợ tang hoặc di chuyển sang các tiểu bang khác, hoặc qua đời).

Cũng xin nhắc nhở quý hội viên vui lòng đóng tiền trợ tang nơi ông Thủ quỹ Hồ Đắc Liệu tại Tâm Anh Chuyển Tiền, 4947 N. Broadway St, Chicago, IL 60640, điện thoại (773)355-1836 hoặc gởi chi phiếu qua hộp thư bưu điện như cũ.

- Quý vị nào có số điện thoại mới, có số điện thoại của các thân nhân để liên lạc khi có việc khẩn cấp, có địa chỉ mới, hoặc muốn ra khỏi Hội, xin vui lòng thông báo để cập nhật hóa tình trạng hội viên, giúp chúng tôi dễ dàng điều hành.

- Ông Gregory J. Lindeman, Giám đốc Midtown Funeral Home & Cremation Options (Nhà Quàn Cooney cũ), điện thoại (773) 505-3874/ (773) 502-1635 (số của ông Lee Do nói tiếng Việt) và bà Kimberly Phùng, chủ nhân HingWang Restaurant, 1120 W. Wilson Ave, Chicago, IL 60640, ĐT (773)271-2271 vẫn tiếp tục nhận làm sponsors cho Hội.

Ông Greg đồng ý tiếp tục giảm chút ít chi phí mai táng cho hội viên qua đời. Bà chủ Hingwang Restaurant cũng vẫn sẵn sàng cung cấp thức ăn free cho bốn buổi họp mặt chính của Hội trong năm là Liên Hoan Tất Niên, Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương, Đại Hội Cao Niên, và Picnic Hè.

Thay mặt Ban Chấp Hành, chúng tôi xin chân thành cảm ơn ông Greg, bà Kimberly Phùng và xin kính chúc quý Hội viên Cao niên được nhiều may mắn, an khang, trường thọ.

Hội trưởng: Nguyễn Văn Dũng

DƯƠNG VĂN MINH HÈN và PHẢN TRẮC

• K.K.K. NGUYỄN VĂN CHỨC

Không phải bây giờ, Dương Văn Minh nằm xuống, tôi mới viết và lên án ông. Cách đây 30 năm, trong cuốn Việt Nam Chính Sử của tôi - chương 7, nói về cuộc đảo chánh 1963 và cái chết của TT Ngô Đình Diệm - tôi đã viết và lên án ông.

Cách đây ít năm, ngày 30 tháng 4, 1997, khi Dương Văn Minh tuyên bố sẽ trở về VN để “xây dựng dân chủ”, tôi đã viết và lên án ông.

Bây giờ dù ông đã nằm xuống khá lâu, trong chiếc quan tài phủ lá cờ vàng ba sọc, tôi càng thấy có bổn phận phải viết và lên án ông. Những chiến sĩ đã chết trong tù cải tạo hoặc sống sót tù cải tạo, những chiến sĩ đã nằm xuống trên chiến trường miền Nam, những đồng bào đã chết trên biển cả khi đi tìm tự do, không cho phép tôi im lặng.

Trong bài này, tôi chỉ nói về ba biến cố liên quan đến con người và phẩm cách của ông: cuộc đảo chánh 1963, vụ ám sát TT Ngô Đình Diệm, và cuộc đầu hàng ngày 30.4.1975.

Cuộc Đảo Chánh 1963

Cuộc đảo chánh này nhằm loại trừ Ngô Đình Diệm, một vị tổng thống VN anh minh, dám bảo vệ chủ quyền quốc gia và không hèn đồi với Mỹ. Đó là sự thật thứ nhất. Cuộc đảo chánh này là của Mỹ; nói rõ hơn: của chính quyền Kennedy. Đó là sự thật

thứ hai. Và đây là sự thật thứ ba: Dương văn Minh và bọn tướng lãnh phản loạn chỉ là lũ tay sai đê hèn của Mỹ. Những sự thật nói trên đã đi vào lịch sử.

Lịch sử ấy đã được ghi lại trong những tài liệu chính thức của quốc gia Mỹ, đặc biệt những tài liệu sau đây : National Security Files, (J.F. Kennedy Library), The United States-Vietnam Relations III, The Pentagon Papers v.v. Tôi đã đọc những tài liệu đó. Lịch sử ấy cũng đã được ghi lại trong nhiều tác phẩm, như “Kennedy in Vietnam” của William Rust, “No More Vietnams” của cựu TT Nixon, “Le Dragon d’Annam” của cựu hoàng Bảo Đại, “Vietnam, a History” của Stanley Karnov”, “Vietnam, A Political History” của Joseph Buttinger, “In Retrospect” của Robert McNamara, v. v.

Những gì xảy ra sau cuộc đảo chánh cũng đã đi vào lịch sử. Một miền Nam hỗn loạn, mất kỹ cương. Ba cuộc binh biến trong thời gian hai năm: binh biến ngày 31.1.1964, binh biến ngày 13.9.1964, và binh biến ngày 19.2.1965. Sáu chính phủ nối tiếp nhau trong thời gian hai

năm: chính phủ Nguyễn Ngọc Thơ, chính phủ Nguyễn Khánh, chính phủ Trần văn Hương, chính phủ Phan Huy Quát, lại chính phủ Trần Văn Hương, và rồi chính phủ Nguyễn Cao Kỳ.

Những tướng lãnh bất tài, múa may thê thốt, hết cạo râu đến cạo lông, làm nhục quốc thể. Những cuộc xuống đường bất tận. Sinh viên xuống đường, công chức xuống đường, sư sãi xuống đường, tăng ni xuống đường, phu xích lô xuống đường, những đống rác xuống đường, bàn thờ Phật cũng xuống đường. Rồi quân đội nổi loạn, quân đội xuống đường, quân đội ghìm súng trước quân đội. Trong cái hỗn mang đó, binh sĩ ngoại bang đổ vào Miền Nam càng ngày càng nhiều. Tệ đoan xã hội, đĩ điếm, cần sa, bạch phiến, bước nhịp theo gót chân chiến tranh, trên một mảnh đất không còn chủ quyền.

Trở lại cuộc đảo chánh 1963. Trong cuộc đảo chánh này, Dương văn Minh và nhóm phản loạn nằm trong hai tướng quan. Tướng quan thứ nhất: tướng quan đối với Mỹ. Trong tướng quan này, họ là những tay sai của ngoại bang. Tướng quan thứ hai: tướng quan đối với ông Diệm, vị tổng thống hợp pháp của Miền Nam Quốc Gia kiêm Tư Lệnh Tối Cao Quân Lực VNCH. Trong tướng quan này, họ là những tên đầy tớ phản chủ.

Ai Giết TT Ngô Đình Diệm?

Ngày mùng 2 tháng 11.1963 lúc 6 giờ 45 sáng, ông Diệm gọi điện thoại cho nhóm đảo chánh. Người cầm điện thoại lên nghe, là Trần Thiện Khiêm, một tên lưu manh tay sai CIA. Ông Diệm cho Trần Thiện Khiêm biết : ông và ông Nhu đang ở trong nhà thờ Cha Tam, Chợ Lớn. Ông yêu cầu Trần Thiện Khiêm cho xe đến đưa ông và ông Nhu về bộ Tổng Tham Mưu gấp các tướng lãnh. Tướng Minh bèn cử tướng Mai Hữu Xuân, đại tá Nguyễn Văn Quang, Đại tá Dương Ngọc Lãm, thiếu tá Dương Hiếu Nghĩa và đại úy Nguyễn Văn Nhun đi đón. Phương tiện chuyển vận là hai xe jeep và một xe thiết giáp. Những gì xảy ra sau đó, đã trở thành lịch sử.

Khoảng 8 giờ 30 sáng, chiếc xe thiết giáp về tới bộ Tổng Tham Mưu, với hai xác chết bê bết máu trên sàn xe. Ông Diệm bị bắn đằng sau ót. Ông Nhu bị bắn sau lưng và bị đâm nhiều nhát dao trên ngực. Hai tay các nạn nhân đều bị trói quặt ra sau lưng. Khi nhìn thấy hai xác chết của anh em ông Diệm, nhóm phản loạn đã hốt hoảng đến cực độ. Họ tuyên bố với báo chí rằng anh em ông Diệm đã tự sát. Lúc đó người Mỹ Lucien Conein nhắc cho họ rằng anh em ông Diệm là người Công Giáo, vì vậy lời tuyên bố “anh em ông Diệm đã tự sát” sẽ chẳng được ai tin. Nhóm phản loạn bèn đổi giọng, và tuyên bố: đó là một cuộc tự sát vì rủi ro. Lũ đầy tớ giết chủ, rồi lo sợ, rồi chối quanh. Câu hỏi được đặt ra: tên đầy tớ nào đã ra lệnh ám sát ông chủ Diệm?

Hồi còn ở Thượng Nghị Viện Cộng Hoà Việt Nam, nghị sĩ Trần Văn Đôn - một tướng lãnh đầu nậu trong nhóm phản loạn - có hứa với tôi: Ngày nào đó ông sẽ cho tôi biết ai đã ra lệnh ám sát TT Diệm. Rất tiếc, ông đã không có dịp thực hiện lời hứa. Nhưng, trong một bữa cơm gia đình, Trần văn Đôn đã vô tình phàn nán với tôi về cái hèn của Dương Văn Minh. Lời phàn nán ấy cũng được tìm thấy trong cuốn “Our Endless Wars” sau này của Trần văn Đôn. Chúng ta hãy nghe: “Big Minh không bao giờ nhận trách nhiệm về vụ cố sát anh em ông Diệm. Mỗi khi vấn đề được nêu ra, ông ta lại tìm cách lôi kéo tôi vào. Trong thời gian bị lưu đày tại Vọng Các, Big Minh đã thanh minh với một vị linh mục

Công Giáo rằng ông không có trách nhiệm gì về vụ giết ông Diệm. Big Minh còn khuyên vị linh mục: nếu linh mục muốn biết rõ câu chuyện, thì nên đến hỏi tôi (“sách đã dẫn, trang 113).

Đổ lỗi cho nghị sĩ Trần Văn Đôn, chưa đủ. Big Minh còn đổ lỗi cho Nguyễn Văn Thiệu. Chúng ta còn nhớ: Năm 1971, miền Nam VN có cuộc bầu cử tổng thống nhiệm kỳ hai. Big Minh ra ứng cử. Vụ ám sát ông Diệm lại được đặt ra. Một quyển sách mang tên “Làm Thế Nào Để Giết Một Tổng Thống” xuất hiện. Báo chí, nhất là báo chí ngoại quốc, khơi lại quá khứ. Và những người trong cuộc đã lên tiếng. Ứng cử viên Dương Văn Minh đổ lỗi cho Nguyễn Văn Thiệu.

Tài liệu ngày 20.7.1971 tại thư viện Quốc Hội Mỹ ghi như sau: “Dương Văn Minh nói: Thiệu, lúc đó là một Đại tá tham gia cuộc đảo chính, đã không đem quân vào dinh Tổng Thống đúng thời điểm để ngăn chặn Ngô Đình Diệm trốn thoát. Theo Minh, nếu Diệm và người em bị bắt giữ trong dinh Gia Long, họ đã không bị giết. (“Minh said Thieu, then a colonel who had participated in the coup, had failed to bring his troops to the presidential palace in time to prevent Diem from escaping. Minh held that if Diem and his brother had been taken into custody at the Palace they would not have been murdered.”).

Ứng cử viên Nguyễn Văn Thiệu - lúc đó là đương kim Tổng Thống - bèn lên tiếng. Tài liệu

ngày 21.7.1971 tại thư viện Quốc Hội Mỹ, viết như sau: “Thiệu gọi Minh là thằng hèn và thằng nói láo khi liên hệ ông ta vào vụ ám sát ông Diệm. Thiệu còn nói: “Lúc đó ông ta được Trần Thiện Khiêm (sau này là Thủ tướng chính phủ), cho biết: Dương Văn Minh đã nói với Trần Thiện Khiêm rằng đảo chánh phiền phức và khó khăn, chỉ bằng áp dụng phương pháp dễ nhất, là ám sát Diệm”. (Thieu called Duong Van Minh a coward and a liar when linking him to the Diem assassination...hieu said at the time he had been informed by Tran Thien Khiem, now premier, that Minh had told him the coup was so complicated and difficult that the easiest way is to assassinate Diem.)

Câu hỏi được đặt ra: tại sao Dương văn Minh phải chối tội và đổ lỗi cho người khác?

Hồi ở Saigon, tôi từng có dịp nói chuyện với Dương văn Minh. Lần nào tôi cũng hỏi ông về cái chết của TT Diệm. Và lần nào ông cũng tránh né không trả lời.

Lần chót, tôi nói: “Cách mạng nào mà không giết, hoặc giết lầm, tại sao đại tướng phải chối tội và đổ lỗi cho người khác? Liêm sỉ và khí phách của Hội Đồng Quân Nhân Cách Mạng để đâu? Ông nhìn tôi, im lặng. Lúc đó, tôi là chủ tịch Ủy Ban Tư Pháp Định Chế kiêm Tổng Thư Ký Ủy Ban Quốc Phòng Thượng Nghị Viện.

Cuộc Đầu Hàng Ngày 30/4/1975

Ngày 28.4.1975, cụ Hương đành trao quyền tổng thống cho Dương Văn Minh, mặc dù cụ Hương, cũng như quốc hội, không có quyền làm như vậy. Và Dương Văn Minh trở thành tổng thống, một tổng thống *de facto* (không phải *de jure*) của miền Nam VN.

Việc đầu tiên của Dương Văn Minh là ra lệnh cho Quân Lực VNCH phải buông súng đầu hàng. Việc thứ hai của ông, là mũ măng ra đầu hàng Việt Cộng tại dinh Độc Lập, ngày 30/4/1975. Dương Văn Minh

gọi đó là bàn giao, là trao quyền đấy!

Tôi sẽ không nhận định về lẽ “bàn giao” của Dương Văn Minh, một trò hề vô liêm sỉ. Tôi chỉ nhận định về lời biện minh của Dương Văn Minh trước lịch sử. Ông nói: Tôi đầu hàng để tránh đổ máu và tránh thiệt hại cho dân chúng cũng như cho binh sĩ. Ông nói: Tôi đầu hàng, vì nghĩ đến nhân dân Miền Nam và các anh em chiến sĩ QLVNCH.

Chúng ta hãy tạm chấp nhận lời biện minh đó. Nhưng, sau khi đầu hàng, Dương văn Minh đã làm gì?

Ông đã đi bỏ phiếu trong cuộc bầu cử quốc hội khóa 4 của Việt Cộng năm 1976. Hình ảnh ông cầm lá phiếu, nhe răng tuyên bố được làm công dân của một nước độc lập, còn đó.

Và còn đó, cái hèn của ông. Nhân dân Miền Nam bị bọn CS Bắc Việt đàn áp, cướp bóc và đối xử cực kỳ tàn tệ. Ông không có được một lời bênh vực. Các anh em trong Quân lực VNCH bị trả thù, bị hành hạ, bị tra tấn, bị chết trong tù, hoặc bị bỏ xác nơi nước độc rừng thiêng, với gia đình của họ bị tan nát và vợ con của họ bị làm nhục. Ông cũng không có được một tiếng nói bênh vực.

Sử sách còn đó.
Hoàng Diệu đã biết
tuần tiết. Nguyễn Tri
Phương đã biết tuần
tiết.

Tướng Nguyễn Khoa Nam đã biết
tuần tiết. Tướng Lê
văn Hưng đã biết tuần
tiết. Tướng Lê
Nguyễn Vĩ đã biết
tuần tiết. Tướng Trần
văn Hai đã biết tuần
tiết. Tướng Phạm Văn
Phú đã biết tuần tiết.
Tuần tiết để đền nợ
nước. Tuần tiết để giữ
tròn tiết tháo của
người chỉ huy.

Tuần tiết để khỏi chịu nhục trước quân thù. Và tuần tiết, như một hành vi tạ tội vô cùng cao cả trước lịch sử. Nếu sau khi đầu hàng “vì nhân dân và vì quân đội Miền Nam”, Dương văn Minh đã biết tuần tiết! Anh hùng và khí phách biết bao! Và tiếng thơm để đời.

Dương văn Minh đã không có được cái anh hùng và khí phách đó. Tôi không trách ông. Nhưng tôi trách ông quá hèn. Tôi trách ông đã im lặng trước những tội ác滔天 của CSVN.

Im lặng trước những vụ đàn áp tôn giáo và bách hại tăng ni.

Im lặng trước những hành động trả thù dã man của CS miền Bắc đối với nhân dân Miền Nam và các anh em chiến sĩ QLVNCH. Im lặng khi còn ở trong nước. Im lặng sau khi được bạo quyền Việt Cộng đặc ân cho sang Pháp (năm 1983).

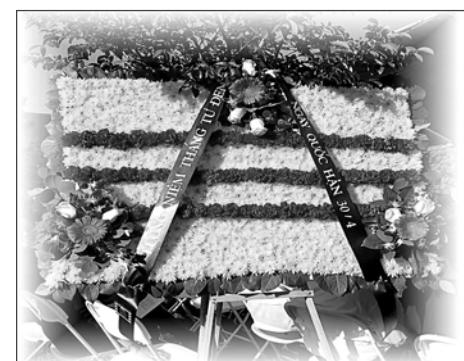
Im lặng suốt thời gian sống ở ngoại quốc. Và im lặng cho đến khi ngã gục hình hài trên nắp áo quan.

Lá Cờ Vàng Ba Sọc. Một lá cờ vàng ba sọc của Người Quốc Gia đã được phủ lên quan tài của Dương Văn Minh. Di chúc của người chết? Nguyệt vọng của gia đình người chết? Hay ước muôn của những người tổ chức tang lễ cho người chết?

Trong mọi giả thuyết, sự hiện diện của lá cờ vàng ba sọc mang ý nghĩa đặc biệt. Ý nghĩa của một vinh quang. Vinh quang cho kẻ đã chết, cũng như vinh quang cho gia đình kẻ đã chết!

Thì ra: đứa phản bội, hèn hạ, vô liêm sỉ, không muốn hiện nguyên hình là đứa phản bội, hèn hạ, vô liêm sỉ.

Nó không muốn để lại cho hậu thế bộ mặt thật của nó, bộ mặt một tên tay sai hèn hạ của bọn chó đẻ Hồ Chí Minh cờ đỏ sao vàng! •

LGT.: Đây là một câu chuyện thật được mô tả qua ngòi bút dí dỏm pha lẩn ngậm ngùi của tác giả “Tháng Ba Gãy Súng” là Cao Xuân Huy, một sĩ quan TQLC (đã qua đời 12/11/2010).

Trên chiến trường cứu sống đồng đội bị thương tích, trong khi “ủ tời cải tạo”, ngoài tài nuôi chuột và đỡ đẻ cho lợn, Quan Ba “Tu Bíp” Nhảy Dù Nguyễn Đức Mạnh còn lập được một kỳ tích độc đáo khác: Giải phẫu cho con gà mái của một bạn đồng tù đã mất thiền chức sinh đẻ, nhờ vậy chàng được người bạn này chia cho trứng gà để “bồi dưỡng” trong cơn khốn cùng và có được bí danh: Mạnh chuột. Mạnh chuột không hổ danh là một Thiên Thần trong QLVNCH.

Hay thật, nghĩ về đất nước hôm nay, nếu không vì sự ngu dốt, kiêu ngạo lố bịch của lũ chó nhẩy bàn độc, đất nước đâu đến nỗi thua kém các nước láng giềng như bây giờ? Xin mời đọc “Mạnh chuột” để thêm một góc cạnh hiểu được tâm tình người lính chiến VNCH.

NGU như NỢN

• Mũ Xanh CAO XUÂN HUY

Lý lịch của Mạnh chuột đọc được trên tờ trích ngang ở trại cải tạo như sau:

- Họ và tên: *Nguyễn Đức MẠNH*
- Cấp chức sau cùng: Y Sĩ Đại Úy, Đại Đội Phó
Quân Y
- Đơn vị sau cùng: Sư Đoàn Nhảy Dù.

Mạnh chuột không loắt choắt như cái biệt danh “chuột” mà anh em cùng trại đã đặt, nhưng Mạnh chuột to lớn, vẻ to lớn của một võ sĩ hạng trung đã đấu nhiều trận trên võ đài. Không to lớn thì sức mẩy mà vào được binh chủng Nhảy Dù VNCH?

Mồm miệng Mạnh chuột cũng không chu ra như cái biệt danh lả lùng, giống như những đồng nghiệp “lương y” đang làm cán bộ, mà phải công nhận một cách “lô gích” là Mạnh chuột đẹp trai.

Không đẹp trai, sáng sủa sức mẩy mà học giỏi.

Bác sĩ mà. Đã là bác sĩ thì tự động phải đẹp trai. Không tin, cứ hỏi các cô thì biết. Cái khoán học giỏi, anh em trong trại không ai thắc mắc, vì ở đây, chỉ cần sức khỏe chứ không ai cần học thức. Nhưng...nhiều “cán bộ đồng nghiệp” hay thắc mắc.

Một hôm, không hiểu vì hay phát biểu linh tinh, hay vì cái vẻ ngoại hình làm ngứa mắt “cán bộ đồng nghiệp” trong ban y tế trại, Mạnh chuột bị gọi lên chất vấn để bổ túc thêm cho bản lý lịch:

- Anh học đến đâu?
- Tôi là Bác sĩ.
- Chúng tôi biết anh là bác sĩ rồi, nhưng anh học đến đâu?
- Bác sĩ Y Khoa.
- Này, tôi không đùa đấy nhé. Anh là bác sĩ thì chúng tôi biết rồi, nhưng anh học đến lớp mấy?
- Mạnh chuột ngớ ra. Cán bộ y tế vừa để khoe và

cũng vừa để giải thích thật cẩn kẽ cho tên bác sĩ Ngụy ngu dốt này hiểu câu hỏi:

-Tôi biết anh là bác sĩ rồi, nhưng anh học đến lớp mấy. Như tôi cũng là bác sĩ, tôi đã học bổ túc xong lớp Sáu.

À ra thế! Ha, vậy là cái sức học của Mạnh chuột, vì vậy, vẫn còn là một nghi vấn!

Đẹp trai, học giỏi, con nhà giàu.

Riêng cái khoản con nhà giàu thì không biết, không ai biết ngoại trừ chính Mạnh chuột. Có lăm kẻ con nhà nghèo vẫn được thăm nuôi soanh soач, và cũng có lăm kẻ con nhà giàu, bỗng dưng trở thành “con bà phước”. Mạnh chuột thuộc loại “con bà phước” ở trong trại nên cũng khó mà nói Mạnh chuột là con nhà nghèo hay con nhà giàu. Từ ngày trình diện đến giờ, chuyển qua bao nhiêu trại, có bao giờ Mạnh chuột được thăm nuôi đâu?

Tóm lại. Đẹp trai thì đúng rồi. Học giỏi thì còn đang nghi ngờ. Con nhà giàu, không ai biết. Nhưng, đẹp trai, học giỏi, con nhà giàu chẳng để làm gì cả. Tất cả chẳng nói lên một tí cái gì cả vì chẳng nhờ thế mà được thêm tí săn, tí khoai nào!

Bây giờ Nguyễn Đức Mạnh chỉ là một anh Y Sĩ Đại Úy binh chủng Nhảy Dù QLVNCH bị phạt đang cong đít ra đào giếng. Hết!

Tóm lại, con người Mạnh “chuột” chẳng có gì đặc biệt cả!

Chỉ có một tí đặc biệt về cái biệt danh “chuột”.(LTS. Ảnh của “chàng” bên dưới!) Để “cải thiện linh tinh” cho cái bụng, để có

một chút protéin cho cái thân hình vạm vỡ lúc nào cũng thiếu “chất tươi” này, bác sĩ Mạnh chuột chuyển khả năng từ một anh chuyên viên chữa người sang một anh chuyên viên chăn nuôi.

Một hôm Mạnh chuột vỡ được c

một ổ chuột con, sau khi “soi tái” vài con, Mạnh chuột đã “đầu tư” để lại một đực một cái. Mạnh chuột đào một cái hố, có rào ngăn cản thận, nuôi cặp chuột “bành tổ” này để làm “kinh tế”. Một thời gian không lâu, nhờ trời, bành tổ sinh “thái tổ”, thái tổ sinh “thái tông”, thái tông sinh thái... Ôi thôi, không biết đến tam tứ ngũ lục đời con cháu họ hàng nhà chuột. Cái hố không đủ sức chứa, Mạnh chuột bèn phát triển nghề nghiệp, nới rộng thêm hố mới đủ chỗ chứa cho nguồn cung cấp chất thịt này. Bạn bè đồng trại, nếu ai không sợ “thịt” đều được hưởng nhở. Mà thực ra thì cũng chẳng ai sợ. Từ đó, Mạnh chuột được anh em “thân thương” đặt cho chữ “chuột” đằng sau cái tên đẹp đẽ, rất đàn ông là Mạnh.

Nhưng, đôi lúc, soi mặt vào vũng nước, Mạnh chuột cũng có cảm giác là hai má hơi hóp lại, miệng hình như có dài ra, nhòn nhọn, môi trên như có vẻ lúc nào cũng đang giựt giựt. Tuy vậy, Mạnh chuột vẫn thường hahrain khoe với bạn cùng trại về sự tiến bộ, thức thời của mình:

-Trước 75, người ta đầu tư chất xám thì tao đi học làm được bác sĩ. Bây giờ, người ta không cần chất xám nữa, mà chỉ cần “chất tươi” thì tao chăn nuôi để đầu tư chất tươi!

Ngoại trừ chuyện chăn nuôi, tiêu thụ và phân phối cho anh em cùng đội những con chuột còn đỏ hỏn để làm chất tươi, Mạnh chuột chẳng có gì đặc biệt. Mạnh chuột sống lẩn vào đám đông thầm lặng, đúng như lời tên cán bộ vẫn mắng là “níu thở qua sông”. Giản dị một điệu, Mạnh chuột biết mình là thằng hay bốc đồng, ưa đốp chát, không chui vào đám thầm lặng này thì, một sớm một chiều, chẳng lẽ lại chuyển “võ nghiệp” vừa bị mất cùng miền Nam sang thành “khẩu nghiệp”?

Mạnh chuột đã có lần tạo được một cái cớ để giữ sự im lặng. Một “ông” công an cán bộ tuổi cũng khoảng trên dưới mươi tám, đứng khoa chân múa tay dạy dỗ đám “trại viên”, “thằng” trẻ nhất cũng gần ba mươi, “thằng” già thì đâu đó năm, sáu mươi tuổi, về cách giáo dục, nuôi dạy con cái trong nhà. Mạnh chuột điên lên được, nhưng, cũng may, Mạnh chuột tự tìm ra được một lý do là chính mình cũng chưa vợ con, thì làm sao “gây” với “ông” cán bộ này được?

Vậy mà, cái khẩu nghiệp đâu có tha cho Mạnh chuột, đã gọi là “nghiệp” thì làm sao mà thoát. Đã mang lấy “nghiệp” vào thân mà.

Hôm “bác” Tôn Đức Thắng chết, cả nước để tang, ai oán, sâu nỗi trùm lên mọi cảnh vật, lên mọi người, nhất là các cán bộ. Vậy mà Mạnh chuột lại dám cười. Sau một ngày lao động cật lực “dâng lên bác” để tỏ lòng thương tiếc, để “biến đau thương thành hành động”, Mạnh chuột đã mặt mũi hớn hở cười cười đố bạn:

-Tao đố chúng mày biết tại sao Tôn Đức Thắng chết?

-Thì tại già...

-Thì tại bệnh...

-Già gì, bệnh gì...?

Mạnh chuột đảo mắt nhìn quanh, điều chỉnh âm thanh chỉ vừa đủ cho đám bạn tù đứng quanh nghe, nhại giọng Nam:

-Thằng nào “đứt (đức) thằng” mà “hổng chốt”?

Không hiểu sao, dùt khoát là không có “ăng ten”. Lời đồn thằng này ăng ten, thằng kia ăng tên đều là láo khoét, đều là thất thiệt cả. Thế mà, không hiểu sao, ngay ngày hôm sau Mạnh chuột ta lết thằng vào nhà biệt giam sau một trận “tự kiểm” toe người. Mặc dù Mạnh chuột nhất định không nhận tội giêu báu Tôn. Không lết sao được khi mà mặt mũi thì tím bầm, sưng húp lên, môi thì tưa máu tươi, người thì mềm như cọng bún?

Rõ ràng Mạnh chuột là một thằng không có học. Vì nếu có học, ai lại dại gì đi mua vui, chỉ được có mỗi một tiếng cười cho mấy thằng tù, để rồi được hưởng sự “khoan hồng” như thế này. Và cái sự “khoan hồng” này không biết còn kéo dài đến bao lâu?

Nhưng, chắc là không lâu, vì...mới qua đến ngày thứ ba, đang ngồi ngủ, dĩ nhiên là ngồi vì “nhà” biệt giam không đủ cao để Mạnh chuột đứng, và cũng không đủ dài để Mạnh chuột nằm. Đáng đã tha tội chết, và đảng chỉ tha tội chết thôi, chứ đảng không tha tội sống, đảng phải “chuyên chính” chứ. Biệt giam khơi khơi với cái tội dám mang báu Tôn ra mà cười như vậy là nhẹ lắm rồi.

Mạnh chuột đang ngồi ngủ, thì có tiếng lách

cách mở ổ khóa. Giọng của “đảng” vang lên:

-Anh Nguyễn Đức Mạnh...

Mạnh chuột thều thào qua đôi môi còn đang sưng tấy lên:

-Có.

-Đi ra.

-Chân tôi bị cùm, không đi ra được!

Ánh đèn pin cực mạnh chiếu thẳng vào mặt làm chóa mắt; có những va chạm dưới chân, Mạnh chuột biết là có người mở khóa chốt cái cùm.

-Anh theo tôi lên khung.

Chết mẹ rồi, tội này đâu phải là nhỏ. Thằng Trung Úy San bên Thủ Quán Lục Chiến chỉ vì cái tội đứng bên này hàng rào kẽm gai, khua chân múa tay cãi nhau với “đảng” ở bên kia hàng rào trước 75, vô tình bị nhận diện sau một buổi xem phim tài liệu để “học tập”. Chỉ vì cái tội đó thôi mà sau này nó còn bị vứt xác ở bìa rừng, huống hồ... Vừa đi theo tên cán bộ, Mạnh chuột vừa hồi hộp. Nửa đêm nửa hôm khuya khoắt thế này mà gọi lên khung thì thế nào cũng có chuyện, hung chắc chắn là nhiều hơn kiết rồi.

Mạnh chuột giả vờ đau chân, mà không giả vờ cũng không được, chân bị cùm ba ngày làm thế nào mà không đau cho được. Mạnh chuột đi khập khiễng để kéo dài thời gian, theo dõi những hành động của tên cán bộ. Hung hay kiết sẽ lộ ra trên thái độ của anh chàng cán bộ này. Anh này tại sao hôm nay lại có vẻ hiền từ. Mặt không hầm hầm như mọi ngày, lại còn cả không hối thúc Mạnh chuột phải đi nhanh?

Vừa bước vào khung (* LTS. Khung là một nơi dành làm văn phòng cho bọn cán bộ trực trại họp hay giải quyết việc nội bộ), có cán bộ trực trại đã đợi sẵn, hỏi Mạnh chuột một cách “địu dàng”:

-Anh là bác sĩ, vậy thì anh có biết đỡ đẻ không?

Mạnh chuột hoàn hồn. À ra thế. Mẹ kiếp, hóa ra là chúng mày cần đến chuyên môn của ông. Tuy không phải là bác sĩ chuyên về sản khoa, nhưng thời còn là sinh viên đi thực tập, Mạnh chuột cũng đã đỡ đẻ nhiều ca rồi. Nhưng mà, ở đây có đàn bà đâu mà đẻ với đái. Vậy thì cái gì đây? Giả thì gì, chắc chắn là không phải đi theo thằng San

là tốt rồi.

-Biết chứ cán bộ. Mà ở đây, tôi có thấy phụ nữ nào đâu!

Tay cán bộ trực trại cười giả lả:

-Không phải là đỡ đẻ cho người, mà chúng tôi gọi anh lên để đỡ đẻ cho lợn.

Máu tếu Nhảy Dù chảy nhanh trong cơ thể, Mạnh chuột nghĩ ngay đến Linh, tay chuyên môn thiến heo trong đội.

-Nếu đỡ đẻ cho lợn thì một mình tôi không đủ đâu, tôi lại đang đau. Cần phải gọi thêm người.

Tên cán bộ sốt sắng hỏi:

-Anh cần thêm mấy người? Tôi cho gọi lên.

-Cán bộ gọi cho tôi anh Linh, ở đội tôi. Tôi với Linh là đủ rồi.

Hơi ấm từ đống lửa bập bùng trong chuồng lợn tỏa ra, Mạnh chuột và Linh “thiến heo” được ngồi sưởi là nhờ ơn mưa móc của con lợn sắp đẻ này.

Linh ngày xưa, trước khi đi lính lên đến Hạ Sĩ, chuyên sống bằng nghề thiến heo.

Đúng ra, nếu không vì tính mê gái, nếu không vì muốn giựt le với cô em bán nước mía đầu đường Nguyễn Thiện Thuật lỡ tự xưng mình là Thiếu úy và nếu không bị lừa là cách mạng ra thông cáo học tập mười ngày cho sĩ quan cấp úy, nếu không... những tưởng sau mười ngày đi học tập cải tạo, Linh “thiến heo” được chính phủ cách mạng chính thức hóa được cấp bậc Thiếu Úy của mình, Linh “thiến heo” lỡ dại hăng hái đi trình diện, thì bây giờ đâu có phải là bạn cùng trại với Mạnh chuột?

-Đang ngủ ngon lành, anh lại phá tôi. Tôi có biết gì về vụ đẻ đái của mấy con heo bao giờ?

Mạnh chuột nheo nheo mắt, cười cười:

-Mày sống bằng nghề thiến heo, tức là có dính dáng đến heo rồi. Cũng như tao là bác sĩ thì tao dính dáng đến đỡ đẻ vậy mà.

Linh vẫn còn hậm hực:

-Vậy bộ anh muốn tôi ‘thiến’ con heo nái này à?

-Không ai ngu như mày. Đỡ đẻ xong, ngày mai sẽ được nghỉ lao động, và thế nào mà không được bồi dưỡng một ít đường, thêm vài củ khoai.

Mạnh chuột được ân xá nhờ đỡ đẻ “đạt tiêu chuẩn”, một lứa tám con, không chết con nào nên

được tha về đội, lại còn được nghỉ nguyên ngày hôm sau để bù lại suốt một đêm thức trắng đánh vật với lợn.

Dảng tha, nhưng “khẩu nghiệp” thì không tha. Mạnh chuột lại bị vạ miệng vì cái “vô học” của mình. Ta gọi là Đảng tha, ma bắt!

Thời gian này có “dịch” trốn trại. Đêm hôm trước điểm danh đủ, sáng hôm sau mở mắt ra là thiếu một vài mạng. Đảng tổ chức và lãnh đạo thành công mọi cuộc cách mạng, cho nên đảng không thể thất bại trong việc ngăn chặn chuyen trốn trại. Vận động mọi khả năng sáng tạo của đỉnh cao trí tuệ loài người, đảng nghĩ ra một cách kiểm soát từ không tốn công tốn của là bắt tù gác tù. Sau một ngày “lao động là vinh quang, trồng khoai lang là yêu nước”, tù được phân công thay nhau gác... tù.

Trong một ca “đón Giao Thừa một phiên gác đêm”, Mạnh chuột đã lỡ “vui Xuân quên nhiệm vụ”, gác thì lơ là mà miệng lại còn nghêu ngao hát:

Giờ đây bên sông “mai” rụng rơi bời
Giờ đây em ơi “sao” mọc lên rồi
Lòng anh tan hoang thôi vỡ “đời” ơi...

Đảng còn đang tiến hành cuộc điều tra về gốc gác bài hát, vì đây là một bản nhạc vàng đầy phản động. Tại sao cách mạng thành công, miền Nam đã được hoàn toàn giải phóng, đem lại cơm tuy chưa ngon nhưng mà no, áo tuy chưa đẹp nhưng mà ấm cho nhân dân lao động anh hùng, mà lại dám nói là “thôi vỡ đời ơi”.

-Báo cáo cán bộ, đây là bài thơ cách mạng.

-Cách mạng nào, anh lại bôi bác cách mạng phải không?

-Báo cáo cán bộ, đây là bài thơ của cán bộ cách mạng thật mà.

-Anh chỉ cho tôi xem cán bộ nào lại dám làm bài thơ phản động như thế này?

-Bài này tên là ‘Hoa Rung Bên Sông’ của cán bộ Lưu Trọng Lư.

Trong khi chờ đợi cuộc điều tra ngã ngũ, Mạnh chuột không bị vào nhà biệt giam, vì có dây đưa đến cán bộ Lưu Trọng Lư, dù rằng cán bộ khung chẳng ai biết cán bộ Lưu Trọng Lư là cán bộ nào. Cho nên Mạnh chuột được “tại ngoại hầu tra”, và

đang cong đít lên mà đào giếng.

Dây là vùng đất mà chỉ có chó mới sống được một cách no đủ, vì chỉ toàn là đá vôi sỏi. Mỗi nhát cuốc bỗ xuống là mỗi lần lửa tóe lên. Mạnh chuột đào giếng qua đến ngày thứ hai mà mới sâu xuống được đâu ngang đầu gối.

Cán bộ vệ binh luôn luôn mắng nhiếc “Anh giở cuốc lên thì chim đậu, hạ cuốc xuống thì mối đùn”. Mạnh chuột giận lắm, ở cái xứ khỉ ho cò gáy này, lấy chó đâu ra chim với mối mà đậu với đùn?

Có giận thì giận, có gì thì gì, Mạnh chuột vẫn phải cuốc và vẫn phải cắn răng “ngậm miệng mà không... ăn tiền”.

Nhưng cây muốn lặng mà gió chẳng ngừng, buổi chiều ngày thứ ba, khi Mạnh chuột đang lui cui vét đất dưới hố để hất lên trên, tên cán bộ vệ binh lại đến cà khịa:

-Đầu óc anh vẫn còn hướng về bọn đế quốc Mỹ nên mới bảo ‘nà’ cách mạng đã ‘nằm’ cho đời anh tan hoang.

-Đó là bài thơ của cách mạng mà, cán bộ.

-Thơ với thẩn gì, anh vẫn còn tư tưởng yêu Mỹ, kính Mỹ, thương Mỹ, sợ Mỹ. Tôi ‘nà’ đọc được tư tưởng của anh mà.

Mạnh chuột im lặng không trả lời.

-Phát biểu thì ‘ninh’ tinh, ‘nao’ động thì trây nười’!

Mạnh chuột vẫn cắn răng cố nhịn, không nói. Tên cán bộ vệ binh thấy Mạnh chuột không nói, nghĩ ngay là nó đang khinh mình, tức giận gầm lên một câu thật to:

-Anh ngu như ‘nợn’ ấy!

Và thế là máu Nhảy Dù dồn lên mặt, mắt đổ lửa. Sẵn tay cầm cuốc, Mạnh chuột đứng bật dậy, những tảng phen này thế nào cũng có “máu đổ thịt rơi”.

Trán Mạnh chuột chạm ngay vào mũi khẩu AK của tên vệ binh.

Hơi lạnh của chất thép lan nhanh sang Mạnh chuột. Đúng là lý của kẻ mạnh!

Mọi động tác của Mạnh chuột như tê cổng, ngừng hẳn lại, chỉ còn ý nghĩ chạy trong đầu:

-Mày “ngu như nợn” thật, Mạnh chuột ạ! •

tháng tư lại đến nữa rồi!

Lòng buồn vời vợi nỗi niềm ưu tư
Nói gì nói với ai đây?
Bạn bè, chiến hữu ra đi từng người
Không chừng còn lại mình ta
Quê người, đất khách,
Khóc nhà, khóc thân

Tháng tư là tháng chẳng mong
Sao mày cứ đến héo hon lòng này
Nói gì nói với ai đây?
Bạn bè chiến hữu với dần tháng năm
Nói cho đất nước lầm than
Buồn cho kiếp số hay buồn cho thân
Xứ người vì quốc vong thân
Ra đi thiếu bạn, thiếu người tri âm
Ông trời sao nở bất công
Với người công chính
Một lòng nước non.

Tháng Tư ơi hối tháng Tư
Lòng đau, lòng xót,
Nhớ nhà, nhớ quê
Nhớ tình đồng đội năm xưa
Nửa đường gãy gánh
Lỗi này tại ai?

• Văn Tuấn

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe của Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

(Để tưởng nhớ vị “lang y” rất nhiệt thành với cộng đồng, đã qua đời ngày 5.5.2022)

THẤP HUYẾT ÁP

Tường thì chúng ta e ngại bị cao huyết áp, nhiều hơn là thấp huyết áp vì sợ bị rơi vào cảnh liệt hạ chi phải ngồi xe lăn do tai biến mạch máu não hoặc bị suy thận suy tim, những biến chứng trầm trọng của “tên sát nhân thầm lặng” này.

Tuy nhiên, nếu huyết áp quá thấp thì lại có nhiều rủi ro cho sức khỏe, đôi khi đe dọa tính mạng.

Huyết áp là sức ép của máu lên lòng động mạch *khi trái tim thu bóp* để đẩy máu vào động mạch và *khi tim trương giãn ra* để tiếp nhận máu.

Huyết áp được đo theo đơn vị mili mét thủy ngân (mmHg), với hai con số: số trên là huyết áp tâm thu (systolic) và số dưới là huyết áp tâm trương (diastolic).

Huyết áp thay đổi tùy theo thời gian trong ngày: thấp nhất vào ban đêm khi ngủ, cao hơn khi thức dậy; buổi chiều cao hơn buổi sáng, nhất là khi đi lại, lao động chân tay, tinh thần căng thẳng.

Huyết áp cũng thay đổi tùy theo tư thế cơ thể.

Khi ngồi huyết áp tâm trương cao hơn nằm khoảng 5mmHg. Ngồi không dựa lưng, tâm trương cao hơn 6mmHg. Ngồi chéo cẳng chân, tâm thu tăng từ 2-8mmHg. Ngồi mà tay buông thõng, HA cao hơn là khi tay đỡ cao.

Cơ thể rất nhạy cảm với sự thay đổi huyết áp, đặc biệt là một số tế bào ở thành động mạch. Khi huyết áp đột nhiên tăng hoặc giảm, các tế bào này sẽ can thiệp khiến cho huyết áp trở lại mức trung bình để có đủ máu chuyển tới các cơ quan sinh tử như tim, não, thận.

Huyết áp ở tay trái hoặc tay phải không khác biệt mấy, tuy nhiên nếu đo lần đầu, nên đo cả hai bên để so sánh.

Hiện nay các nhà chuyên môn coi huyết áp bình thường là bằng hoặc dưới 120/80, lý tưởng là 115/75.

Thế nào là huyết áp thấp?

Các nhà y học cũng đồng ý với nhau là huyết áp thấp khi một trong hai kết quả bằng hoặc dưới 90 cho tâm thu, 60 tâm trương. Như vậy nếu có kết quả 115/50 thì là huyết áp thấp.

Đây là con số chung chung, với người này là thấp nhưng lại bình thường với người khác vì họ không có các khó khăn dấu hiệu bệnh như chóng mặt, sùi hoặc bất tỉnh.

Người tập luyện cơ thể, các lực sĩ thường hay có huyết áp và nhịp tim hơi thấp hơn bình thường mà họ vẫn khỏe mạnh.

Có nhiều loại thấp huyết áp khác nhau:

a-*Thấp với tư thế đứng (Orthostatic hypotension).*

Chẳng hạn khi đang nằm hoặc ngồi mà đứng lên, nhất là với

động tác quá nhanh, đứng xếp hàng lanh “tem phiếu” cả nửa ngày, đứng lâu khi tắm hoa sen, đôi khi do ngồi làm việc liên tục nhiều giờ.

Bình thường, khi đổi tư thế như vậy, sẽ có khoảng từ 300-800 cc máu dồn xuống phần dưới cơ thể theo sức hút của trái đất, khiến cho não thiếu dinh dưỡng. Con người cảm thấy xây xẩm, lảo đảo, chóng mặt.

May mắn là cơ thể đã có sẵn một số đáp ứng tim mạch, thần kinh, sinh hóa để đối phó với rủi ro này. Chẳng hạn các cơ bắp ở hạ chi co hép, thành bụng ép vào tĩnh mạch đẩy máu từ dưới ngược lên phía trên. Do đó hậu quả của huyết áp thấp chỉ thoáng qua khoảng 3-5 giây-phút. Nếu các cơ chế này hoạt động kém hữu hiệu, hậu quả sẽ lâu dài.

Hiện tượng này thường thấy ở người cao tuổi hoặc người suy nhược, nhưng đôi khi cũng có ở người trung niên khỏe mạnh khi họ ngồi lâu với cẳng chân bắt chéo rồi bất chợt đứng dậy.

Nguyên nhân có thể do tác dụng của một số dược phẩm, khiếm khuyết hồi huyết tĩnh mạch, giảm khối lượng máu, suy tim, rối loạn thần kinh.

Trong trường hợp này, các nhà chuyên môn coi thấp huyết áp là khi tâm thu giảm ít nhất 20mmHg, tâm trương giảm ít nhất 10mmHg sau khi đứng dậy khoảng 3 phút.

b-Thấp do rối loạn liên lạc giữa thần kinh tim-não

Khi đứng quá lâu, huyết áp thường thấp, nhưng cơ thể có thể điều chỉnh để bình thường hóa.

Tuy nhiên, ở một số người, nhất là giới trẻ thì cơ chế điều chỉnh này không làm việc đúng đắn. Thay vì báo động huyết áp thấp, thần kinh tại tim lại phát ra tín hiệu ngược lại (huyết áp cao), não bộ bèn giảm nhịp tim và hạ huyết áp. Máu đưa xuống phần bụng và hạ chi nhiều, lên não ít. Tình trạng trở nên xấu và bệnh nhân cảm thấy xây xẩm, quay cuồng.

c-Thấp sau bữa ăn (Postprandial hypotension)

Trong vòng 2 giờ sau khi ăn, huyết áp có thể giảm tới 20mmHg, đặc biệt là ở người tuổi cao, người đang bị cao huyết áp, có bệnh tim mạch, người già có tiền sử té ngã, người đang dùng thuốc trị cao huyết áp. Sự kiện này có thể gây ra ngất sùi, cơn đau thắt ngực, chóng mặt, mệt, buồn nôn, mờ mắt thậm chí cả stroke nữa.

Có nhiều cách giải thích:

Như là sau khi ăn, máu tụ nhiều ở cơ quan nội tạng (ruột, bao tử) để giúp sự tiêu hóa thực phẩm, giảm khối lượng máu cho các bộ phận khác (não).

Hoặc là sau bữa ăn có sự giảm lượng máu từ tim đưa ra;

Hoặc thấp huyết áp là do tác dụng của insulin làm giảm đường

huyết kéo theo giảm huyết áp;

Hoặc sự quá giãn tĩnh mạch ngoại vi.

Bình thường thì cơ thể điều chỉnh được bằng cách tăng lượng máu bơm ra từ tim và co mạch máu ngoại vi. Nhưng ở nhiều người, cơ chế này “trục trặc”, thiếu tuần hoàn não, khiến con người lảo đảo, quay cuồng.

Nguyên nhân gây ra thấp huyết áp

a-Giảm khối máu do mất nước tại các mô cơ thể vì ói mửa, tiêu chảy, nóng sốt, dùng nhiều thuốc lợi tiểu, phỏng nặng, vận động quá mức với đổ mồ hôi. Máu lưu thông giảm, huyết áp thấp, không đủ dưỡng khí nuôi tế bào, cơ thể mệt mỏi, yếu, chóng mặt.

Nếu mất nước quá nhiều và không được điều trị bệnh nhân có thể rơi vào tình trạng shock, nguy hiểm tới tính mạng.

b-Nội ngoại xuất huyết đều giảm khối lượng máu và đưa tới thấp huyết áp.

c-Trong thời gian có thai, mạch máu giãn mở, giảm sức ép của máu lên động mạch do đó áp huyết áp xuống thấp khiến cho bà bầu hay chóng mặt. May mắn là huyết áp sẽ trở lại bình thường sau khi sanh.

d-Một số bệnh tim như suy tim, rối loạn van tim, nhịp tim chậm, cơn suy tim đều làm huyết áp xuống thấp vì máu lưu hành ít đi.

e-Máy bệnh nội tiết như tiểu đường, nhược hoặc cường tuyến

giáp, đường huyết thấp.

e-Nhiễm trùng huyết, cơn dị ứng trầm trọng, dinh dưỡng thiếu sinh tố B12, folic acid.

g-Dược phẩm như thuốc lợi tiểu, thuốc giãn mạch, thuốc viagra, vài loại thuốc chống trầm cảm, thuốc chống đau, rượu.

h-Bệnh Parkinson, chấn thương sọ não, ngộ độc hóa chất, phản ứng với thuốc, suy gan, nằm bất động quá lâu.

Dấu hiệu, triệu chứng

Các dấu hiệu thường thấy gồm có chóng mặt, ngất sỉu, buồn ngủ, kém tập trung, buồn nôn, mờ mắt, hơi thở nhanh, da lạnh, khát nước.

Khi huyết áp thấp trầm trọng, bệnh nhân có thể bị trụy tuần hoàn (shock).

Điều trị

- Thấp huyết áp ở người khỏe mạnh mà chỉ có chóng mặt thoáng qua khi đứng lên ngồi xuống thường không cần đến trị liệu.

- Với các trường hợp nặng, điều trị nguyên nhân gây ra huyết áp thấp có thể giải quyết được vấn đề.

- Trường hợp huyết áp xuống rất thấp gây ra shock thì cần được cấp cứu tại bệnh viện.

Bác sĩ có thể cho dùng dược phẩm tăng khối máu (fludocortione, clonidine, viên ngừa thai); thuốc co mạch (midrodine, ritalin, vài loại i

chống trầm cảm) hoặc thuốc điều khiển sản xuất epinephrine/norepinephrine (ức chế beta atenolol, propanolol) để nâng huyết áp.

Phòng tránh

Các phương thức sau đây được áp dụng để giảm thiểu dấu hiệu triệu chứng của huyết áp thấp:

1-Uống nhiều nước để ngăn ngừa cơ thể khô nước và nâng cao huyết áp.

2-Dùng thêm muối có thể nâng cao huyết áp, nhưng cần được bác sĩ hướng dẫn để tránh rủi ro suy tim.

3-Mang tất đan hồi để tránh máu tụ ở hạ chi, nhờ đó máu nhiều hơn ở phần trên cơ thể.

4-Tránh uống rượu vì rượu làm mất nước và làm giãn mạch.

5-Đừng đứng quá lâu; từ từ đứng lên khi nằm hoặc ngồi.

6-Có huyết áp thấp sau khi ăn: không nên uống thuốc chống huyết áp trước khi ăn; tránh đứng bất thình lình và nên nằm nghỉ sau khi ăn; giảm tinh bột trong phần ăn, chia phần ăn làm nhiều bữa nhỏ.

7-Với một số người, nước uống có caffeine làm co mạch nhưng nên uống vào buổi sáng để tránh khó ngủ ban đêm.

8-Nằm ngủ với gối hơi cao hơn chân có thể giảm triệu chứng bằng cách giữ lại natri, bớt tiểu đêm.

9-Khi đứng lâu: một chân co hoặc để trên ghế; lâu lâu ngồi xuống hoặc cúi mình về phía trước, để tay lên đầu gối.

Khi nào cần đi khám bệnh?

Thấp huyết áp mà lại thêm đau ngực, nhiệt độ cơ thể trên 101°F (38.3 °C), rối loạn hô hấp, tim đập không đều, tiêu chảy và nôn ói kéo dài, ho ra đàm, không ăn uống được, đều cần đi bác sĩ ngay để được khám bệnh và điều trị.

Kết luận

Một trong những triết lý sống khá hay của người Á Đông là không thái quá mà cũng chẳng nên bất cập.

Cao quá cũng có hại mà thấp quá cũng mang lại rủi ro. Cho nên cứ “Trung Dung”, cố gắng giữ huyết áp suyt soát 120/80 là tốt hơn cả.

Đó là điều mong ước của mọi người! •

TRANG BÁO DÀNH CHO QUÝ CAO NIÊN TRONG CỘNG ĐỒNG

TUỔI XẾ CHIỀU

• ĐỖ DUY NGỌC

Rồi ai cũng phải về với cát bụi, có ai sống mãi trên nhân thế này? Và thời gian càng ngày càng ngắn lại, sức khỏe càng ngày càng yếu đi.

Sao không bắt tay làm ngay những điều mình mong ước, đến ngay những nơi mà ta thích thú, sao không sắm ngay những vật mà ta từng mơ tưởng khi trong túi vẫn đủ tiền. Sao không chào mọi người bằng cái vẫy tay, bằng một nụ cười bối rối nhiều khi đó là lần đầu tiên ta gặp họ nhưng có thể cũng là lần cuối cùng?

Tuổi già nên tạo cho mình một đam mê sáng tạo: chụp hình, vẽ tranh, nặn tượng, làm gốm, làm vườn, trồng cây, viết nhạc, làm thơ, đi đây đi đó...tất cả trở thành gia vị cho cuộc sống mà thời trẻ bận rộn với manh áo, miếng cơm, lo âu cuộc sống ta không thực hiện được. Gắng đọc sách, đọc báo, vào mạng, viết mail để rèn luyện trí nhớ. Sống lâu mà chẳng nhớ gì, chẳng biết gì đang xảy ra cũng phí một quãng đời.

Đoạn đường trước mặt của mọi người ngày càng ngắn lại, sao không thể tha thứ, bao dung cho nhau những ty hiềm, những đụng chạm của một thuở. Sao không siết tay nhau khi còn sống. Sao không kiềm miếng ngon để thưởng thức hương vị của cuộc đời khi túi còn đủ tiền để trả cho món ăn ngon, đã đến lúc không nên hà tiện, keo kiệt để làm khổ thân mình, bởi khi ta mất đi mà vẫn còn

tiền cũng là điều bất hạnh.

Nếu con cháu ngoan hiền thành đạt, có tình cảm với ta, có chăm sóc, thăm hỏi ta cũng là điều hạnh phúc. Bằng không, nếu chúng quên tình cảm gia đình, thì cũng đừng lấy điều đó làm buồn mà thất vọng. Con cái muốn đi theo con đường nào, chọn ngành nghề gì, yêu ai và muốn lập gia đình với ai, ta chỉ nên khuyên nhủ, định hướng, không nên bắt chúng phải theo ý ta, sống vì ta. Bởi chúng có cuộc đời riêng của chúng và chúng ta chắc chắn sẽ không sống mãi với chúng nên phải để chúng quyết định đời mình.

Cũng không nên quá tin tưởng vào con cái mà giao hết số tiền dành dụm suốt cuộc đời cho chúng. Vì đó là mở đầu cho những bất hạnh mà ta phải chịu đựng sau này. Nếu khi đến tuổi mà cứ ôm khư khư các cháu, ta đã phí phạm thời gian còn lại ngắn ngủi của mình. Người biết lo xa là khi tuổi trung niên đã chuẩn bị cho tuổi già, chuẩn bị để khỏi lệ thuộc vào con cái về vật chất, được như thế những ngày của tuổi già không phải trông mong vào những đồng tiền chu cấp của các con, được thoái mái và tự do trong sinh hoạt.

Người ta bảo tuổi già buồn, nhưng thật ra nếu biết cách sống và có sức khỏe, tuổi già là tuổi vui. Đó là tuổi đã làm xong những phận sự, chẳng còn nhiều trách nhiệm với cuộc đời, mọi lo toan cũng chẳng còn mấy chút. Giàu cũng giàu rồi, nghèo cũng nghèo rồi, chẳng còn sức lực và thời gian để thay đổi số mệnh.

Đau khổ, lo âu hay hạnh phúc, hoan hỉ đều do tâm ta mà ra. Cuối con đường của cuộc sống, an lạc, an nhiên mà đi, chăm sóc bản thân, chấp nhận cái đích cuối cùng của loài người, không âu lo, chẳng sợ hãi cái chết, hãy xem cuộc đời chẳng có gì là quan trọng nữa và tận hưởng nó đến giây phút cuối cùng, âu đó chính là con đường hạnh phúc! •

**HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO
HỘI CỰU CHIẾN SĨ VIỆT NAM CỘNG HÒA ILLINOIS**
PO Box 25711, Chicago, IL 60625
ĐT: (773) 701-0534 - (773) 800-6217
Email: dungkq@hotmail.com - trungta888@gmail.com

Dù ai đi ngược về xuôi,
Nhớ Ngày Giỗ Tổ mùng Mười tháng Ba!

Thư Mời

Trân trọng kính mời quý Hội viên, quý Chiến hữu
và Gia đình, quý Đồng hương
vui lòng dành chút thời giờ đến tham dự:

LỄ GIỖ TỔ HÙNG VƯƠNG LỄ TƯỞNG NIỆM THÁNG TƯ ĐEN

Thời gian: **Thứ Bảy, 20 tháng 4 năm 2024**
(11:30am - 2:30pm)

Địa điểm: **Hội trường Hội Người Việt Illinois**
5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Chương trình:
MC: LAN ĐÌNH

Âm thanh: CHICAGO BAND HY ĐĂNG

- Lời chào mừng Quan khách

- Lễ Chào Quốc kỳ Mỹ-Việt và Phút Mặc Niệm

- Lễ Tế Tổ và Dâng Hương

- Ý nghĩa Ngày Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương

- Báo cáo hoạt động của Hội Người Việt Cao Niên Chicago

- Ý nghĩa Ngày Quốc Hận 30 tháng 4

- Báo cáo hoạt động của Hội Cựu Chiến Sĩ

- Lời Cảm tạ của Ban Tổ Chức

- Cơm trưa thân mật (Văn nghệ Karaoke - Xổ số)

Sự hiện diện đông đủ của quý vị là một khích lệ lớn lao và tăng thêm tinh thần đoàn kết, thân thiện giữa các đồng hương nơi đất khách.

Trân trọng,

Chicago ngày 1 tháng 4 năm 2024

TM. Ban Tổ Chức

Dũng Nguyễn & Tạ Quang Trung

Ghi chú: - BTC cảm tạ mọi sự đóng góp thêm về thực phẩm, và bia rượu.

- Quý Hội viên hai Hội có thể đóng góp Niên liêm 2024 cùng với những tiết mục văn nghệ.

VIỆT NAM TỰ HÀO?

Có bạn hỏi tôi:

- Các anh tự hào vì điều gì?

Tôi xin được trả lời ngay rằng:

- Tôi tự hào, vì nước tôi có những người cộng sản làm lãnh đạo, chỉ học tới bậc tiểu học, mà đã đọc, hiểu sách “Tư Bản Luận” rất lồng nhằng khó hiểu của ông Karl Marx, và đem nó vào áp dụng “thành công” được ở xứ Việt; nơi mà một ông sử gia của miền Bắc cộng đã phán rằng “Cơ địa nước ta khác hẳn với các nước mà Marx đã đề cập đến trong sách của ông ta.”

- Tôi tự hào, vì tất cả các lãnh đạo cao cấp và chuyên gia của nước ta (kể cả bác sĩ), dù chỉ được học trong... bụi rậm, mà vẫn có bằng Tiến sĩ (và bác sĩ) như ai!

- Tôi tự hào, vì chỉ ở nước ta, đã có những “người cộng sản kiên cường” biết chôn sống “đồng bào” của mình trong một ngày thiêng liêng là ngày Tết ở cố đô Huế.

- Tôi tự hào, vì chỉ ở nước ta, các nhà lãnh đạo rất can đảm, giết ngay cả người đã làm ơn nuôi nấng, ủng hộ mình, như “hắn ta” đã giết bà Cát Hanh Long.

- Tôi tự hào, vì chỉ ở đất nước ta, người trong một thôn xã sống với nhau bao nhiêu thế hệ, vui buồn hoạn nạn có nhau, vậy mà sau khi Đảng dạy dỗ xong, thì mọi người đã lao vào nhau đấu tố, cắn xé nhau và chia nhau “quả thực” (tức tài sản của kẻ bị kết tội) mà không một chút ưu tư hay suy nghĩ.

- Tôi tự hào, vì chỉ ở nước ta mới có nhiều triệu người vừa được “giải phóng,” mà cả đàn bà con nít lại can đảm xông ra Biển Đông cho hải tặc nó cướp, giết chóc, hãm hiếp... thê thảm.

- Tôi tự hào, vì chỉ ở nước ta mới có cái “vinh quang” người Bắc gọi người Nam là “Ngụy,” tàn sát đồng bào Nam tận tình, cướp bóc họ không nương tay, bỏ tù họ mút chǐ. Có nước nào “nhân đạo” với đồng bào của mình như nước tôi !?

- Tôi tự hào, vì trong khi “cả nước còn khó khăn” vì nghèo đói và dịch bệnh hoành hành, thì “nanh đạo” của ta đã có thể ăn thịt bò dát vàng do đầu bếp nổi tiếng tận xứ “Ăng Lê” đút tận mồm ! Có nước nào được như nước tôi?

- Tôi tự hào, vì trong khi dân tình còn nghèo khổ đủ ăn đủ mặc mà trong năm qua (2022) nước ta đã có 22 cuộc thi Hoa hậu chính thức có giấy phép của nhà nước; chưa kể các cuộc thi hoa hậu lẻ tẻ cấp tỉnh huyện...

Đi ra đầu ngõ là đã gặp hoa hậu (các anh hùng đi đâu rồi kia?). Con gái Việt có chút nhan sắc may lắc lắc được chồng là Chủ tịch xã hay Chủ tịch huyện là cùng. Phải nhờ đến cái danh xưng “Hoa hậu” thì may ra mới có cơ hội gặp đại gia hay cán bộ cấp trung ương; hay làm “gái” cao cấp (?) Thiệt tình!

Bài học cách mạng và kết quả trống người của “boác” đã được cả con gái tuổi trẻ thẩm nhuần....

Ôi giờ ơi! Còn biết bao nhiêu món lợ để tự hào; kể làm sao cho xiết. Ví dụ như chỉ ở nước ta mới biết cách “phần thư” (đốt sách) không thua gì tên vua Tàu tàn bạo nổi danh số một là Tần Thủy Hoàng. Nhưng làm sao mà viết hết ra được những sự tự hào ấy vì nó nhiều như cây trên rừng, như cá dưới biển.

Vậy tôi xin các “đồng chí” ở Việt Nam hãy viết tiếp các niềm tự hào!•

• TRẦN VĂN GIANG (st)

VATICAN - VIỆT NAM

QUAN HỆ TIẾN TRIỂN NHƯNG CÒN VẤN ĐỀ GÌ?

• TS. ĐOÀN XUÂN LỘC

Hôm 18/01/2024, một phái đoàn của Đảng Cộng sản Việt Nam, (ĐCSVN) do Trưởng Ban Đối ngoại Trung ương Đảng Lê Hoài Trung dẫn đầu, đã tới thăm Vatican.

Ông Lê Hoài Trung đã được Đức Giáo hoàng Francis, Đức Hồng y Pietro Parolin, Quốc Vụ khanh Toà Thánh, và Đức Tổng Giám mục Paul Gallagher, Ngoại trưởng Toà Thánh, đón tiếp.

Chuyến đi này cùng với những thoả thuận đạt được và các thông tin bên lề chuyến thăm chứng tỏ quan hệ Vatican-Việt Nam đang có nhiều bước tiến tốt đẹp. Nhưng ít nhiều chúng cũng cho thấy vẫn còn có nhiều việc cần phải làm để mối quan hệ được phát triển thiết thực, sâu rộng hơn trong những năm tới.

Trên lý thuyết, Toà Thánh và thể chế do ĐCSVN kiểm soát khác nhau về nhiều điểm, đặc biệt là ý thức hệ. Một bên là hữu thần, luôn đặt đời sống tinh thần, tâm linh làm trung tâm điểm cho mọi suy nghĩ, hành động của mình. Còn bên kia là vô thần, không mấy coi trọng các yếu tố tôn giáo, tâm linh trong đời sống chính trị, kinh tế, xã hội.

Nhưng, trong một lá thư gửi Cộng đoàn Công giáo Việt Nam vào cuối tháng 9 năm 2023, Đức Giáo hoàng Francis nhấn mạnh Vatican và Hà Nội “đã có thể đồng hành, lắng nghe nhau và hiểu nhau dù mỗi bên có sự khác biệt về lịch sử và kinh nghiệm sống, điều đó không thể ngăn cản cùng nhau đi tìm con đường tốt nhất để phục vụ thiện ích của Dân tộc Việt Nam và Giáo hội”.

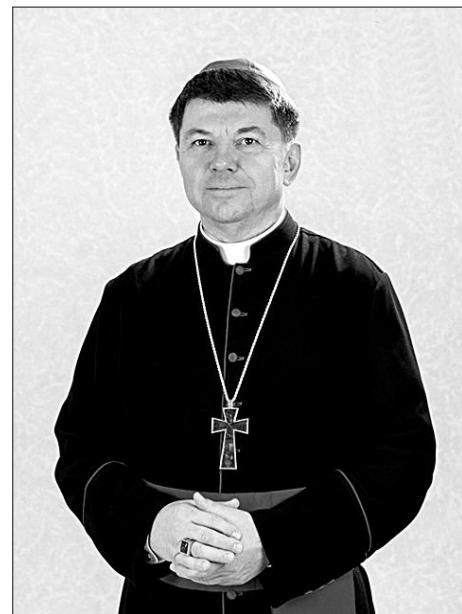
Trong hai, ba thập kỷ qua, đặc biệt dưới thời Đức Thánh Cha Francis, Toà Thánh rất coi trọng đối thoại với Hà Nội. Trên chuyến

bay từ Mông Cổ trở về Roma vào đầu Tháng 9 năm 2023, ngài khen ngợi sự đối thoại rất cởi mở giữa hai bên. Ngài cho biết sự đối thoại với Việt Nam là “một trong những trải nghiệm rất đẹp mà Giáo hội đã thực hiện trong những năm gần đây Hai bên có thiện chí cảm thông, hiểu biết lẫn nhau và tìm cách tiến tới”.

Đúng vậy, nhờ biết “nhìn nhận những điểm tương đồng và tôn trọng những khác biệt”, Vatican và Hà Nội đã tìm đến với nhau và cùng nhau tiến tới.

Năm 2013, Tổng Bí thư ĐCSVN Nguyễn Phú Trọng đã

Ảnh: Đức TGM Marek Zalewski

đến Vatican và được Đức Giáo hoàng Benedict XVI ngoại lệ và trọng thể tiếp đón.

Sau nhiều sự kiện, dấu hiệu tích cực trong quan hệ Vatican-Việt Nam trong năm 2023 như việc Đức Tổng Giám mục Marek Zalewski được bổ nhiệm làm đại diện thường trú (resident representative) của Đức Giáo hoàng tại Việt Nam- hiện quan hệ song phương đang có đà tiến triển.

Như đã nêu trên, đầu năm 2024, Đảng CSVN lại gửi một phái đoàn sang Vatican và được cả Đức Giáo Hoàng Francis và hai quan chức cao nhất về ngoại giao của Toà Thánh đón tiếp.

Điểm mới đáng ghi nhận được Đức Tổng Giám Mục Paul Richard Gallagher, Bộ trưởng Ngoại Giao của Toà Thánh Vatican cho biết là ngài sẽ sang thăm Việt Nam vào tháng Tư và có thể Đức Hồng y Quốc vụ khanh Pietro Parolin cũng sẽ đến Hà Nội vào cuối năm nay Từ trước đến giờ, dẫn đầu các đoàn ngoại giao Toà Thánh đến Hà Nội thường là một Thứ trưởng Ngoại giao.

Nếu hai nhân vật hàng đầu về ngoại giao của Vatican sang Việt Nam trong năm nay thì rất có thể hai bên sẽ thiết lập ngoại giao và Đức Francis sẽ thăm Việt Nam không lâu sau đó.

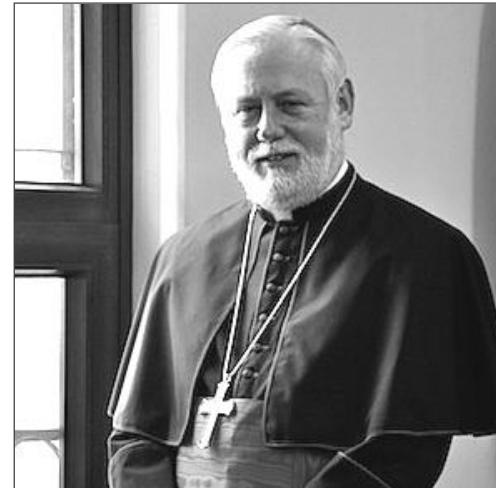
Từ Đức Thánh Giáo Hoàng John Paul II, Đức cố Giáo Hoàng Benedict XVI đến Đức Giáo Hoàng đương nhiệm Francis đều mong muốn được đặt chân tới Việt Nam - một quốc gia có người Công giáo đông thứ năm

tại châu Á và là một trong số ít nước có nhiều người Công giáo nhưng chưa một lần được đón tiếp một vị Giáo hoàng. Người Công giáo Việt Nam cũng đã từ lâu mong ước được đón Vị Cha chung ngay trên quê hương của mình.

Cũng trên chuyến bay từ Mông Cổ trở về, Đức Francis nói đùa rằng “nếu ngài không tới Việt Nam được thì chắc chắn Vị Giáo hoàng ...John XXIV sẽ tới vì Việt Nam là một đất nước đáng được đến và là đất nước mà tôi luôn có sự đồng cảm” [Giáo hội Công giáo đã có ĐGH và nay là Thánh John XXIII, John XXIV là tên Đức Francis tưởng tượng cho người kế nhiệm mình].

Có thể cũng vì biết Đức Francis khao khát được đến Việt Nam, khi sang thăm Vatican vào tháng 7 năm ngoái, Chủ tịch nước CHXHCN Võ Văn Thưởng đã chính thức mời ngài tới Việt Nam. Đến Vatican hôm 18/01/2024, phái đoàn của ông Lê Hoài Trung cũng nhắc lại lời mời ấy của ĐCSVN và Nhà nước Việt Nam.

Phát biểu bên lề chuyến thăm Vatican của phái đoàn Việt Nam, Đức TGM Paul Richard Gallagher (ảnh) cũng lặp lại rằng Đức Francis muốn đi Việt Nam và người Công giáo Việt Nam rất mong mỏi điều đó. Bộ trưởng Ngoại giao Vatican cũng lạc quan cho rằng “chuyến thăm này sẽ diễn ra”. Tuy vậy, ngài cho biết “cần thực hiện một vài bước tiếp theo” để chuyến thăm có thể xảy ra.

Không rõ cụ thể những bước tiếp theo cần phải làm là gì nhưng khi ca ngợi thành quả kinh tế và sự cởi mở của Việt Nam đối với cộng đồng quốc tế, Ngoại trưởng Toà Thánh nói thêm Vatican đang cố gắng khuyến khích Việt Nam cải thiện quyền tự do tôn giáo được ghi trong Hiến pháp.

Được biết, trước 1975, ở Nam Việt Nam, ngoài các nhà trẻ, có đến cả ngàn trường Công giáo đủ mọi cấp (từ tiểu học đến đại học), thuộc đủ loại (từ trường y, trường dạy nghề đến trường dành cho người khiếm thị khiếm thính, trường miễn phí cho sinh viên, học sinh nghèo), và tiếp nhận học sinh, sinh viên từ mọi thành phần trong xã hội, không phân biệt tôn giáo.

Theo một thống kê, trước 1975 ở Miền Nam có đến 145 trường trung học và 1060 trường tiểu học Công giáo. Ngoài ra, còn có những

đại học Công giáo, như Giáo hoàng Học viện ở Đà Lạt, Viện Đại học Minh Đức, Đại học Thành Nhân và Đại học La San ở Sài Gòn.

Dịp Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết sang thăm Vatican vào năm 2009, khi đề cập tình hình Giáo hội Việt Nam, Đức Hồng y Gioan Baotixita Phạm Minh Mẫn, Tổng Giám Mục Sài Gòn lúc đó, cho biết, sau 1975, nhiều cơ sở về giáo dục, tế, nhân của Giáo hội bị tịch thu (riêng Tổng giáo phận Sài Gòn đã mất gần 400 cơ sở như vậy) và đến giờ đa số vẫn chưa được trả lại.

Mấy năm gần đây không còn những tranh chấp giữa chính quyền và giáo hội liên quan đến đất đai hay những cơ sở vật chất đó. Trong các phát biểu công khai của quan chức hai bên hay thông cáo, thông tin về các cuộc gặp, đối thoại giữa hai phía cũng không thấy nhắc đến những vấn đề này.

Nhưng chắc chắn, trong các cuộc gặp, Vatican ít nhiều đề cập đến các cơ sở của Giáo hội trước đây và mong muốn được tham gia nhiều vào lĩnh vực giáo dục, y tế.

Đây là những lĩnh vực được coi là sở trường của Giáo hội và cũng là môi trường mà Giáo hội luôn được mời gọi dấn thân, phục vụ.

Nếu Đức Tổng Giám mục Gallagher, Đức Hồng y Pietro Parolin và đặc biệt Đức Giáo hoàng Francis đến Việt Nam và Toà Thánh cùng Hà Nội thiết lập quan hệ ngoại giao trong năm nay hay năm tới, chắc chắn đó là những sự kiện quan trọng trong quan hệ Vatican-Việt Nam •

Câu Chuyện Khó Quên

Từ Ngày 8 đến 21 tháng 4 -1975 tại mặt trận Long Khánh, vâng - Đây đúng là một câu chuyện không bao giờ quên:

Sư Đoàn 18 Bộ Binhh VNCH do Tướng Lê Minh Đảo (ảnh chụp cuối 1974) chỉ huy, đã chống giữ oanh liệt trước sức tấn công vũ bão của 2 Sư Đoàn CSBV nhằm tiến chiếm Sài Gòn bằng cách phá vỡ phòng tuyến cuối cùng này. Một Trung Đoàn thuộc Sư Đoàn 5 Bộ Binhh và Lữ Đoàn nhẩy dù từ Phan Rang cũng được đưa vào tăng viện.

Tướng cộng sản Văn Tiến Dũng phải tung vào mặt trận này 2 Sư Đoàn nữa là 4 Sư Đoàn tất cả để hòng dứt điểm càng sớm càng tốt. Đánh chiếm miền Nam mùa xuân năm 1975, đây là mặt trận duy nhất quân cộng sản gặp sức chiến đấu dũng mãnh, oanh liệt của QLVNCH. Cộng sản phải dùng số quân 4 đánh 1 trong lúc thế mạnh mọi mặt đang ở phía chính họ.

Tướng Homer Smith, tùy viên Quốc Phòng Mỹ tại Sài Gòn, ngày 13, đã gửi một bức điện văn cho Tướng George S. Brown, Tham Mưu Trưởng Bộ Tổng Tham Mưu Hoa Kỳ ca ngợi ý chí và tinh thần chiến đấu can đảm, dũng mãnh tuyệt vời của QLVNCH, dù những bất lợi đang đè nặng tên vai họ.

Tướng Smith, sau khi theo dõi cuộc chiến đấu tại Xuân Lộc, đã nói : “Sự dũng cảm và chiến đấu anh hùng của quân chính phủ Miền Nam, kể cả Địa Phương Quân Tỉnh Long Khánh đã chứng tỏ họ chiến đấu giỏi hơn đối phương của họ rất nhiều... Nếu Ông Nguyễn Văn Thiệu không ra lệnh bỏ 2 Quân Khu 1 và 2 ngay từ lúc chưa đánh nhau chi cả thì quân đội miền Nam Việt Nam sẽ có biết bao nhiêu trận đánh oanh liệt như thế này, và nếu chính quyền Mỹ không cố ý bỏ chạy khỏi Việt Nam, cắt bỏ mọi viện trợ thì làm sao cộng sản chiếm nổi Nam Việt Nam một cách dễ dàng như đã xảy ra để cho quân đội và dân chúng miền Nam phải lâm cảnh khốn cùng như đã thấy trên khắp mọi ngả đường đất nước?”

Cuối cùng phòng tuyến Xuân Lộc chỉ rơi vào tay quân cộng sản, đông đảo và hỏa lực mạnh gấp 4 lần, vào ngày 21/4/1975, khi Tướng Tư Lệnh Quân Khu 3 là Nguyễn Văn Toàn không muốn hy sinh trong thế tuyệt vọng cả Sư Đoàn 18 Bộ Binhh anh dũng, thiện chiến trong hoàn cảnh bất lợi về tất cả mọi mặt nên đã phải ra lệnh cho Sư Đoàn này rút khỏi phòng tuyến đang trấn giữ...Định mệnh đã an bài trên đất nước này rồi?•

Những Chữ BỊ HIỂU và DÙNG SAI

Chuyện Dài Chữ Nghĩa của ĐỖ VĂN PHÚC

Yếu Điểm vs Điểm Yếu

Hai chữ thường bị dùng sai vì do không phân biệt những chữ Hán Việt và chữ thuần Việt.

Yếu Điểm và **Điểm Yếu** là hai chữ khác nhau và cũng có nghĩa trái ngược nhau. Chữ trước là chữ Hán Việt, chữ sau là chữ thuần Việt.

1. YẾU ĐIỂM là chữ Hán Việt ghép bởi tính từ **YẾU** là *thiết yếu, cần thiết, quan trọng* và chữ **ĐIỂM**. Các chữ gần nghĩa là *Quan yếu, Thiết yếu, Trọng yếu...*

Theo văn phạm Trung Hoa, tinh từ đứng trước danh từ. **Yếu nhân** là nhân vật quan trọng.

Ví dụ: Ông Ngô Đình Nhu là một **yếu nhân** trong chế độ *Đệ Nhất Cộng Hoà*.

•**yếu**, theo Tự Điển Thiều Chủ, là thiết yếu; đúng sự lý gọi là yếu. Như *yếu nghĩa*: nghĩa thiết yếu, *đè yếu*: nhắc cái chỗ thiết yếu lên.

Do đó **YẾU ĐIỂM** có nghĩa là một điểm *quan yếu*, gần nghĩa với *trọng điểm*.

Ví dụ: *Núi Bà Rá ở Phước Long là một yếu điểm quân sự*.

2. ĐIỂM YẾU không phải là chữ Hán mà là một chữ thuần Việt ghép chữ *điểm* là danh từ và *yếu* là tinh từ.

Yếu ở đây được dịch từ chữ NHƯỢC trong Hán tự, có nghĩa là *suy nhược, yếu kém*.

Ví dụ: *Lào là một quốc gia nhược tiểu* (một nước vừa nhỏ, vừa yếu).

Ví dụ chữ **Điểm Yếu**: *Anh X. có điểm mạnh là hăng hái, siêng năng; nhưng lại có điểm yếu là ưa nhậu nhẹt say xưa*.

Một thí dụ có cả hai chữ **YẾU ĐIỂM** và **ĐIỂM YẾU**:

Đồn Tà Lu nằm ở một yếu điểm chiến lược vì nó kiểm soát được con đường chuyển quân của địch. Nhưng nó lại có các điểm yếu là hệ thống bối phòng rời rạc, quân số không đủ trám hết phòng tuyến.

Nhân dịp này, chúng tôi cũng muốn nêu ra hai chữ **XỬ LÝ** thường thấy dùng sai trong quần chúng

và làng báo chí ở Việt Nam.

- Cầu thủ X. chuyên banh cho cầu thủ Y, và Y đã xử lý một đường banh tuyệt đẹp vào khung thành đối phương.

- Thịt lợn sau khi xử lý, cho vào chảo dầu chiên sơ qua...

Thú thật, các cụ Hoàng Xuân Hãn, Trần Trọng Kim có sống lại cũng không thể hiểu được hai chữ xử lý trong các thí dụ nói lên điều gì!

Chữ **XỬ** là phân biệt được sự lý cho được phải chăng. Như *xử trí*, *khu xử*, v.v.

Trong Hán Việt Tự Điển, ông Đào Duy Anh định nghĩa **XỬ LÝ** là xử trí và chỉnh lý; trong khi **XỬ TRÍ** là sắp đặt công việc (HVTĐ trang 939).

Thông thường chúng ta hiểu rằng **xử lý** là việc xét xử, xét đoán dựa trên lý lẽ (luật lệ, nguyên tắc...). Nhẹ hơn thì gọi là **xử trí**, tức là *giải quyết, phán xử* dựa trên trí phán đoán để giải quyết một sự việc nào đó.

Ví dụ 1: *Đang lái xe ngon trớn, anh thấy một cô bé vụt băng nhanh qua đường. Nhờ kinh nghiệm và bình tĩnh, anh đã xử trí nhanh; vừa giảm tốc độ, vừa đâm xe vào một bụi cây bên đường; tránh được một tai nạn chết người.*

Ví dụ 2: *Việc con trai anh làm con gái tôi mang bầu, gia đình anh phải có cách xử trí cho êm đẹp. Nếu không, chúng tôi buộc phải đưa ra pháp luật để xử lý thích đáng.*

Vì thế, trong hai câu dẫn ở trên, thay vì nói “Thịt lợn sau khi **xử lý**...” và “Cầu thủ **xử lý** đường banh;”

Nên nói: “Thịt lợn được rửa và thái xong...” và “Cầu thủ đá một đường banh...”•

*nguyệt san người việt illinois
ra mắt mỗi ngày đầu tháng*

4 TRUYỆN CỰC NGẮN MỪNG SINH NHẬT CỦA...

• KHUÔN MẶT

Ông có đến trên một trăm cái tên và mấy trăm khuôn mặt. Ngay cả những người gần gũi ông nhất cũng không biết ông thực sự là ai. Đến khi ông chết, mọi khuôn mặt giả đều biến mất. Ông hiện nguyên hình một lão lai Tàu. Với bộ râu lưa thưa rất tiêu biểu. Người ta bèn làm một khuôn mặt giả khác, bằng sáp, phủ lên trên khuôn mặt thật của ông cho có vẻ Việt Nam rồi bày trong lăng. Để mọi người cùng.

• ĐÓNG KỊCH

Ông thích đóng kịch. Lúc nào ông cũng đóng kịch. Cả đời ông đóng kịch. Đến khi chết rồi, ông vẫn tiếp tục đóng kịch: Ông giả làm một người bất tử bằng cái xác ướp được lộng kính trong lăng.

• GIẤC MƠ

Mọi người đều gọi ông là “bác” và xưng “cháu”. Ông thèm vô cùng có một người phụ nữ nào đó gọi ông bằng “anh” và xưng “em”.

Như mọi người đàn ông khác, thèm đến độ, tối nào, trước khi ngủ, ông cũng cầu xin thần linh cho ông được gặp người ấy trong giấc mơ. Tiếc, giấc mơ nào của ông cũng đầy máu và lửa, ở đó, người ta chỉ gọi ông bằng “thằng”.

• MÁU VÀ MÁU

Khi để mặc bà Nguyễn Thị Năm, một người từng ủng hộ Việt Minh nhiệt tình, bị giết oan trong Cải cách Ruộng đất, ông không ngờ là máu của bà lại tung toé khắp nơi. Nó văng vào mặt đội hành quyết và đám cán bộ vây quanh bãi bắn. Ướt nhẹp. Nó văng lên lá quốc kỳ và cờ của đảng đang treo cao gần đó. Ướt nhẹp. Nó văng xa, thật xa, vào cả mặt ông, lúc ấy đang ngồi ở Phủ chủ tịch. Ướt nhẹp. Hơn nữa thế kỷ sau, các dấu máu ấy vẫn còn. Đỏ lòm!

•**NGUYỄN HƯNG QUỐC**
19 tháng 5, FB

Chữ Nghĩa Bá Láp

• PHAN LỤC

Ngôn ngữ nào cũng cần phải phát triển để trở nên phong phú hơn. Ngôn ngữ lúc nào cũng gắn liền với cuộc sống nên cuộc sống thay đổi thì ngôn ngữ cũng thay đổi. Tuy nhiên, việc tạo từ mới phải có căn cứ khoa học, có tính hợp lý về ngữ pháp, phải được chấn chỉnh và loại trừ bởi vì chức năng chính của ngôn ngữ là để giao tiếp và hiểu nhau. Dù một nhóm từ được ghép đúng ngữ pháp mà đa số người nghe/đọc không hiểu thì cũng không nên dùng! Hiện nay trong nước đã xuất hiện nhiều từ mà người viết không gọi đó là ngôn ngữ của Việt Cộng hoặc tiếng Việt điên khùng hay quái dị như nhiều người gọi vì trong số những từ mới tạo cũng có một số từ có thể chấp nhận được nhờ tính hợp lý của chúng. Người viết gọi đó là những “chữ nghĩa bá láp” vì nghe thật lạ tai và khó hiểu.

Rất tiếc những tên tuổi đáng tin cậy về cách sử dụng từ ngữ tiếng Việt chính xác của các đài VOA, RFA, BBC...như quý vị Đỗ Văn, Lê Văn, Nguyễn văn Khanh ... đã nghỉ hưu nên họ đã thuê “đám trẻ” được đào tạo trong nước sau 1975.

Họ viện lý do là phát thanh về Việt Nam nên phải dùng những người này nói những từ ngữ phổ biến trong nước thì người Việt Nam mới hiểu. tệ hại nhất là “phe ta” nghe quen đến nỗi “nhập tâm” mà bắt chước dùng theo đến nỗi bây giờ đang tràn ngập trong cộng đồng người Việt tỵ nạn cộng sản ở hải ngoại khiến các tác giả Đào văn Bình và Đỗ văn Phúc phải xuất bản sách và nhiều tác giả khác phải viết bài nhằm sửa lại những chữ nghĩa “bá láp” ấy. Đặc biệt có những trang mạng như Bảo Tồn Tiếng Việt Trong Sáng, Văn Chương Miền Nam, Tiếng Việt Ba Miền... cũng được thành lập với mục đích đó.

Những loại “chữ nghĩa bá láp” ấy phần lớn do

Việt Cộng sáng tạo để tránh dùng những chữ thời Việt Nam Cộng Hòa như:

- “máy bay lên thẳng” thay vì “máy bay trực thăng”

- “lính thủy đánh bộ” thay vì “thủy quân lục chiến”

- “ấn tượng” (họ dùng như một động từ hay tĩnh từ nên nói “tôi ấn tượng về việc làm của anh” hoặc “cô ấy ăn mặc rất ấn tượng”...) thay vì “có ấn tượng” hoặc “gây ấn tượng” (vì “ấn tượng” là một danh từ)

- “bức xúc” thay vì “bứt rứt, bức dọc”

- “chất lượng” thay vì “phẩm chất”

- “chuẩn đoán” thay vì “chẩn đoán”

- “công hàm độc thân” (công hàm nghĩa là công văn ngoại giao giữa hai nước) thay vì “chứng chỉ độc thân”

- “chùm thơ, chùm ảnh” thay vì “trang hoặc tập thơ”, “trang hoặc tập ảnh” (vì “chùm” để nói về sự vật như chùm nho, chùm cau, chùm tóc...)

- “cụm từ” thay vì “nhóm từ”

- “có khả năng” thay vì “có thể”

- “có ngoại hình” thay vì “có ngoại hình duyên dáng” hoặc “có hình dáng đẹp” (vì ai chả có ngoại hình tức hình dáng bên ngoài, chỉ khác nhau là đẹp hay xấu mà thôi)

- “cặp đôi” thay vì “cặp” hoặc “đôi” (vì 2 chữ đồng nghĩa nhưng cách dùng khác nhau như cặp hoặc đôi vợ chồng, đôi bạn, đôi giày, đôi đũa, cặp vịt, cặp bánh chưng ...)

- “cận nghèo” thay vì “nghèo” hoặc “thiếu thốn” (chữ “cận” là từ Hán-Việt mà ghép với chữ “nghèo” là từ thuần Việt thì sai về nguyên tắc văn phạm)

- “chuyển ngữ” (danh từ có nghĩa là ngôn ngữ dùng làm công cụ truyền thụ kiến thức ở các bậc đại học mà tiếng Anh gọi là vehicular language) thay vì “phiên dịch” (động từ có nghĩa là dịch từ

tiếng nước này sang tiếng nước khác mà tiếng Anh gọi là interpret hoặc translate)

- “đẳng cấp”(họ dùng như một tinh từ nên nói căn nhà rất đẳng cấp) thay vì “thứ hạng” hay “loại” như siêu đẳng, cao đẳng, đồng đẳng hoặc đệ nhất đẳng, đệ nhị đẳng v.v...

- “động thái” thay vì “động tác, hành động”
- “đảm bảo” thay vì “bảo đảm”
- “đứng lớp” thay vì “dạy học”
- “giản đơn” thay vì “đơn giản”
- “giáo án” thay vì “bài soạn (để dạy học)”
- “giải phóng mặt bằng” thay vì “giải tỏa mặt bằng, đất trống”
- “giao lưu” thay vì “trò chuyện”
- “hải quan” thay vì “quan thuế”
- “hôn phu, hôn thê” (vô nghĩa) thay vì “vị hôn phu, vị hôn thê” (chồng hoặc vợ chưa cưới vì ‘vị hôn’ nghĩa là ‘chưa cưới’ bỗng nghĩa cho “phu” hoặc “thê”)
- “hoành tráng” nói về tranh, tượng, tác phẩm nghệ thuật có quy mô đồ sộ. Nếu gọi một ngôi nhà hoặc một đám cưới là “hoành tráng” thì chữ nghĩa đã bị lạm dụng quá đáng!

(Tùy trường hợp mà dùng những chữ để diễn tả như công trình quy mô, lâu đài nguy nga, núi non hung vĩ, căn phòng tráng lệ, vườn hoa tráng lệ, cảnh sắc huy hoàng, cuộc diễn binh hùng tráng, buổi trình diễn xuất sắc, buổi tiệc linh đình v.v...)

- “huyền thoại” thay vì “giai thoại” (vì “huyền thoại” có nghĩa là câu chuyện sâu kín, huyền hoặc, không đúng sự thật nên không thể nói “huyền thoại Trịnh Công Sơn” hoặc “huyền thoại chiếc cầu gãy” v.v...)

- “hồ hởi” thay vì “phấn chấn, vui vẻ”
- “hỗ trợ” thay vì “giúp đỡ”
- “kiếm tìm” thay vì “tìm kiếm”
- “lái xe” thay vì “tài xế”
- “liên hệ” thay vì “liên lạc”
- “quan hệ” thay vì “quan hệ tình dục” (họ thường hiểu khi nói ngắn gọn “quan hệ” tức là “quan hệ tình dục” trong khi “quan hệ” có nghĩa là “ràng buộc” hoặc “dính dấp tới” như quan hệ vợ chồng, quan hệ cha con, quan hệ thân thuộc, quan hệ thầy trò, quan hệ bằng hữu v.v...)

- “nhóm trưởng, lớp trưởng” thay vì “trưởng nhóm, trưởng lớp”

- “nữ nhà báo” thay vì “nữ phóng viên”

- “phản hồi” thay vì “trả lời” hoặc “phản ứng”

- “sự cố” thay vì “trục trặc kỹ thuật”

- “sở hữu” thay vì “có” (ví dụ: cô gái có một vẻ đẹp tuyệt vời chứ không nói cô gái sở hữu một vẻ đẹp tuyệt vời)

- “Tòa Nhà Trắng” thay vì “Tòa Bạch Ốc”

- “tốp ca” thay vì “hợp ca”

- “thạc sĩ” (agrégé: học vị trên tiến sĩ) thay vì “cao học” (master: học vị dưới tiến sĩ)

- “tên lửa” thay vì “hỏa tiễn”
- “tư duy” thay vì “suy nghĩ”
- “thống nhất ý kiến” thay vì “đồng ý”
- “triển khai” thay vì “khai triển”
- “tài khoản” (có dính líu đến tiền tài) thay vì “trương mục”

- “tư liệu” thay vì “tài liệu”

- “thu hoạch” (thường dùng trong nông nghiệp như gặt, hái, thu lượm mùa màng) thay vì “thu nhận kiến thức do kết quả học tập”

- “thể hiện” thay vì “thực hiện” hoặc “trình bày” (như ca sĩ trình bày hoặc biểu diễn một bài ca chứ không nói thể hiện một bài ca vì “thể hiện” có nghĩa là “biểu lộ”)

- “tham quan” (nghe như tham quan ô lại) thay vì “thăm viếng”

- “thông tin” thay vì “tin tức”

- “trao đổi ý kiến” thay vì “thảo luận” hoặc “bàn bạc” (vì trao đổi tức là hai bên trao cho nhau để lấy hai vật tương ứng)

- “ùn tắc” thay vì “tắc nghẽn”

- “vô tư” (nghe như chí công vô tư) thay vì “đừng lo, cứ tự nhiên” (vô tư lự)

- “xuất khẩu, nhập khẩu” thay vì “xuất cảng, nhập cảng”

- “xử lý” (xét xử theo luật lệ) thay vì “xử trí” hoặc “giải quyết” (xét những việc bình thường)

- “cảng, choáng, chuẩn, điều, đỉnh, quản, quyết, siêu” thay vì “cảng thẳng, choáng váng, chuẩn mực, điều động, tuyệt đỉnh, quản lý, quyết định, siêu đẳng...

Còn rất, rất nhiều “chữ nghĩa bá láp” mà người viết không thể kể ra hết được trong một hai trang báo. Thực chất chúng đang trở nên rất quen thuộc nhưng là một sự quen thuộc vô cùng độc hại! •

CHUYỆN 30.4:

Vợ Chồng ĐIỆP VIÊN

Truyện ngắn của Nhà Văn PHẠM THÀNH CHÂU

Học xong trung học, tôi thi vào Đại Học Sư Phạm ban Anh Văn. Trong thời gian là sinh viên tôi còn làm việc cho số 3 Bạch Đằng. Đó là cách nói gọn của phủ Đặc Ủy Trung Ương Tỉnh Báo Việt Nam Cộng Hòa.

Tôi làm tình báo vì có máu phiêu lưu, thích chuyện mạo hiểm, sau này lại thêm mối thù Việt cộng giết cha tôi. Ông già tôi là chủ một nhà máy xay lúa nhỏ ở vùng quê tỉnh Bạc Liêu. Vì là vùng mất an ninh nên phải đóng thuế cho Việt cộng, ấy vậy mà cũng bị chúng nửa khuya đến gõ cửa đem ra đồng bắn bỏ. Cả mấy năm sau, tôi cố tâm điều tra mới biết rõ thủ phạm là một tên nằm vùng trong xóm, chỉ vì một xích mích nhỏ, hắn dãy đồng bọn về giết người. Dĩ nhiên tôi trả thù.

Sau khi tốt nghiệp sư phạm, trong lúc chờ sự vụ lệnh, tôi lên về nhà trốn trong phòng không cho hàng xóm biết, đến khuya tôi đến nhà hắn, nằm sau hè chờ. Ở thôn quê không có phòng vệ sinh trong nhà, khi cần thì ra sau vườn. Qua đêm thứ hai hắn mở cửa ra đi tiểu, tôi chĩa súng vào lưng hắn.

- Đồng chí ra ngoài kia trả lời trước tổ chức về vài việc cần gấp.

Hắn sinh nghi định phản ứng, tôi giáng cho một bá súng vào đầu, hắn bất tỉnh, tôi cột chân tay hắn, cõng trên lưng, ì ạch băng đồng ra chỗ bọn chúng giết cha tôi. Tôi khai thác tận tình cho đến khi hắn thú nhận tội giết cha tôi, lúc đó tôi mới cho hắn biết sự thật. Hắn van lạy, nhưng vô ích, hình ảnh cha tôi chết oan ức, mắt vẫn mở trừng trừng khiến tôi sôi gan. Sau đó gia đình tôi bán nhà máy xay lúa, bán nhà lên Sài Gòn ở. Tốt nghiệp xong tôi được điều đi các tỉnh dạy học. Sau mỗi công tác tình báo dù thành công hay thất bại tôi lại chuyển qua tỉnh khác.

Câu chuyện bắt đầu khi tôi được giao cho việc theo dõi một cô thợ may ở ngoại ô một thành phố ven biển miền trung. Nguyên nhân là thỉnh thoảng lại có truyền đơn rải vào buổi sáng

trên con đường vào thị xã. Đây là con đường mà đa số nông dân thường đem nông sản vào chợ bán. Họ chở bằng xe đạp, xe lam hay xe bò. Sáng sớm nào cũng có cảnh sát rình ở đó nhưng chẳng thấy ai đáng tình nghi cả. Sau phải cho người nằm sát lề đường mới khám phá ra một cô gái đi xe đạp chở rau muống phía sau, dưới chân chỗ bàn đạp để mở truyền đơn, cứ dỗ nhẹ chân là truyền đơn rơi xuống đường khó mà thấy được nhất là ở quãng đường tối.

Qua điều tra đây là cô thợ may nhà ở vùng ngoại ô, sát địa giới thành phố. Sau nhà là một vạt ruộng nhỏ trồng rau muống, mỗi sáng cô chở rau vào chợ bán sỉ cho bạn hàng rồi về ngay. Cô sống với một mẹ già hơn sáu mươi tuổi. Gọi là tiệm chứ thực sự là một bàn máy may phía trước, cách một tấm vách cót là giường ngủ của hai mẹ con vừa làm chỗ thử áo quần. Gia đình này mới từ một quận miền núi về hơn một năm nay. Theo báo cáo, trước đó cô là nữ sinh trung học, sau theo nghề may. Tiệm

của cô khá đông khách vì cô hiền lành, vui vẻ lại lấy công rất rẻ, có lẽ đây là trạm giao liên hơn là cơ sở kinh tài của địch.

Nhiệm vụ của tôi là tìm cách tiếp cận cô để theo dõi. Tôi sẽ đóng vai một kẻ si tình cô, gặp gỡ cô mà bọn chúng không thể nghi ngờ, hoặc tốt hơn nữa sẽ được móc nối làm việc cho chúng. Một buổi sáng Chúa nhật tôi chạy xe gắn máy gần đến nhà cô thì xe chết máy phải dừng lại sửa. Tôi vào tiệm xin cô miếng giẻ rồi loay hoay mở máy ra chùi, thay bu gi, tháo bình xăng con... toát mồ hôi mà xe vẫn không nổ. Tôi xin cô miếng nước uống và ngồi trước hiên nhà cô hỏi vài câu vơ vẩn rồi dẫn xe về.

Qua hôm sau tôi đem một xấp vải đến nhờ cô may cho một áo sơ mi. Lần này tôi được cô mời vào nhà vì tôi là khách. Thế rồi, thỉnh thoảng tôi lại nhờ cô may một thứ gì đó và tôi ngập ngừng nói là tôi làm thế để được dịp gặp cô, không gặp tôi nhỡ. Cô có vẻ bất ngờ, nhưng yên lặng. Những lần sau cô lại càng giữ ý, nhưng tôi bắt gặp trên đôi mắt cô mỗi khi thấy tôi, long lanh niềm vui. Trong lúc trò chuyện tôi cho cô biết về gia đình tôi rằng ông già tôi tham gia mặt trận bị quân đội Quốc Gia hành quân bắn chết. Thỉnh thoảng tôi đi chùa nghe thuyết pháp hoặc tham gia mít-ting, tôi phát ngôn bừa bãi ra người bất mãn chế độ. Sau một thời gian lạnh lùng, giữ kẽ, cô có vẻ thân thiện, vui vẻ hơn. Kẻ thù trong bóng tối đang kéo dần con mồi về phía chúng, tôi biết mình đã được đe ý, nhưng chỉ đến đấy thì hầu như bế tắc, tôi không biết được những gì chúng tôi cần.

Một sáng Chúa nhật, như thường lệ tôi đến thăm cô, nhưng đến nơi chỉ thấy một đống tro tàn đang bốc khói. Thì ra, không hiểu vì sao lúc khuya lửa bắt cháy, hai mẹ con chỉ kịp chạy thoát thân. Tôi khuyên nhủ nhưng cô vẫn lắc đầu lo lắng.

- Tiền mua bàn máy may, mua miếng đất em trả chưa hết nợ, còn quần áo của khách nữa, họ nói bao nhiêu phải cố mà trả. Nhưng em còn đồng nào đâu!

Tôi hứa với cô là sẽ hết lòng tìm cách giúp đỡ. Thế rồi tôi về bán chiếc xe gắn máy. Nhờ bà con chung quanh phụ giúp nhặt nhạnh những miếng tôle còn xài được, mua ít vật liệu, dựng lại căn nhà mới cũng khang trang, ngoài ra còn mua được một bàn máy may mới nữa. Chỉ trong một tuần tôi lo toan cho cô chu toàn. Từ đấy thái độ của cô đối với tôi thay đổi hẳn. Chúng tôi thường đưa nhau đi xem hát, ăn quà rong, đôi khi cô đến nhà trợ thăm tôi nữa. Mỗi khi đi với nhau cô thường chải chuốt, thoa chút phấn hồng trên má, trông cô đẹp hẳn ra, như lột xác từ một cô thợ may lợ lem thành một nàng tiên, nhưng đối với tôi, đi bên cô, nhất là những chỗ vắng, tôi có cảm giác rờn rợn, tưởng như mình đang đứng trước đỉnh đầu ruồi của một họng súng nào đó trong bóng tối. Vì nghề nghiệp, lúc nào tôi cũng cảnh giác, ngụy trang, dọ dẫm tìm một chỗ an toàn phía sau lưng.

Một lần cô ghé nhà trợ thăm tôi, có một bà hàng xóm biết cô là thợ may đến năn nỉ cho con gái học nghề may. Cô là học sinh thi hỏng tú tài, muốn theo nghề may để phụ giúp gia đình. Nghe tôi nói thêm vào cô ta có vẻ bâng lòng nhưng hẹn ít hôm nữa mới trả lời, có lẽ chờ quyết định của tên đầu sỏ, chỉ huy cô. Tuần sau cô đồng ý nhận học trò. Được độ ba tháng nhờ sáng ý, cô bé học nghề khá tiến bộ. Tiệm may cũng đông khách hơn trước.

Một hôm tôi gọi riêng cô bé hàng xóm qua nói chuyện.

- Em học nghề may với chị Lan đến đâu rồi?

- Em cắt chà vũng nhưng may thì khá lăm, khách nào cũng khen đường chỉ em thẳng, mịn và đẹp.

- Có lẽ cần một máy may nữa mới phụ chị Lan kịp giao hàng cho khách.

- Em cũng nghĩ vậy nhưng không có tiền.

Tôi tâm sự với cô học trò.

- Như em biết, thầy và chị Lan yêu nhau, dự định sẽ làm đám cưới, nhưng thầy còn ngại hình như chị Lan đang yêu ai nên thầy nhờ em giúp thầy tìm hiểu chị Lan xem có ai đến thân mật chuyện trò với chị ấy không? Em sẽ chẳng làm gì cho chị ấy nghỉ ngơi. Thầy có cái máy này, sẽ giấu dưới xách tay của em, khi đến nơi, em chỉ cần mắc xách tay sau lưng chỗ ngồi của em sát vách với phòng thử áo quần. Chỉ thế thôi, đừng cho bất cứ ai biết chuyện này. Nếu chị Lan hay ai bắt gặp cứ bảo rằng đó là máy

thu thanh, thầy sẽ chỉ em cách mở nghe đài phát thanh. Em cũng đừng cho chị ấy biết là thầy cho em mượn tiền mua máy may, sợ chị nghi ngờ, ghen tuông phiền phức.

Thế là chúng tôi nghe rõ những trao đổi, bàn bạc với nhau của bọn chúng trong phòng thử quần áo. Một bộ phận khác rình thu hình những khách hàng可疑 và tiến hành điều tra. Chúng tôi gần như nắm vững tất cả những tên nằm vùng, cơ sở kinh tài, nơi chứa chấp những tên xâm nhập nữa, nhưng tên đầu sỏ vẫn chưa tìm ra!?

Trong nghề này, một chút sơ ý là chết. Như cô thợ may, bị chúng tôi theo dõi mà không hay biết. Cô với tôi như hai tay nhu đạo đang lừa nhau để vật đổi thủ xuống, cô đã bị thất thế hoàn toàn, nhưng tôi chưa ra tay và chờ cô ra đòn. Có thể cô làm bộ chuyện trò, hỏi han để tìm hiểu tôi hoặc rủ tôi một chiêu nào đó ra vùng quê hóng gió tâm sự... Nhưng tuyệt nhiên chuyện đó không xảy ra. Cô lúc nào cũng ít nói, dịu dàng, nhưng như thế lại càng làm tôi e ngại và thấy cô rất bảnh lanh, rất nguy hiểm. Đi bên cô tôi cố làm vẻ sung sướng, hạnh phúc nhưng thật sự tôi có cảm tưởng cô như con rắn độc, chỉ một tích tắc cô hành động là đời tôi tàn ngay. Mạng tôi đổi mạng cô thì không xứng. Thế nên tôi chẳng hứng thú gì trong vai trò này cả. Tôi được lệnh phải tiến xa hơn tức là phải chung dung xác thịt để giữ chặt con mồi, nhưng tôi không làm được. Dù cô có yêu tôi thực hay giả vờ tôi cũng quyết không dung chạm đến nơi thiêng liêng đó của người con gái. Đó là yếu điểm của một tên tình báo non tay nghề như tôi.

Mùa hè năm đó, đối phương lên phương án tấn công tỉnh. Mẻ lưới được tung ra. Chúng tôi dự định hành quân vào lúc khuya. Buổi chiều cô bé học may về báo cho tôi biết là lúc trưa có một ông sư khất thực đến trước nhà, cô Lan ra cúng dường, ông sư lầm thầm tụng kinh chúc phúc như mọi khi, nhưng lúc quay vào, thấy mặt cô tái mét, người cứ run lên bần bật...Chúng tôi đề nghị cảnh sát hành quân sớm hơn dự định. Thế là cả bọn bị tóm, kể cả chính tôi cũng bị cảnh sát đến gõ cửa, còng tay, đẩy lên xe cát.

Thường thì sau khi vở kịch đã hạ màn như thế, tôi thảm thoi nghỉ ngơi rồi nhận công tác mới. Nhưng không hiểu sao hình ảnh cô ta vẫn nguyên vẹn trong đầu tôi. Khi cô bị bắt, bị giam giữ, lòng trắc ẩn của tôi lại nổi lên. Đàn bà, con gái, trẻ con không có chỗ trong chiến tranh, họ phải được ở hậu phương, phải được thường xuyên che chở, bảo vệ. Một cô gái vô ý vấp ngã thấy đã động lòng rồi, huống gì cô thợ may hiền lành, dịu dàng kia đang bị nhốt trong nhà giam sau những song sắt như một con thú đã bị săn bắt, chờ ngày bị đem xẻ thịt.

Tôi đã nhiều lần bí mật nhìn cô ủ rũ ngồi ở một góc phòng giam, héo úa như không có linh hồn, không còn cảm giác, suy nghĩ gì. Tương lai là chết rũ trong tù, tình yêu, hy vọng của tuổi thanh xuân coi như đã chấm hết. Đối với cô, tôi thấy thật bất nhẫn, lừa gạt một cô gái dù cô ta được điều khiển từ trong bóng tối. Và khi cảm tưởng cô không còn là kẻ thù của tôi nữa, sự cảnh giác đã được gạt bỏ, như bụi bặm trên một bức tranh đã được chùi sạch, để lộ ra hình ảnh trong sáng, dịu dàng của cô trong tâm trí tôi. Thế nên tôi đề nghị thả cô ra để cho những con mồi khác đến móc nối lại với cô.

Từ phòng giam, tôi lại được gọi lên để đổi chất về sự liên hệ giữa tôi và cô. Chúng tôi xác nhận có yêu nhau nhưng chẳng biết gì về Việt cộng cả và anh cảnh sát thẩm vấn (vở) tin ngay là thật, anh hứa sẽ thả chúng tôi ra và anh bỏ đi làm giấy tờ. Tôi đến ngồi gần cô cầm lấy tay cô, cô ngược nhìn tôi và lắc đầu, có lẽ cô cho rằng lời anh thẩm vấn viên chỉ là cái bẫy, nhưng tôi cố tình cho cô hiểu tôi là người có thẩm quyền, tôi cứu cô ra vì tôi yêu cô.

- Như em đã nghe lúc nãy, anh xin bảo lãnh em và chịu trách nhiệm liên đới về những hành động của em sau này. Nếu em thương yêu anh thực lòng thì em hãy lánh xa những gì có thể gây nguy hiểm cho em. Em còn mẹ già phải nuôi dưỡng, rồi em sẽ lập gia đình, có con cái, sống hạnh phúc như bao người bình thường khác. Đừng dại dột nữa,

không phải anh sợ bị vạ lây nhưng nếu em gặp chuyện không may anh sẽ đau khổ lắm. Anh sẽ thu xếp cho em và mẹ em vào Sài Gòn sống lẩn trong đồng bào thì sẽ không có ai quấy rầy em nữa. Chúng mình sẽ làm đám hỏi và khi nào anh vận động xin về dạy gần Sài Gòn sẽ làm đám cưới.

Cô cúi đầu yên lặng nghe, rồi cô nắm tay tôi đặt lên đầu cô, siết nhẹ. Một giọt nước mắt rơi trên tay tôi. Tôi thở phào nhẹ nhõm. Cô đã hiểu ý tôi. Cô viết cho mẹ cô một lá thư, dặn bán nhà để chuẩn bị về quê, chỉ giữ lại bàn máy may.

Sau đó chúng tôi lặng lẽ về Sài Gòn.

Nhờ bạn bè giúp đỡ, tôi tìm mua được một căn nhà nhỏ ở chợ Cây Quέo, góc đường Hoàng Hoa Thám, Ngõ Tùng Châú Gia Định. Dĩ nhiên việc theo dõi cô không phải đã chấm dứt.

Công tác của chúng tôi thường được tình báo Mỹ yểm trợ. Người Mỹ rất hào phóng nhưng cũng rất nguyên tắc, họ đã vui vẻ trả lại tiền cho tôi mua lại chiếc xe gắn máy, trả cả những chi phí lặt vặt như đưa cô đi xem hát, ăn quà rong. Nhưng sau cuộc hành quân, họ sơ coi như đã đóng. Lần này tôi lại bán xe, vay mượn thêm để lo cho cô mà không biết khi nào mới có tiền mua lại xe khác.

Suốt mấy tháng hè, tôi về Sài Gòn với gia đình. Buổi chiều tôi thường ghé thăm cô, có khi tôi ăn cơm tối với gia đình cô. Sau bữa ăn, bà mẹ dọn dẹp chén đĩa, còn cô thì xin phép đi tắm. Chợ Cây Quέo nằm trong một đường hẻm, sau khi tan chợ chiều, trở thành vắng lặng như ở một vùng quê. Sau nhà cô có một sân vuông nhỏ, rào kín chung quanh, tôi thích ra đây ngồi xuống một ghế gỗ dài để chờ cô. Cô có thói quen là sau khi tắm cô không mặc nịt ngực, nên qua lần vải mỏng, đôi ngực cô thảng đứng lên, lồ lộ như hai mực măng tre vừa chồi lên khỏi mặt đất. Cô ngồi cạnh tôi, nghiêng đầu dùng khăn vò mái tóc cho khô, chải nhẹ cho tóc thảng, xong cô ngửa người vuốt mái tóc về sau lưng, rồi cô nhìn tôi mỉm cười. Tôi yên lặng ngắm cô, tưởng như thấy rõ làn da mịn màng, thơm tho của thân thể cô... Sau đó chúng tôi có một

thứ quà rong như chè hay trái cây để vừa ăn vừa chuyện trò đến khuya mới chia tay.

Sau kỳ nghỉ hè tôi được chuyển ra Huế dạy học, tôi viết cho cô một lá thư dài và hẹn Tết sẽ về xin làm đám hỏi. Tính cô ít nói, ngay cả thư trả lời chỉ vỏn vẹn mấy câu “Được thư anh, em khóc mấy hôm nay vì vui mừng. Cám ơn anh đã hiểu em và lời hứa của anh lần này em tin là thật, bằng trái tim và cả cuộc đời em”

Khoảng cuối năm đó tôi xin phép về Sài Gòn, khi đến nhà cô tôi ngạc nhiên thấy nhà đã sửa sang lại tươm tất. Cô dẫn tôi ra phía sau khoe một căn phòng vừa mới được xây thêm.

- Mẹ ngủ phòng ngoài kia, em ngủ trong này.

- Còn anh thì nằm dưới đất?!

Cô đỏ mặt nhưng sung sướng.

- Anh với em phòng này chứ.

Lẽ hỏi chúng tôi diễn ra đơn giản, kín đáo. Gia đình tôi cứ tưởng tôi sẽ lập gia đình với một cô nữ sinh nào đó, không ngờ là một cô thợ may. Chẳng phải họ kỳ thị hay giai cấp gì mà theo lệ thường, thầy giáo rất dễ chọn vợ đẹp trong trường mình dạy. Nhưng khi gặp lần đầu, mọi người đều thích cô ngay. Cô vừa hiền vừa đẹp một cách thùy mị. Mẹ tôi cứ mẹ mẹ con con với cô ngọt xớt, các cô em gái tôi thì tíu tíu hỏi han, trò chuyện rất thân mật khiến cô bối rối, vụng về vì cảm động. Từ đó gần như ngày nào tôi cũng đến nhà cô, đôi khi ngủ lại nữa, nhưng chúng tôi đã hứa với nhau phải

giữ gìn, để dành cho ngày hôn lễ. Cô có những suy nghĩ lầm cảm rất đần bà. Cô thêu những áo gối có hình quả tim, tên tôi và tên cô lồng vào nhau, hình đôi chim đang bay, rồi cô phân vân về tên của những đứa con trong tương lai. Tôi chế giễu thì cô giận, nhưng thâm tâm cô rất vui sướng với giấc mơ đơn giản đó.

Tôi bàn với cô vài tháng nữa sẽ làm đám cưới, nhưng rồi đầu năm bảy lăm miền Nam bắt đầu sụp đổ từng mảng, tất cả tan rã như bọt nước. Người ta ùn ùn chạy về phía Nam, tôi phải nán ná lo tiêu hủy hồ sơ, phân tán mạng lưới nên vào đến Đà Nẵng lại đành quay về Huế vì miền Trung đã rơi vào tay đối phương rồi. Kẻ thù hùng như chưa biết gì về tôi cả ngoài cái vỏ bọc thầy giáo trung học. Chúng bắt đầu gọi các cô thầy đến khai lý lịch và như đang sắp xếp mở cửa các trường học.

Thế rồi khoảng cuối tháng năm, năm bảy lăm, nửa khuya, chúng đến vây nhà trọ, gõ cửa, còng tay tôi dẫn ra xe. Thoạt nhìn, ngoài chiếc xe cảnh sát chở đầy bộ đội tôi còn thấy một xe mang số ẩn tết Sài Gòn, tôi biết ngay bọn chúng đã tìm ra chính xác tông tích tôi. Nhưng tại sao trung ương lại không hủy hồ sơ?

Ngồi kèm tôi là hai tên bộ đội còn trẻ mang súng AK. Phía trước, bên cạnh tài xế là một người đần bà. Xe chạy ra khỏi cửa Thượng Tứ, qua cầu Trường Tiền đến đường Duy Tân, chiếc xe chạy trước queo vào ty cảnh sát (cũ), còn xe chở tôi chạy thẳng, hướng về quốc lộ. Tôi đoán chúng đưa tôi về Sài Gòn khai thác. Tôi dự định thoát thân, nhưng đến gần phía Nam tôi mới hành động. Nghĩ thế nên tôi buông thả, thiu thiu ngủ dưỡng sức.

Dọc đường xe phải ngừng ở các nút chặn, tên tài xế cũng là bộ đội trình giấy và nói gì đấy, ánh đèn loang loáng vào xe, rồi xe lại tiếp tục. Đến Quảng Ngãi trời đã rạng sáng, tôi lơ mơ mở mắt nhìn quanh. Bỗng tôi lạnh người khi nhận ra người đần bà ngồi phía trước là cô thợ may, vợ sắp cưới của tôi. Hóa ra chúng tôi đã lầm trong điệp vụ vừa kể, tên đầu sỏ là cô ta chứ không phải gã thầy tu khất thực. Tôi cay đắng cười thầm mình thua trí một người đần bà, cô đã ngụy trang một cách tài tình, không chỉ đánh lừa chúng tôi mà còn đánh lừa cả đến lũ chân tay của cô.

Nhớ lại những ngày chúng tôi bên nhau, tôi sượng sùng, xấu hổ với cô. Cô đã đóng một vai kịch rất xuất sắc, rất bản lĩnh, tôi vẫn chỉ là một con mồi ngây thơ. Ấy vậy mà tôi cứ tưởng tình yêu chân thành của tôi đã cảm hóa được cô. Giờ đây cô ngồi đó, lạnh như tiền. Cô đang nghĩ gì về tôi, một tên điệp viên hạng bét, ngây ngô, lâng mạng tiểu tư sản?

Xe đến Bình Định, ghé vào một quán cơm bên đường, tôi được

tên bộ đội mở còng nhưng dặn “Cần gì nói tôi, giữ khoảng cách năm bước, đến gần hay xa hơn, sẽ bị bắn bỏ”. Tôi được dẫn vào ngồi một bàn ở một góc quán, mấy tên bộ đội ngồi hai bên, còn cô ta thì ngồi riêng.

Sau bữa ăn, lúc trả tiền cô lôi ra một xấp bạc mới tinh, rút vài tờ vứt đấy, đứng dậy, không lấy tiền thối. Tôi cố tỏ ra sợ sệt và ngoan ngoãn để chúng tin, hy vọng đến chiều tối nếu cũng ăn uống như thế này tôi sẽ bỏ chạy rất dễ dàng và bóng đêm sẽ che chở cho tôi. Nhưng tôi đã lầm, xe chạy suốt đến sáng, đến ngã ba Hàng Xanh theo đường Bạch Đằng, rồi Chi Lăng, Ngô Tùng Châu và vào hẽm chợ Cây Quéo.

Cô vào nhà một lúc lâu mới đi ra với bà mẹ. Hai mẹ con ngồi phía trước, xe lại tiếp tục trở ra xa lộ đến Biên Hòa queo hướng Vũng Tàu. Tôi đoán chúng sẽ truy tôi về công tác ở Vũng Tàu, Long Hải trước đây hoặc giao cho lũ nằm vùng, nội tuyến đã bị tôi đưa đi tù, và chúng sẽ mặc sức trả thù.

Đến Vũng Tàu, ghé mua mấy ổ bánh mì thịt, xe vào một khách sạn hạng trung bình. Sau khi ăn uống, làm vệ sinh, tôi lại bị còng tay cho vào phòng riêng, phía ngoài là hai tên bộ đội canh cửa. Tôi nghe cô ta dặn hai tên gác là phải cảnh giác cao độ với tên địch nguy hiểm đó (là tôi), và cô đến ủy ban quân quản có chuyện cần, sẽ về ngay.

Tôi mệt mỏi lăn ra ngủ một giấc lấy sức, dự định tối nay leo cửa sổ trốn đi. Cái còng không

thành vấn đề, một cọng thép nhỏ là xong, và cọng thép đó đang nằm trong sợi dây đồng hồ mà tôi đã có được lúc tôi đòi đi tiểu ở hàng cơm ở Bình Định. Nhưng đến gần tối, sau khi được ăn một ổ bánh mì nữa, chúng lại còng cả chân tôi vào giường và hai tên bộ đội ngồi ngay trong phòng tôi, thay phiên nhau lõi mắt cú vọ canh chừng tôi. Thế là hết đường trốn thoát! Nhớ lại thời gian hứa hôn chúng tôi sống bên nhau, cô đã dần dần hiểu tôi, trong sự săn sóc cô đón ý tôi rất tài.

Lúc đó tôi sung sướng nghĩ rằng mình có được cô vợ toàn tâm toàn ý, bây giờ chính cái toàn tâm toàn ý kia lại hại tôi. Cô đã thấy được không sai chạy những gì tôi nghĩ trong đầu, dù chỉ vừa thoáng qua là cô đã phòng ngay.

Tối đó độ hơn mươi giờ, tôi được dẫn ra xe, vẫn đủ sáu người như trước. Xe chạy loanh quanh trong thành phố một lúc rồi hướng ra Bãi Sau. Trời đêm đầy mây, lạnh kinh khủng, miền Nam chưa bao giờ lạnh như năm đó, đường vắng tanh, lờ mờ ánh đèn, tiếng sóng vỗ rì rào, buồn bã. Xe chạy đến cuối bãi thì dừng lại. Cô ra lệnh bịt mắt tôi lại.

- Đồng chí đưa tôi khẩu AK. Cứ ở đây chờ, khi nào nghe tiếng súng nổ tôi sẽ ra.

Và cô nói với bà mẹ, giọng lạnh lẽo, hàm răng rít lại.

- Mẹ phải theo con, xem con trả thù kẻ đã giết hại gia đình mình và bao nhiêu đồng chí khác nữa.

Đúng là oan oan tương báo. Tôi đã xử tội tên nằm vùng giết cha tôi ra sao, bây giờ tôi sẽ gặp y như vậy. Nhưng tôi không nhớ rõ mình đã làm gì để cô thù hận tôi đến độ giờ đây đem ra xử bắn tôi, không lẽ cô là con của tên nằm vùng kia?!

Cô lén đạn, chĩa súng vào lưng tôi, đẩy tôi đi trước. Cô đã phạm một sai lầm chết người. Cô dí súng vào lưng tôi là giúp tôi nắm được quãng cách giữa cô và tôi. Tầm vóc cô thì tôi còn lạ gì. Chỉ cần tôi quay nhanh lại là mũi súng sẽ chêch ra ngoài và với một đòn chân, tôi có thể đá gãy cổ cô hay ít ra cũng hạ gục cô trong tích tắc. Trong bóng tối thì bịt mắt hay không cũng mù như nhau. Tôi lần tìm cọng thép trong dây đồng hồ và bắt đầu mở khóa còng tay.

Được một quãng, khi đoán đã xa tầm nghe ngóng của mấy tên bộ đội, tôi vừa định ra đòn thì cô mở băng bịt mắt tôi.

- Anh công mẹ được không? Nhanh lên! Nếu có chuyện gì, anh và mẹ cứ chạy thoát đừng lo cho em. Có thuyền chờ sẵn đằng kia.

Cô ôm súng chạy phía trước, tôi cõng bà cụ men theo bờ rừng dương liễu mải miết theo cô.

Độ một cây số, chúng tôi đến một thuyền nhỏ có người chờ sẵn. Thuyền được đẩy ra, nổ máy và nửa giờ sau chúng tôi ra thuyền lớn đi thẳng.

Hôm sau chúng tôi được tàu Mỹ vớt về đảo Guam! •

BỊ TỔ TRÁC

Cô con gái trẻ 17 tuổi mang về nhà một cái disk cũ có bài: "...Cao cao bên cửa sổ, có hai người hôn nhau..."

Ông bố không muốn con gái tuổi đang lớn nghe bậy bạ nên dùng đầu kim tẩm vào cồn rồi cà nhẹ vào đĩa hầu bôi đi những câu hát "nhạy cảm".

Mấy hôm sau, lúc rủ bạn đến chơi, cô gái mở nhạc cho bạn thưởng thức. Máy phát ra câu hát nghe được như sau:

"Cao cao bên cửa sổ, có hai người kịch... kịch... kịch... nhau... Đường phố ơi, hãy yên lặng, cho hai người... quặp... quặp... quặp..."

KHÔNG CÓ DẤU

Ông bố đi công tác xa lâu ngày nhận được tin nhắn điện thoại của con, viết không có dấu: "Bo ve ngay, Me dang om mot thang nam tren giuong!"

Ông bố bắt xe tức tốc chạy về. Sau khi tra hỏi, hai bố con mới vỡ lẽ.

Hóa ra thằng con nhắn tin: *Bố về ngay, Mẹ đang ốm một tháng nằm trên giường!*

PHÂN ƯU

Chúng tôi nhận tin:

Ông NGUYỄN VĂN NGHIỆP

Sinh ngày 02 tháng 01 năm 1940 tại Sa Đec
từ trần lúc 03:40g sáng ngày 25 tháng 2 năm 2024
tại Glendale Heights, Illinois
HƯỚNG THỌ 84 TUỔI

Chúng tôi xin chân thành phân ưu
cùng toàn thể quý tang quyến.

Nguyễn cầu hương linh Ông NGUYỄN VĂN NGHIỆP
sớm được vãng sinh nơi miền Cực Lạc.

Chương Trình Chăm Sóc Cao Niên
Hội Người Việt Illinois
ĐỒNG PHÂN ƯU

GÍA BIỂU MỚI CÁC LOẠI ĐƠN DI TRÚ THÔNG THƯỜNG CÓ HIỆU LỰC TỪ 1 THÁNG 4 NĂM 2024

Select Immigration and Naturalization Filing Fees

Type of Filing	Current Fee(s)	NPRM Fee(s)	Final Fee(s)	Current vs. Final Fees	
I-90 Application to Replace Permanent Resident Card (online filing) (with biometric services)	\$540	\$455	\$415	-\$125	-23%
I-90 Application to Replace Permanent Resident Card (paper filing)	\$455	\$465	\$465	\$10	2%
I-129F Petition for Alien Fiancé(e)	\$535	\$720	\$675	\$140	26%
I-130 Petition for Alien Relative (paper filing)	\$535	\$820	\$675	\$140	26%
I-131 Application for Travel Document (with biometric services)	\$660	\$630	\$630	-\$30	-5%
I-131 Refugee Travel Document for an individual age 16 or older	\$135	\$165	\$165	\$30	22%
I-131A Application for Travel Document (Carrier Documentation)	\$575	\$575	\$575	\$0	0%
I-485 Application to Register Permanent Residence or Adjust Status	\$1,140	\$1,540	\$1,440	\$300	26%
I-485 Application to Register Permanent Residence or Adjust Status (with biometric	\$1,225	\$1,540	\$1,440	\$215	18%

)services)					
I-539 Application to Extend/Change Nonimmigrant Status (paper filing)	\$370	\$620	\$470	\$100	27%
I-539 Application to Extend/Change Nonimmigrant Status (paper filing) (with biometric services)	\$455	\$620	\$470	\$15	3%
I-751 Petition to Remove Conditions on Residence (with biometric services)	\$680	\$1,195	\$750	\$70	10%
I-765 Application for Employment Authorization (paper filing)	\$410	\$650	\$520	\$110	27%
I-765 Application for Employment Authorization (paper filing) (with biometric services)	\$495	\$650	\$520	\$25	5%
N-336 Request for Hearing on a Decision in Naturalization Proceedings Under Section 336 (online filing)	\$700	\$830	\$780	\$80	11%
N-336 Request for Hearing on a Decision in Naturalization Proceedings Under Section 336 (paper filing)	\$700	\$830	\$830	\$130	19%
N-400 Application for Naturalization (online	\$725	\$760	\$710	-\$15	-2%

filing) (with biometric services)					
N-400 Application for Naturalization (paper filing)	\$640	\$760	\$760	\$120	19%
N-400 Application for Naturalization (paper filing) (with biometric services)	\$725	\$760	\$760	\$35	5%
N-400 Application for Naturalization (applicants with household income between 150 and 400% of the Federal Poverty Guidelines (FPG))	\$320	\$380	\$380	\$60	19%
N-400 Application for Naturalization (applicants with household income between 150 and 400% of the FPG) (with biometric services)	\$405	\$380	\$380	-\$25	-6%
N-565 Application for Replacement Naturalization/Citizenship Document (paper filing)	\$555	\$555	\$555	\$0	0%
N-600 Application for Certificate of Citizenship (paper filing)	\$1,170	\$1,385	\$1,385	\$215	18%
USCIS Immigrant Fee	\$220	\$235	\$235	\$15	7%
Biometric Services (limited circumstances)	\$85	\$30	\$30	-\$55	-65%

* NPRM: Notice of Proposal Rulemaking

**GÍA BIỂU MỚI CÁC LOẠI ĐƠN DI TRÚ THÔNG THƯỜNG
CÓ HIỆU LỰC TỪ 1 THÁNG 4 NĂM 2024**

APRIL NEWSLETTER

BẢN TIN THÁNG TƯ

WWW.HNVI.ORG

2024 ASIAN AMERICAN ACTION DAY!

JOIN US IN SPRINGFIELD, ILLINOIS!
RAISING OUR VOICES, BUILDING OUR POWER

MAY 1ST 2024

SAVE THE DATE!

Language
Justice
For All!

Vào ngày 1 tháng 5, chúng ta sẽ cùng nhau Lên Tiếng và Xây Dựng Sức Mạnh của Cộng Đồng chúng ta trong NGÀY HÀNH ĐỘNG của Người Mỹ gốc Á (Ngày AAA) tại Springfield, IL.

Ngày AAA là cơ hội để chúng ta chia sẻ những câu chuyện cá nhân với các viên chức dân cử và bày tỏ những yêu cầu của chúng ta!

**TỬ ĐIỂN BẦU CỬ
TIẾNG ANH-VIỆT**

AN ENGLISH-VIETNAMESE
ELECTION-AIRY

**VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS**

Mayor: the elected head of a city, town, or municipality.

Thị trưởng: người đứng đầu thành phố, thị xã/thị trấn hoặc đô thị tự quản.

Term: 4 years

Nhiệm kỳ: 4 năm

Ballot: the paper record a voter uses to choose among candidates, initiatives, or referenda.

Phiếu bầu: bản ghi trên giấy mà một cử tri sử dụng để lựa chọn trong số các ứng cử viên, sáng kiến hoặc cuộc trưng cầu ý kiến

Incumbent: a person currently holding political office.

Đương nhiệm: người nắm giữ chức vụ chính trị hiện tại

Political office: member of a local authority.

Chức vụ chính trị: thành viên của chính quyền địa phương.

Issues: problems and ideas to be talked about, questioned, decided upon, and voted on.

Vấn đề: vấn đề và ý tưởng được thảo luận, chất vấn, quyết định và biểu quyết

Nonpartisan: not associated with a particular political party (Democrat, Republican, etc.)

Không đảng phái: không liên kết với một đảng chính trị cụ thể (Dân chủ, Cộng hòa, v.v.)

Nonpartisan election: elections usually held at the state or local level; the candidate's party membership is not given on the ballot.

Bầu cử phi đảng phái: bầu cử thường được tổ chức ở cấp tiểu bang hoặc địa phương; đảng viên của ứng cử viên không được đưa ra trên lá phiếu.

Party platform: statement of the principles or beliefs of a political group.

Cương lĩnh của đảng: tuyên bố về các nguyên tắc hoặc niềm tin của một nhóm chính trị.

Vietnamese
Association of Illinois

APRIL NEWSLETTER

BẢN TIN THÁNG TƯ

WWW.HNVI.ORG

Vietnamese
Association of Illinois

**NOW HIRING:
COMMUNICATIONS
MANAGER**

JOIN OUR TEAM!

Vietnamese
Association of Illinois

**TUYỂN DỤNG: NHÂN
VIÊN QUẢN LÝ-
TIẾP THỊ**

**MỜI VÀO NHÓM
CHÚNG TÔI!**

APPLY AT WWW.HNVI.ORG/GET-INVOLVED/

ỨNG TUYỂN TẠI: WWW.HNVI.ORG/GET-INVOLVED/

Vietnamese Association of Illinois is looking for a talented Communications Manager to join our team! Visit www.hnvi.org/get-involved/

TUYỂN DỤNG: NHÂN VIÊN QUẢN LÝ- tiếp thị

Mời vào nhóm chúng tôi!

Ứng tuyển tại: www.hnvi.org/get-involved/

COMMUNITY UPDATES CẬP NHẬT CỘNG ĐỒNG

TAKE CARE OF EACH OTHER / CHĂM SÓC CHO NHAU

Mutual Aid

Date: April 2, 2024

Location: 5110 N Broadway St Chicago, IL 60640

Time: 12:00-1:30 PM

Our next mutual aid event is on April 2nd. We appreciate all of the support we've received last year and we hope to keep the program going strong in the New Year.

CHƯƠNG TRÌNH TƯỞNG TRỢ

NGÀY ẤN ĐỊNH: 2 THÁNG 4, 2024

ĐỊA ĐIỂM: HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

5110 N. Broadway St., Chicago, IL

Thời gian: Từ 12:00 - 1:30 g chiều

Chúng tôi chân thành cảm ơn sự hỗ trợ của tất cả Quý vị trong năm qua và hy vọng Chương trình này vẫn được duy trì để liên tục phát triển trong năm tới

COVID-19 | Masks are Required at VAI's Offices

For everyone's health and safety, we continue to require masks in our office building. If you don't have a mask, a front desk staff person would be happy to give you a free one. VAI also has free masks available for community members.

COVID-19 – Xin vui lòng mang khẩu trang thường xuyên khi đi lại trong trụ sở HNV

Vì sự an toàn và sức khỏe của mọi người, chúng tôi sẽ tiếp tục yêu cầu việc đeo khẩu trang tại văn phòng VAI. Nếu quý vị không có khẩu trang trong lần ghé thăm tiếp theo, nhân viên tại quầy lễ tân sẽ sẵn lòng cung cấp khẩu trang miễn phí cho quý vị.

COMMUNITY UPDATES CẬP NHẬT CỘNG ĐỒNG

TAKE CARE OF EACH OTHER / CHĂM SÓC CHO NHAU

Support the Vietnamese Association of Illinois by purchasing our new t-shirts and designed by Stacey Nguyen Creative. The design is inspired by a Vietnamese phrase: "Một cây làm chắc nén non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao." The direct translation in English is: "One tree cannot amount to anything, but three trees together can look like a mountain." A simple English equivalent would be "With unity comes strength."

We resonate with this quote as our organization doesn't exist without the community we serve! Employees, volunteers, and community members coming together to care for each other. Help us in our mission and purchase VAI merchandise this holiday season.

Hãy ủng hộ Hội Người Việt tại Illinois bằng cách mua áo thun tay ngắn và tay dài mới của chúng tôi do Stacey Nguyen Creative thiết kế. Mẫu thiết kế này được lấy cảm hứng từ câu nói của người Việt: "Một cây làm chắc nén non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao". Dịch sang tiếng Anh là: "One tree cannot amount to anything, but three trees together can look like a mountain". Một câu tiếng Anh tương đương là "With unity comes strength".

Chúng tôi đồng tình với câu này vì tổ chức của chúng tôi không có thể tồn tại nếu không có cộng đồng mà chúng tôi phục vụ! Nhân viên, tình nguyện viên và thành viên cộng đồng cùng nhau chăm sóc lẫn nhau.

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình trực thuộc chính phủ liên bang phục vụ quý cao niên già yếu, bệnh tật sống neo đơn cần có người giúp đỡ công việc nhà hay chăm sóc sức khoẻ.

**Chúng tôi sẵn sàng tiếp nhận làm thủ tục cho Quý Cao niên
muốn ĐƯỢC chăm sóc hay PHỤC VỤ cho chương trình.**

Xin liên lạc:

NGUYEN TRAN
(309) 388-2137
nguyen.tran@hnvi.org

Muốn thụ hưởng, Quý Cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên - Có quốc tịch hay Thường Trú -
- Đang cư ngụ tại Illinois - Có bảo hiểm sức khoẻ
- Tài sản không quá \$17,500.
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ

Hội Người Việt Illinois

5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640
Tel. (773) 728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Hoặc:

640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Tel. (630) 580-9438 - Fax: (331) 806-3155

ASQ TRUNG TÂM CAI THUỐC LÁ DÀNH CHO NGƯỜI VIỆT KHUYẾN KHÍCH MỘT MÙA XUÂN KHỎE MẠNH QUA THẺ QUÀ TẶNG \$20

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Vào ngày 1 tháng 2 năm 2024, Asian Smokers' Quitline (ASQ) **Trung Tâm Cai Thuốc Lá Dành Cho Người Việt (1-800-778-8440)** bắt đầu tiến đến năm Giáp Thìn với một ý tưởng hào hứng nhằm khuyến khích lối sống lành mạnh hơn trong cộng đồng của chúng ta. Trong tinh thần chào đón những khởi đầu mới, **ASQ Trung Tâm Cai Thuốc Lá Dành Cho Người Việt** vui mừng báo tin về một chương trình quà tặng đặc biệt dành cho những người hút thuốc lá, thuốc lá điện tử, hay dùng các loại thuốc lá khác, và luôn cả những ai muốn giúp người thân của mình cai, nếu hội đủ điều kiện.

Bắt đầu ngày 1 tháng 2 năm 2024, những người tham gia vào chương trình có thể bắt đầu hành trình cai thuốc lá bằng cách hoàn tất một cuộc gọi tư vấn bằng tiếng Việt với nhân viên cai thuốc lá tận tâm của trung tâm. Sau khi hoàn tất phần tư vấn qua điện thoại và hội đủ điều kiện, những người hút thuốc lá, thuốc lá điện tử, và những người muốn giúp người khác cai sẽ nhận được một thẻ quà tặng \$20 như một sự cổ vũ tinh thần.

Tiến sĩ Shu-Hong Zhu, Giáo sư Y Học Gia Đình và Sức Khoẻ Cộng Đồng tại Đại Học California, San Diego chia sẻ: "Tết Nguyên Đán báo hiệu sự đổi mới và phát triển, và **ASQ Trung Tâm Cai Thuốc Lá Dành Cho Người Việt** rất vui mừng khi có thể tặng quà để khích lệ những người đang nỗ lực cai thuốc lá. Dù miếng dán nicotine miễn phí chỉ dành riêng cho những người hút thuốc lá, chương trình thẻ quà tặng \$20 được mở rộng ra để bao gồm những người hút thuốc lá, thuốc lá điện tử, và những người muốn giúp người khác cai và hội đủ điều kiện, đó là món quà thể hiện niềm hân hoan trước sự quyết tâm vì sức khỏe của họ."

Thẻ quà tặng \$20 chỉ có trong khoảng thời gian ngắn hoặc khi còn thẻ, mục đích là giúp tăng thêm động lực cho những người tham gia chương trình bắt đầu hành trình cai thuốc của họ. Bên cạnh việc cung cấp miếng dán nicotine miễn phí, **ASQ Trung Tâm Cai Thuốc Lá Dành Cho Người Việt (1-800-778-8440)** còn chú trọng đến việc hỗ trợ cho những người đang bước đến cuộc sống không khói thuốc được suôn sẻ hơn.

Năm con Rồng tượng trưng cho sức mạnh và sự chuyển đổi, là thời điểm lý tưởng để mỗi người chào đón những thay đổi tích cực. Chúng tôi khuyến khích mọi người nắm bắt cơ hội hiếm có này để thực hiện một khởi đầu lành mạnh hơn cho năm mới. Để ghi danh, làm hẹn tư vấn, hay xem mình có hội đủ điều kiện, vui lòng liên lạc **ASQ Trung Tâm Cai Thuốc Lá Dành Cho Người Việt ở số 1-800-778-8440** hoặc vào trang mạng www.asq-viet.org.

CHI TIẾT VỀ ASQ TRUNG TÂM CAI THUỐC LÁ DÀNH CHO NGƯỜI VIỆT:

ASQ Trung Tâm Cai Thuốc lá Dành Cho Người Việt là một dịch vụ của Asian Smoker's Quiline (ASQ) và được tài trợ bởi Trung Tâm Kiểm Soát và Ngăn Ngừa Dịch Bệnh Hoa Kỳ (CDC) từ năm 2012. ASQ cung cấp các dịch vụ cai thuốc lá dựa trên nghiên cứu, hoàn toàn MIỄN PHÍ, bằng tiếng Quảng Đông, Quan Thoại, Đại Hàn và Việt Nam cho hơn 20,000 người tại Hoa Kỳ. Những người hút thuốc hội đủ điều kiện có thể nhận được miếng dán Nicotine miễn phí đủ dùng trong 2 tuần. Nghiên cứu cho thấy những người hút thuốc mà ghi danh vào các dịch vụ của chương trình ASQ gia tăng gấp đôi cơ hội để cai thuốc lá thành công.

Giờ làm việc của ASQ: Thứ Hai đến Thứ Sáu, từ 7:00g sáng-9:00g tối giờ miền Trung/Tây Hoa Kỳ (10:00g sáng- 12:00g đêm giờ miền Đông).

Xin liên lạc với chúng tôi bằng một trong các cách sau đây:

- Gọi điện thoại hay ghi danh qua trang mạng:

Tiếng Việt Nam

1-800-778-8440

www.asq-viet.org

Tiếng Quảng Đông/Quan Thoại

1-800-838-8917

www.asq-chinese.org

Tiếng Đại Hàn

1-800-556-5564

www.-asq-korean.org

- Dịch vụ bằng tin nhắn:

Gửi tin nhắn "Bỏ hút thuốc" đến số 66819 để nhận tin nhắn giúp đỡ bằng tiếng Việt.

People, First.

Qui Ngoc

LUẬT SƯ VỀ TAI NẠN XE CỘ -
THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN

QUÝ VỊ KHÔNG TRẢ CHI PHÍ
LUẬT SƯ CHO ĐẾN KHI QUÝ VỊ
ĐƯỢC BỒI THƯỞNG.

TƯ VẤN HOÀN TOÀN MIỄN,
LUÔN LUÔN SẴN SÀNG 24/7

TỔ HỢP LUẬT SƯ CỦA
CHÚNG TÔI SẼ GIÚP QUÝ VỊ
CÁC VẤN ĐỀ: LUẬT HÌNH SỰ,
DUI, TICKETS, LUẬT GIA ĐÌNH
LI DỊ, DI TRÚ, THẺ XANH, QUỐC
TỊCH, EB3 MUA BÁN TIỆM
NAILS VÀ CƠ SỞ THƯƠNG
MẠI, DI CHỨC, THỪA KẾ,..

773-906-9999
Quingoc@Agrusslawfirm.com

CHÚNG TÔI MUỐN GIÚP QUÝ VỊ

4809 N RAVENSWOOD AVE

SUITE: 419

CHICAGO IL 60640

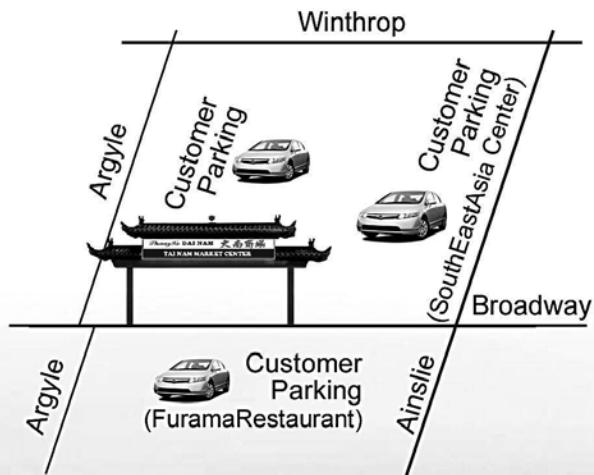
1577
Client
Reviews
★★★★★ 5

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640

Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051

www.TaiNamMarket.com

CẦN TUYỂN NGƯỜI

VANLANG FOODS TUYỂN:

Công nhân chế biến thực phẩm

Không đòi hỏi tiếng Anh

Làm việc: MONDAY - FRIDAY

Trả lương tăng ca,

holidays, PTO

401K Program, Medical,

dental vision,

Life and Disability

Thông Tin chi tiết, xin liên lạc:

(773) 946 -1482

Quý vị muốn nhận nhiệm
vụ CHĂM SÓC
CAO NIÊN TẠI GIA
Hay

Quý vị Cao niên, Tật bệnh
MUỐN ĐƯỢC
CHĂM SÓC TẠI GIA?

XIN LIÊN LẠC:
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. BRODWAY ST.
CHICAGO, IL 60640

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

**773 . 728 . 3700
309 388 2137**

NHÀ CHO THUÊ

- 3 phòng ngủ, 1½ phòng tắm
- Lầu 2 mới tân trang toàn bộ
- Sạch sẽ, Gọn gàng, Thoáng mát
- Có Garage đậu xe
- Khu vực yên tĩnh, rất an ninh
- Gần chợ Việt Nam, chợ Cermak
- Gần chợ Ấn Độ và gần Trường học
- Thuận lợi đón xe Bus, xe lửa
- Có thể dọn vào ở ngay
- Giá đặc biệt cho đồng hương

Xin liên lạc: Anh DANH

(312) 493 - 5971

hoặc:

(312) 493 - 5929

Xin gọi trước 12 giờ, nếu gọi sau 12 giờ,
vui lòng để lại lời nhắn.

Café Hoàng

Vietnam - Thai Restaurant
232 W. Cermak Rd. - Chicago, IL 60616
(312) 674-9610
1020 W. Argyle St. - Chicago, IL 60640
(773) 878-9943

ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:
Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt
nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối,
Các món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo
lòng, v.v.

Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những
món ăn Huế chính cống.

ĐẶC BIỆT:

Bún Bò Huế

Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
Ai thưởng thức cũng khen.

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN

Mở cửa 7 ngày trong tuần
Kính mời

MINI THƯƠNG XÁ

MEDICAL CENTER

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

**TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI**

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
  - Giao thuốc tận nhà
  - Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gây, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
  - Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
  - Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

NHÀ THUỐC:

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

**• MEDICARE • MEDICAID
và HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM**

**Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước
để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.**

COSMETIC DENTISTRY BROADWAY DENTAL Nguyễn Thiện Minh

**5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660**

**TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250**

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- IMPLANTS: Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ORTHODONTIC: Dùng Visible Braces để tiệp
- BLEACH: Tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- PERIODONTIC: Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM

Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa **Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS**

620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187

TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047

**TẬN TÂM, CỐI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THÌ GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

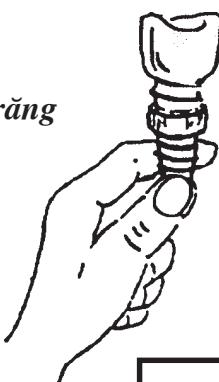
Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

Tẩy trắng răng
Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)
Cầu răng (Bridges)
Hàm giả (Denture)
Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

Chủ nhật: Đóng cửa

ĐẶC TRẦN kính mời

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

ADVERTISING RATES

NGUYỆT SAN *người việt illinois*

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang Màu (Colored Pages)

Bià Trong (Inside Cover): \$300

Bià ngoài trang sau (outside back cover): \$400

Quý độc giả muốn nhận được báo hằng tháng,
xin gửi ủng hộ \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

- Giảm % nếu đăng dài hạn.
- Giá riêng dành cho Cáo Phó

MIDTOWN FUNERAL HOME and CREMATION OPTIONS

Under The New Ownership of GREGORY J. LINDEMAN

Proudly continuing to serve the Asian Community
AN TÁNG, HỎA THIÊU, ĐƯA LINH CỬU VỀ VIỆT NAM
KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN CÓ TANG SỰ

Xin Gọi Ngay Cho Chúng Tôi
 Để Tham Khảo Miễn Phí Và Được Giúp Đỡ

Lee Do
 (Tiếng Việt)
 (773) 502-1635

**KINH NGHIỆM
UY TÍN
GIÁ CẢ PHẢI CHẮNG**

Xin gọi trước vì chúng tôi
 không ở văn phòng thường xuyên
 Available 24 hours a day/ 7 days a week

Greg
 (Tiếng Anh)
 (773) 505-3874

PHỤC VỤ THEO YÊU CẦU CỦA TANG CHỦ

Địa điểm uyển chuyển • Chôn cất theo thẻ Medioplan của Bộ Xã Hội
 Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh

THAM KHẢO MIỄN PHÍ . CÓ NGƯỜI VIỆT PHỤC VỤ

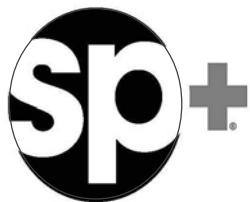
GREGORY J. LINDEMAN
 Owner/ Director
 greg@midtownfunerals.com

3918 W. Irving Park Road
 Chicago, IL 60618
 773. 654. 3744
 midtownfunerals.com

Quý khách an tâm khi đậu xe trong PARKING của Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

• **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$ 140

**KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC
TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:**

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

**Funds from the parking
allows the Vietnamese Association of Illinois
to accomplish our mission:**

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.

Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Cung Ứng Các Dịch Vụ :

BỔ TÚC KHẢ NĂNG NGƯỜI LỚN (ADULT EDUCATION)

- Anh Ngữ Căn Bản (ESL- English as Sec. Lang.)
- Vi Tính Căn Bản (Computer Literacy)
- Luyện Thi Nhập Tịch (Citizenship Classes)

CHƯƠNG TRÌNH THANH THIẾU NIÊN (YOUTH PROGRAM)

- Kèm Sau Giờ Học (After School Tutoring)
- Sinh Hoạt Thiếu Nhi (Youth Activities)
- Trại Hè (Summer Camps)

Trụ sở : Hai Văn Phòng của Hội
tại Chicago và DuPage:

(773)728-3700
(630)580-9438

Giờ Làm Việc:
Từ Thứ Hai - Thứ Sáu
Từ 9:00am đến 5:00pm

- Giúp Xin Trợ Cấp Xã Hội Các Loại
- Chăm Sóc Cao Niên Tại Gia
  - Bảo Hiểm Y Tế
  - Hỗ Trợ Luật Pháp
- Nhập Tịch, Hồ Sơ Di Trú
- Phiên Dịch, Thông Dịch
  - Tư Vấn, Huấn Luyện
- Thực Tập Phỏng Văn Về Di Trú
  - Thị Thực Công Chứng
  - Hỗ Trợ Sinh Hoạt

CẦN TUYỂN

NHÂN VIÊN CHĂM SÓC

Người Cao Niên Tại Gia

\$16.5 / Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Cane và Will trong các sinh hoạt hằng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng, đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 kg-lô

- **HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG**
- **LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG**
- **CÓ THỂ LÀM VIỆC BÁN THỜI GIAN**
- **CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN**
- **LƯƠNG BỐNG HẬU/ CÓ THƯỞNG CUỐI NĂM**

Xin nhanh chóng liên lạc với chúng tôi để sớm được ghi danh làm việc:

Nguyen Tran
Email: nguyen.tran@hnvi.org
(309) 388-2137

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155